

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

Polština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 800 lir - Leto XLIII. št. 195 (12.827)

Trst, četrtek, 20. avgusta 1945

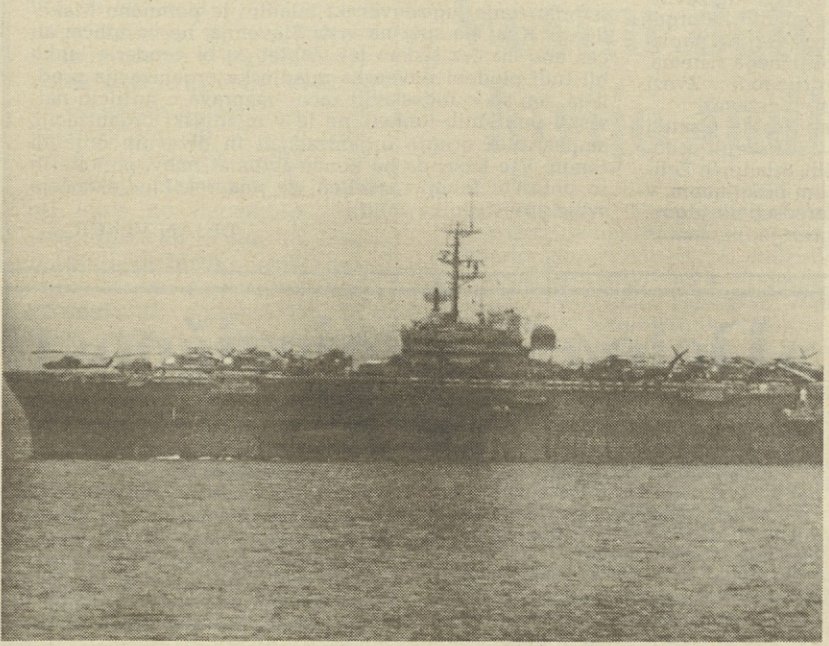
OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRST
REVOLUCIJE
P. P. 132
66001 KOPER
7096 AA
60100200

Nepričakovana poteza ameriškega obrambnega ministrstva

V Zaliv je včeraj priplul tretji konvoj

»amerikaniziranih« kuvajtskih tankerjev

Iran zanikal napad na liberijsko tovorno ladjo, verjetno pa sam proizvaja morske mine

Ameriška nosilka helikopterjev Guadalcanal (Telefoto AP)

WASHINGTON — Ameriški novinarji, ki dogodkom v Zalivu sledijo neposredno s krova ene izmed ameriških vojaških ladij, so napovedovali skorajšnji odhod štirih amerikaniziranih kuvajtskih tankerjev, ki so prejšnji teden uspešno prešli Hormuška vrata in so te dni v kuvajtskem petrolejskem terminalu natovorili nafto. Vsi štirje natovorjeni tankerji čakajo v pristanišču Ahmadi (Združeni arabski emirati), da bi jih ameriško ladjeve pospremlilo skozi Hormuški preliv, na obalah katerega imajo Iranci postavljene učinkovite kitajske rakete imenovane »sviloprejek«.

Vendar je včeraj ameriško obrambno ministrstvo presenetilo vse opazovalce in je ukazalo svojemu ladjevju, da spremlja z vzhoda proti zahodu, torej v obratno smer kot so si vsi pričakovali, tri novopečene ameriške tankerje. Konvoj, ki ga poleg ameriških vojnih ladij sestavljajo še supertanker Townsend (295 tisoč ton), ter dva manjša tankerja za prevažanje petrolejskih proizvodov Gas Queen in Gas Princess (oba 47 tisoč ton), je brez težav preplul ožino ob 7.30 po krajevnem času in je sedaj namenjen proti

Kuvajtu. Med ameriški vojnimi ladjami, ki so spremljale konvoj, je tudi nosilka helikopterjev Guadalcanal, ki ima na krovu posebne helikopterje za iskanje morskih min in ki omogočajo varnejšo plovbo po nevarnih zalivskih vodah. Konvoj tankerjev je vso pot, v razdalji treh do petih kilometrov, spremljala iranska fregata.

V Teheranu so včeraj odločno zankali pisanje zahodnega časopisja, češ da so iranski izvidniški čolni v Omanskem morju streljali na liberijsko tovorno ladjo Osco Sierra. V generalštabu iranske vojske, kot piše tiskovna agencija Irna, so prepričani, da je »napad sumljiv in ga je treba uvrščati v dejanja tistih, ki bi radi poostriili napetost v Zalivu«.

Britanski tednik Jane's, specializiran v vojaški argumentih, je včeraj objavil novico, da Iran proizvaja morske mine, ki položene na morsko dno eksplozirajo, ko pluje mimo katerikoli kovinsko plovilo. Prvič so tako dobro obveščeni viri na Zahodu potrdili izjavo predsednika iranskega parlamenta Rafsandžanija, ki je dejal, da lahko Iran proizvede toliko morskih min, kolikor potrebuje.

Iz preloženega poročila

TEHERAN — Pozornost svetovne javnosti je zadnje tedne uprta v dogajanja v Zalivu, s posebnim ozirom na potek »amerikanizacije«
11 kuvajtskih tankerjev. Tako zadobiva zalivska kriza vse bolj spektakularne razsežnosti, da s tem tone v pozabo pravi razlog za to stanje: skoraj sedem let trajajoči vojni spopad med Iranom in Iranom.

Armadi dveh zalivskih držav se vztrajno borita in na račun neverjetnih človeških žrtev napredujeta za ped zemlje. To ni sicer večja zanimanja vredno, prvo mesto v svetovnih sredstvih obveščanja pa si bo vojna ponovno zaslužila, ko bo premostila sedanjo statično fazo.

Tudi včerajšnji dan je minil brez večjih novosti: armadi se krčevito spopadata, bombniki obeh držav zvrčajo svoj smrtonosni tovor na civilne in ekonomske objekte nasprotnika, iraški in iranski politični veljaki pa, kot običajno, drug drugemu grozijo. Pazdarani, iranski varuhi revolucije, so včeraj, v znak represalije na zadnje iraške napade, s topovi bombardirali več vojaških in ekonomskih objektov na jugu Iraka in neposredno ob fronti, iz istega vira se je tudi zvedelo, da so iranske pomorske sile včeraj potopile iraško fregato in več patrolnih čolnov. Klíše se je tudi tokrat ponovil: iransko verzijo je takoj zanikala iraška stran. Vojna pa se nadaljuje...

Obdukcija potrdila Hessov samomor

BONN — Obdukcija trupla Rudolfa Hessa naj bi dokazala, da si je bivši Hitlerjev »delfin«
vzel življenje. Zadušil se je z električno žico, tako kot so že takoj po smrti izjavili zdravniki britanske vojaške bolnišnice v Zahodnem Berlinu. Obdukcijo je izvedel londonski sodni zdravnik J. Malcolm Cameron, preiskovanju trupla pa so prisostvovali tudi zdravniki štirih držav, ki so imele v oskrbi obsojenca nürnberškega procesa.

Hessov sin Wolf-Rudiger ter odvetnik umrlega nacističnega Alfred Seidl sta vsekakor izrazila mnene, da so 94-letnega zapornika umorili. Oba zavračata tezo samomora, čeprav so v Hessovem žepu našli pismo, naslovljeno družini, v katerem se Rudolf Hess poslavja od domačih. Odvetnik Seidl je izjavil, da samomor z električno žico okoli vratu ni bil v Hessovem stilu, češ da bi si prej prerezal žile kot pa se zadušil. Očitno se ima odvetnik Seidl za izvedenca v nacističnih samomorilskih tehnikah. Hessov sin se ni spustil v take podrobnosti, je pa izjavil, da je bil oče priseben, in da ga zaradi tega samomor preseneča.

Rudolph Hess pa je sklenil svojo polovico življenja v zaporu prav s tem, da si je vzel življenje, čeprav bo treba zdaj še razjasniti nekaj obrobnihih podrobnosti, npr. to, ali je umrl v britanski bolnišnici, med prevozom iz kaznilnice Spandau ali v bivši pruski trdnjavi.

Hessova smrt je sprožila vrsto mednarodnih reakcij, med katerimi izstopa zahteva britanskih laburistov, naj odprejo tudi tisti del državnega arhiva, v katerem so shranjeni dokumenti o Hessovem pristanku na škotska tla. Nekaj takih dokumentov je že na ogled, vse ostale pa ne bo mogoče konzultirati do leta 2017. Takrat pa bo na razvalinah zopora Spandau že zraslo trgovsko središče.

Nacistom, ki se te dni v Hessovem imenu izživljajo v nostalgicnem obujanju spominov na Reich, bodo tako odvzeli poslednjo možnost, da iz ruševin kaznilnice, v kateri je bila zaprta njihova zgodovinska sramota, povzdignejo spomenik.

Po odločnem posegu zunanjega ministra Andreottija

Zaliv še vedno povzroča nasprotja v vladni večini

RIM — Položaj v Perzijskem zalivu in zadržanje rimske vlade je še vedno v ospredju italijanskih političnih komentarjev in polemik. Na dan pa prihajajo nove podrobnosti o prodajah italijanskega orožja Iranu in Iraku.

Vlada bo o vsem tem razpravljala 27. avgusta, ko bo skušala postrojiti svoje razkrojene vrste. Zunanji minister Andreotti namreč odločno nasprotuje, da bi Italija poslala v Zaliv svoje minolovce, če to ne bi bilo pod pokroviteljstvom OZN. Tako stališče odločno podpira levičarska opozicija, socialisti vztrajajo na enotni pobudi Evrope in v bistvu ne nasprotujejo Andreottiju, celo proameriško prepojeni republikanci so postali previdnejši. Le liberalce in socialdemokrate je, kot kaže, še vedno sram, da se Italija skriva za modro zastavo OZN in noče ukrepati. Tajnik PLI Altissimo je včeraj odločno zahteval, naj vlada postavi časovni termin, do katerega bo počakala na pobude OZN, po tej zapadlosti pa mora ukrepati na strani svojih zaveznikov.

Po vsem sodeč je Andreottijev intervju tedniku Evropeo streznil marsikatega interventista, da si sedaj ne upa več tako glasno zahtevati, naj se Italija zgleduje po Franciji in Veliki Britaniji, ki sta po začetnih pomislekih priskočili s svojimi minolovci na pomoč Združenim državam Amerike. Poseg zunanjega ministra pa je nesporno dokazal, da sedanja vlada nima enotne politične

linije glede Zaliva, kljub temu, da Gorla poudarja prav enotnost stališč.

Vprašanje dobav italijanskega orožja pa bo nedvomno povzročil še hude politične in sodne pretrese. Na dan prihaja dokumentacija, da je bila prav Italija tisti umazani vrh v »trikotniški«
trgovini smrti. Švedsko podjetje Bofors Nobel je obšlo strogo švedsko zakonodajo, ki prepoveduje izvoz orožja na krizna območja prav s pomočjo italijanskih podjetij. Nesporno je namreč, da ni edini krivec podjetje Valsella, da so se še drugi ukvarjali s temi posli. Tednik Evropeo navaja primer družbe Tirrena Industriale, ki je izvažalo granate za havbice. Ob vsem tem se radikalci upravičeno sprašujejo, zakaj časopisje dviguje sedaj toliko prahu, ko so bili ti umazani posli znani že v preteklosti in so razne politične skupine že vložile vprašanja in interpelacije, dobile pa nezadovoljive odgovore.

Med vsemi včerajšnjimi polemičnimi salvami pa je še najzanimivejša ugotovitev radikalca Ciciomessereja, ki se sprašuje, zakaj dopuščajo za svobodno plovbo tako zavzete ZDA, da je Iran razširil svoje ozemelske vode na 40 milj in tako prisilil trgovsko ladjeve, da pluje po ozkih kanalih, ki jih lahko brez večjih naporov minira. Washington je navsezadnje v Sidrskem zalivu pokazal drugačno odločnost.

Polemični izpadi med PSDI in PSI

RIM — Socialisti in socialdemokrati so si v laseh. Skoraj ne mine dan, da si ne bi izmenjali polemičnih puščic, kritičnih izjav in vojnih napovedi. Pomlad med strankama s socialističnim skupnim imenovalcem je zajela zmrzal, zvezni in posvetovalni pakt med njima je že oddaljen cela svetlobna leta. Socialdemokratski tajnik Franco Nicolazzi obtožuje socialiste, da smatrajo njegovo stranko le kot »manevrsko množico«. Socialistično glasilo Avanti pa se v odgovoru ironično sprašuje, da se ne razume, kakšen je ta manever, še manj pa, katere naj bi bile te množice. Neki drugi socialdemokratski voditelj, Facchiano, pa trdi, da hoče PSI rabiti PSDI za podstavek. Tudi njemu Avanti odgovarja, da socialisti ne potrebujejo podstavka, da se lahko razgledujejo z višjega položaja... to je treba vsekakor vzeti na znanje, ugotavlja socialistično glasilo. Morda se v PSDI rojeva linija, ki si želi sovražnosti in spopadov, kot to dokazuje palermski primer, ki ga teoretizira tudi poslanec Vizzini, kot sadež »političnega laboratorija«
in ne kot krajevni primer, ugotavlja Craxijev dnevnik.

Resnično je bil prav »palermski primer«
tista iskra, ki je povzročila eksplozijo polemik med obema strankama. Sovražnosti so navsezadnje tlele takoj po objavi volilnih rezultatov. PSDI je ocenila svoj poraz kot rezultat plitkosti svoje politične strategije glede na PSI, kar je povzročilo pretakanje glasov iz PSDI v stranko bivšega premiera. Od tu zahteva po diferenciaciji, ki je prišla do izraza pri sestavi palermškega občinskega odbora. Polemike glede Palermo pa se nadaljujejo, saj je tudi župan Orlando izrazil »obžalovanje«
zaradi odsotnosti PSI.

G. R.

Pokol v Hungerfordu: 14 mrtvih

LONDON — Teror, ki tragično spominja na sosledje dogajanj v prvih sekvencah nasilnega filma Kobra, je včeraj obiskal Hungerford, manjše mesto pri Londonu. 40-letnemu domačinu Michaelu Ryanu, očetu štirih otrok, se je zmešalo, vzel je karabinko in drugo orožje, ki ga je hranil doma, ter se podal v mesto.

Med potjo se je ustavil pri bencinski črpalki in streljal na uslužbenko, ki je prva sprožila alarm, nato je ponovno sedel v avto in se odpeljal v Hungerford. V divjem besu, ki ga je razganjal, je Ryan podtaknil ogenj neki hiši in nato zavozil na tržnico, kjer je streljal na množico. Policija ga je skušala ustaviti, Ryan pa se je zabarikadiral v bližnje šolsko poslopje. Z njim je ostalo zaprtih nekaj ljudi, dva otroke, sluginja in trije uslužbenci. Tudi v šoli je nekajkrat počilo, preden je v poznih večernih urah odjeknil poslednji, odrešilni, strel.

Hungerfordska srhljivka se je končala s samomorom blazneža, obračun žrtev pa je pretresljiv. Ryan je namreč pobil 14 ljudi, prav toliko pa jih je ranjenih, med katerimi jih je nekaj v smrtni nevarnosti. Policija je našla prvo žrtev v nekem gozdu pri Savernaku, drugo pa v pogorišču hiše. Največ žrtev, med katerimi ni otrok, je bilo v mestnem središču, kjer je Ryan slepo streljal na kupce, ki so se mudili na tržnici.

Policija pri eni izmed žrtev pokola v Hungerfordu (AP)

- EP v plavanju v Strasbourgu
- Tudi včeraj svetovna rekorda
- Atletika: miting v Zürichu
- Vrsta zelo dobrih dosežkov
- Košarka: turnir Alpe Jadran
- Drevi v Repnu Jadran - Slovan

Finančni škandal v Jugoslaviji Primanjkljaj v Agrokomercu se bliža 400 milijardam din

LJUBLJANA — Po neuradnih podatkih, objavljenih v tisku, naj bi bilo vseh nepokritih menic, ki jih je izdal Agrokomerc iz Velike Kladuše, menda kar za 400 milijard dinarjev. Točne in uradne številke o tem bodo znane, ko bodo ugotovili dejansko bilančno stanje v tej sestavljeni organizaciji, nakar bo treba še nekoliko počakati.

Nekateri gospodarstveniki so prese-nečeni nad dogajanjem v Agrokomercu, saj je slovel kot podjetje, ki se vsestransko hitro razvija. Na tržišču je bil s svojimi izdelki zelo uspešen, tudi zaradi konkurenčnih cen, zato je prese-enečenje toliko večje.

Kako potekajo dogodki oziroma se bodo, je povedal podpredsednik poslovodnega odbora Združene banke - Ljubljanske banke Rudi Gabrovec. V tork se je v Kopru sestal odbor upnikov iz treh največjih bančnih sistemov, to je iz Ljubljanske banke, Beograjske banke in Jugobanke. Vse aktivnosti potekajo prek bančne ustanove trga denarja in vrednostnih papirjev, skupaj so se tudi organizirali, pravi Gabrovec.

Po njegovih besedah je zdaj v me-nični posel, povezan z Agrokomercem, vključenih 63 bank. Naslednji ponedeljek pa se bo v Beogradu sestal izvršilni odbor trga denarja in vrednostnih papirjev. Po seji bo odbor izdal posebno poročilo o meničnih poslih Agrokomerca: pripravil bo tudi novinarsko konferenco. Do tedaj pa poteka popis dejanskega stanja v Agrokomercu, ka-

mor sodi tudi plačevanje z menicami. Kolikšna je skupna zadolženost Agrokomerca po vseh vidikih, ne samo po meničnem, pa je posebna zadeva, ki jo razčišča delovna skupina izvršnega sveta skupščine Bosne in Hercegovine: ugotovila naj bi bilančno stanje v Agrokomercu. Ka zadeva same me-nične posle, pa številka o 400 milijard dinarjev nepokritih menic ne ve-lja, je dejal Rudi Gabrovec.

Računamo, je poudaril, da dohodkovnih posledic po sedanjih videnjih ne bi smelo biti. Gre za začasno likvidiranost angažiranja denarja izven Slovenije, ki pa je bil že zdaj v med-bančnih transakcijah izven slovenskega prostora. Agrokomerc bo moral stori-ti svoje, da bo pokrtil nepokrite me-nice. Tudi izvršni svet v BiH si prizadeva zagotoviti ustrezne vire za pokrivanje in menimo, da je zadeva rešljiva brez stečaja Agrokomerca - to bi bila najslabša rešitev.

Na vprašanje, ali bodo morda denar za pokritje poiskali v primerni emisiji oziroma v tiskanju bankovcev brez kritja, je bil odgovor nikalen. Kaže, da bo šlo za prerazdelitev prednostnih naložb v BiH. Agrokomerc posluje te-koče z dnevnim prilivom sredstev od prodaje hrane in dnevno regresirajo zahtevke.

Odmevi v javnosti na finančno afero so tolikšni zato, ker se je v Jugoslaviji prvič pripetilo, da menic ob dospelju ni plačal ne izdajatelj (Agrokomerc) ne avalist (Temeljna banka Bihač).

Od Bulatovića do Ciglerja - kriza sistema rotacije v predsedstvih

V tork je bilo v Beogradu sklenjeno, da letos Slove-nec ne bo predsedoval jugoslovanski mladinski organi-zaciji. Tako se je odločila slovenska mladina sama. Po-tem ko njen kandidat, Željko Cigler, kljub temu, da je imel politično podporo vseh republiških in pokrajinskih vodstev, ni bil izvoljen za predsednika Zveze socialistič-ne mladine Jugoslavije.

Jugoslovanska država, pa tudi vse politične in druge organizacije v njej, imajo kolektivna vodstva, ki jih se-stavljajo predstavniki vseh republik in pokrajin. Predse-dovanje pa je opredeljeno z vrstnim redom republik in pokrajin - vsako leto daje predsednika druga. Gre za avtomatizem, ki bi naj preprečeval zaplete pri delitvi oblasti v večnarodni državi.

Do zapletov pa vseeno prihaja. Organizacija jugoslo-vanskih književnikov je že več kot leto dni brez predse-dujočega. Lani je bila na vrsti, da da predsednika Srbija, ki je predlagala beograjskega pisatelja Miodraga Bula-tovića. Ta ni bil povšeči ostalim republiškim in pokra-jinskim organizacijam in zato ni bil izvoljen. Srbija vz-traja pri svojem kandidatu, ostali pa pri svojem opreka-nju. In nihče ne ve, kako se bo ta pat pozicija končala.

Na videz se je nekaj podobnega zgodilo v jugoslo-vanski mladinski organizaciji. Slovenija, ki je na vrsti, predlaga svojega kandidata, ta pa ni sprejet od ostalih. No, tukaj pa se vse podobnosti končajo.

Najprej velja opozoriti, da je organizacija književni-kov stanovsko združenje, jugoslovanska mladinska orga-nizacija pa politična organizacija, ki ima (vsaj na papirju) več kot 3.700.000 članov, in je del političnega sistema. Kar se danes dogaja v njej, se lahko jutri zgodi v Zvezi komunistov, pojutrinjsem pa v predsedstvu države.

Drugo, kar pa je še bolj pomembno, je, da pisatelj Miodrag Bulatović ni bil sprejemljiv zaradi svojih osebnih stališč (o vlogi narodov v Jugoslaviji), mladinec Željko Cigler pa zato, ker je nastopil s svojim programom, v katerega je zapisal, kaj namerava kot predsednik jugoslovanske mladine narediti. In njegov greh je, ne, kar je

napisal, temveč, da si je sploh drznil pisati. Kajti Zveza socialistične mladine Jugoslavije že ima svoj program - in zakaj bi še bodoči predsednik sam pisaril?

S tem vprašanjem pa smo prišli v samo jedro proble-ma. Kakšna je vloga (in odgovornost) posameznika, ki opravlja politično funkcijo, v socialističnem samouprav-ljanju, kjer naj bi bila politika podružljena? Jugoslavija prehaja v osmo suho leto krize in državljani se sprašuje-jo, zakaj ni nihče za nič kriv.

Prvi, ki so ugriznili v to kislo jabolko krivde in gre-ha, so bili ljubljanski študenti. Ko so spomladili volili svoje mladinsko univerzitetno vodstvo, so od kandidatov zahtevali, naj napišejo programe, v katerih se bodo zave-zali, kaj nameravajo, če bodo izvoljeni, narediti. In če izvoljenci obljub ne bodo izpolnili, jih bo mogoče pokli-cati na odgovornost. Ta prvi poskus sočnanja programov je uspel in ljubljanski študenti so taisto zahtevali tudi od kandidatov za rektorja univerze.

Zato je slovenska mladinska organizacija od svojih kandidatov za mesto predsednika jugoslovanske mladi-ne zahtevala isto. Željko Cigler je s svojim programom največ obetaval in je bil zato predlagan za predsednika. A tak postopek izbire bodočega predsednika ni bil všeč delegatom zvezne mladinske konference in zato ga niso izvolili.

Kako se bo ta igra nadaljevala, ne ve še nihče. Pred-sednikovanje jugoslovanski mladini je ponujeno Make-doniji. Kdaj bo spet na vrsti Slovenija, ne ve nihče: ali čez eno ali čez sedem let. Zaplet pa bi vendarle lahko bil tudi ploden: slovenska mladinska organizacija pred-laga, naj se v Jugoslaviji začne razprava o nosilcih naj-vijih političnih funkcij, ne le v mladinski organizaciji, ampak tudi drugih organizacijah in državnih organih samih. Vse kaže, da bo konec avtomatizmov, po katerih so politični fotelji razdeljeni že vnaprej. Ljudje hočejo svoje predstavnike voliti.

DEJAN VERČIČ

Nova taksa na uvoz blaga v Jugoslaviji

BEOGRAD — V skupščino SFRJ so dostavili predlog dopolnitve za-kona o posebnih taksi na uvoženo blago, s katerim bi ZIS dobil večja pooblastila, pridobil bi pravico, da posebej predpisuje višino takse na uvoz blaga, ki ga izvršijo družbe-nopravne osebe, še zlasti pa za ob-čane.

V »paketu« predpisov, ki so jih včeraj dobili delegati, je tudi pred-log spremembe zakona o skladu so-lidarnosti z neuvrščeni državami in državami v razvoju. Novost je zmanjšanje odvajanja za ta sklad od 0,1 na 0,05 odstotka družbenega pro-izvoda.

Pogreb šrilanškega ministra

Maya Abeywickrema, žena pokojnega šrilanškega ministra Keerthija Abey-wickrema, med poslednjim slovesom od soproga. (Telefoto AP)

»Delo« o dvojezičnosti

Pred časom smo objavili vest o raz-sodbi jugoslovanskega Ustavnega sodiš-ča o dvojezičnosti na Kosovu. Zaradi za-nimanja, ki ga je razsodba povzročila v krogih naše manjšine, objavljamo o tem komentar ljubljanskega Dela, ki ga je napisala Alenka Lesković.

Približno dve leti je trajalo, da je Ustavno sodišče Jugoslavije povedalo, kako si zamišlja dvojezičnost na Koso-vu. Toliko časa je namreč trajal ustavn-i spor o enem od pravilnikov pristins-ke industrije gradbenega materiala Kosovo. Z odločbo je zdaj jugoslovansko ustavno sodišče razveljavilo neka-tere določbe tega pravilnika.

S tem je pritrdilo mnenju predlaga-telja za ocenjevanje ustavnosti in za-konitosti - zveznemu družbenemu pravobranilcu samoupravljanja - da niko-mur med zaposlenimi v tem podjetju ni treba znati dveh jezikov. Potemtak-em je tudi za referente za delovna razmerja, za samoupravljanje, za prav-no področje in za normativne akte do-

volj, če znajo le albanski ali le srbohr-vaški jezik. Znanje obeh jezikov pa ni več pogoj za zaposlitev.

Z ustavnega stališča je taka razsod-ba povsem logična in razumljiva. Vsi jeziki narodov in narodnosti so v Ju-goslaviji enakovredni. Poleg tega je v zvezni ustavi tudi zapisano, da sta vsa-kemu občanu pod enakimi pogoji do-stopna vsako delovno mesto in vsaka funkcija v družbi. Skratka, s tako od-ločbo je jugoslovansko ustavno sodiš-če zadostilo redkobesednim določbam zvezne ustave o jezikih narodov in na-rodnosti. Ker je že prej, kot poroča Tan-jug, kosovsko ustavno sodišče razve-ljavilo določbe istega pravilnika, ki so zahtevale, da znajo albansko in srbo-hrvaško tudi tehnični direktor grad-bene industrije pa glavni elektroinže-nir in vodja skupnih služb, ostaja le vprašanje, kako se bodo v resnici spo-razumevali ljudje, kakor tudi predpos-tavljeni in pooblašeni delavci v tem podjetju.

Praktično si stvari ne moremo za-mišljati drugače, kakor da bo, kot je po ustavi zajamčeno, vsak govoril v svojem jeziku, potem pa bodo s po-močjo prevajalcev ugotavljali, kaj je kdo hotel povedati. Ali, kakor smo se lahko lani spomlad prepričali na že-lezniški postaji Kosovo polje, da sta odprta dva informacijska šalterja. Na enem so zapisana obvestila v srbohr-vaščini, na drugem pa v albanščini.

Teorija je pač ena, praksa pa druga. Za nas je zanimiva odločba jugoslo-vanskega ustavnega sodišča predvsem zaradi tega, ker sta po slovenski usta-vi na območjih, kjer živijo poleg pri-padnikov slovenskega naroda tudi pri-padniki italijanske oziroma madžarske narodnosti, italijanski oziroma madžarski jezik enakopravna slovenske-mu. Ta pa je po izrecni določbi repu-bliške ustave tudi jezik, v katerem mo-rajso poslovati vsi državni ter drugi or-gani, skupnosti in posamezniki, ki opravljajo družbeno službo na območ-ju SR Slovenije. In kako bi se v vsak-danem življenju sporazumevali ljudje ob Obali in v Pomurju, če v resnici ne bi znali obeh jezikov?

Vatikan ne bo posredoval v Mozambiku

NAIROBI — Po poročilih tujih agencij so v Vatikanu zanikali novice in pisanje londonskega Daily Telegrap-ha in johannesburškega Sunday Timesa, da bodo vati-kanski diplomati posredovali v mirovni pogajanjih med mozambiško vlado predsednika Joaquim Chissana in predstavniki uporniškega gibanja MNR oziroma Renamo (mozambiško odporiško gibanje). V Vatikanu so izjavili, da med nedavnim obiskom mozambiškega predsednika z mozambiške strani ni bila izrečena nobe-na ponudba za posredovanje.

V Maputu omenjenih novic doslej niso niti zanikali niti potrili, kar nekateri opazovalci smatrajo kot dovolj zgovorano znamenje, da se na relaciji med Maputom in Vatikanom kljub vsemu nekaj le dogaja. Težko je verje-ti, da gre zgolj za naključje, da je ravno v teh dneh na obisku v Mozambiku posebni odposlanec papeža Jane-za Pavla II. kardinal Rover Etchegaray. Kardinalov obi-sk so uradno predstavili, češ da gre za spoznavanje raz-mer v Mozambiku, ki ga že več kot ducat let pretresa državljanska vojna.

Poznavalci razmer ob ugiibanju o posredovanju Vati-kana v mozambiški državljanski vojni navajajo, da je bil predsednik Chissano v prvi polovici maja letos na obi-sku v V. Britaniji in Italiji. Med obiskom v italijanskem

glavnem mestu je bil tudi v Vatikanu, kjer ga je sprejel papež. Chissano je Janeza Pavla II. povabil na obisk v Mozambik, do česar naj bi prišlo drugo leto. Papežev obisk v tem delu Afrike naj bi bil tudi znamenje, da so se odnosi med vlado in katoliško cerkvijo v Mozambiku izboljšali. Po zmagi Frelima (fronte za osvoboditev Mo-zambika) in propadu portugalskega kolonialnega reži-ma junija pred dvanajstimi leti je vlada takratnega predsednika Samora Machela namreč razglasila ločitev cerkve od države in nacionalizirala cerkvena posestva in drugo cerkveno lastnino. Po letu 1982 je v zaostrenih odnosih med cerkvijo in državo prišlo do prvih znamenj izboljšanja, ko je vlada tudi denacionalizirala precejšen del cerkvene lastnine.

Očitno je, da si mozambiška vlada ni hotela z zaos-trenimi odnosi s cerkvijo (in s tem tudi z Vatikanom, kajti sedaj govorijo o skorajšnjih možnostih za navezavo diplomatskih odnosov med svetim sedežem in Mapu-tom) poslabšati notranjega položaja, ki je tako ali tako izredno napet zaradi državljanske vojne. Slabe odnose med Maputom in cerkveno hierarhijo je poskušalo na vse načine izkoristiti odpadniško gibanje Renamo, ki se je po drugi strani kompromitiralo z ugrabitvami katoliš-

kih misijonarjev in duhovnikov, kar so v Vatikanu ostro obsodili. Na svetem sedežu so poleg tega obsodili za-dnje pokole civilistov, ko so gverilci MNR konec julija v mestu Homoine na jugu države pobili 408 civilistov, 8. avgusta pa med napadom na južno mesto Manjacaze 72 civilistov.

Po prvem pokolu sta se v Capetownu sestala južno-afriški zunanji minister Roelof Botha in mozambiški mi-nister za sodelovanje general Jacinto Veloso. Po triur-nih pogovorih so sklenili ustanoviti skupno komisijo, ki naj bi raziskala vzroke pokola. Kasnejši dogodki so po-kazali, da pogovori niso obrodili pravih sadov, kljub nedvomno tesnim stikom Pretorie z vodstvom MNR. Opazovalci se ob tem sprašujejo, ali ne bi mogel more-biti Vatikan izkoristiti (bolj učinkovito kot Pretoria, ki za to ne kaže pravega interesa) svojih zvez in vpliva v Lizboni, kjer ima mozambiško odpadniško gibanje naj-večje predstavnštvo. Poleg tega najbrž drži, da bi Vati-kan z mirovnim posredovanjem v Mozambiku okrepil svoj položaj v tem delu Afrike in sicer verski in politič-ni, kar sovпада s pastoralno-političnimi ambicijami pa-peža Janeza Pavla II.

AVGUST PUDGAR

Vodovod v Vevčanih dokončali

STRUGA — Včeraj so končali vsa dela na vev-čanskem vodovodu in na priključnem vodovodu od zbiralnika do vasi Okišči. Izkopali so kanale, položili cevi v skupni dolžini 2.440 metrov, za-ključili so tudi zajetje izvira v vasi Vevčani. De-lavci so delali v treh izmenah tudi ponoči s po-močjo reflektorjev in končali delo v dvanajstih dneh.

Danes se bo, kot so potrdili v komiteju za ur-banizem, komunalno in gradbena dela in za za-ščito človekovega okolja občine Struga, začelo preizkušanje vodovoda, oblikovali pa so tudi ko-misijo, ki bo opravila tehnični pregled, izvršili pa bodo tudi spoj sekundarne prejšnje vodovodne mreže z glavnim vodovodom. Upajo, da bo voda stekla najkasneje do 25. avgusta in da bo tako konec vseh nesporazumov, dvomov in sporov med Vevčani in njihovo občino, ki so, kot je znano, privedli tudi do dveh posredovanj pripadnikov milice.

Zažiganje denarja priljubljeno početje turistov v Jugoslaviji

REKA — Zažiganje jugoslovanskega denarja, ki so ga priredili tuji turisti, po najnovejših podatkih niso opazili le v Umagu. Tudi na Reki so na primer zabeležili dva primera zažiganja denarja, obakrat so miličniki storilce naglo iden-tificirali, sodnik za prekrške jih je kaznoval in izgnal.

Sredi julija letos je Dirk Runer (18) iz ZR Nemčije na železniški postaji na Reki zažgal bankovec za deset dinar-jev, v začetku avgusta pa so pri podobnem opretilu zalotili Stefana Sverlinga (32) in njegovo prijateljico Karol Sekson (27) oba iz Bostona. Pri njiju so našli tudi slike, na katerih se vidi omalovaževanje jugoslovanskih bankovcev, zatikali so jih namreč za kopalke in podobno. Zakon predvideva kazni do 60 dni zapor, vendar so se v obeh primerih so-dniki odločili za denarne kazni in prekinitev nadaljnega bivanja storilcev v SFRJ. Sverling je moral plačati 80.000 dinarjev globe, Sekson 60.000, Runer pa 50.000 dinarjev. (dd)

■ BEOGRAD — Industrijska proizvodnja v Jugoslaviji se je v obdobju od januarja do junija povečala za 2,4 odstotka v primerjavi z istim obdobjem lani, poroča zvezni zavod za statistiko.

Proizvodnja v juliju je večja za 0,5 odstotka glede na isti mesec lani, vendar je za 15,7 odstotka manjša od povprečne mesečne proizvodnje v preteklem letu.

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA
DRŽAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO
Roma - Via G. B. Martini 3

OBVESTILO LASTNIKOM OBVEZNIC

OBVEZNIŠKA POSOJILA S ŠESTMESEČNIMI OVREDNOTENIMI OBRESTMi IN POVIŠANJi GLAVNICE

Sporočamo, da sta v smislu pravilnika spodaj navedenih posojil vrednost kupona in vrednost poviška kapitala v izplačilu sledeči:

POSOJILO	Kuponi		Poviški kapitala	
	izplačljivi 1.3.1988	polletje 1.9.1987 28.2.1988	skupna vrednost 1.3.1988	
1982-1989 ovrednoteno II. emisija (Becquerel)	8,—	-3,045%	-8,194%	
1985-1995 ovrednoteno I. emisija (G. B. Beccaria)	4,95%	0,495%	3,455%	

Podrobnejše obrazložitve zgoraj navedenih vrednosti so objavljene v Uradnem listu.

Prispevki EGS za vinogradnike

TRST — Vinogradništvo in vinarstvo preživljata ta čas v Evropi težke trenutke, saj je proizvodnje preveč, predvsem kar zadeva namizna vina, katerih poraba pada. Da bi odgovorila na zahteve po jasnosti in usmerjala operaterje, da zapustijo empirične in individualne prijeme, je Evropska gospodarska skupnost izdelala nov pravilnik za to področje.

Nova normativa EGS predvideva podporo 5 milijonov lir na obdelan hektar oziroma nove nasaditve v okviru kolektivnih restrukturacij, za katere skrbijo zadruga društvene kleti in drugi podobni organizmi. Pobuda EGS, ki je zelo učinkovita, meri na to, da bi razne sorte, ki več ne gredo v promet, zamenjali z drugimi, za katere je povpraševanje na tržišču večje.

V okviru omenjenega zakona je Deželna ustanova za razvoj že izdelala 8 načrtov za prav tolikšno število zadrug, ki delajo vina s kontroliranim poreklom, društvene kleti in za združenje furlanskih proizvajalcev vin, ki je bilo ustanovljeno prav na podlagi povedanega. Računajo, da bodo od letos do decembra 1991. leta izkoreninili in na novo nasadili približno 2.000 hektarjev, za kar bo podpora EGS preseгла 10 milijard lir. Ustrezni načrti so zelo zapleteni, saj morajo upoštevati vse direktive EGS, zato so bili podvrženi analizi številnih komisij, končno pa so jih 24. julija letos vendarle odobrili, čeprav ne vseh. Od 25 načrtov jih je posebna komisija EGS sprejela kar 20. To je vsekakor uspeh vinogradnikov v deželi Furlaniji-Juljski krajini.

Na celovškem sejmu letos razstavlja 900 podjetij

CELOVEC — Od 14. avgusta je v koroškem glavnem mestu odprt 54. celovski sejem, ki bo trajal do 23. t. m. Odprt je vsak dan od 9. do 21. ure, medtem ko je zabavišče odprto pozno v noč.

Letos je na sejmu novost, saj je sejemska vzdrževalna družba ločila to, kar so prej domačini poznali pod pojmom »jesenski sejem«. Celovski sejem je sicer obdržal prvotni datum, bolj strokovno orientiran lesni sejem pa bo od 9. do 13. septembra. S tem je celovski sejem znatno pridobil na prostoru in lahko zadovoljuje vsa podjetja, ki so zaprosila za stojnice: 900 razstavljalcev si je namreč razdelilo površino 70.000 kvadratnih metrov. Povprečno obiskuje ta sejem 260.000 ljudi in tudi letos napovedi kažejo, da je zanimanje v Avstriji in drugod veliko. Posebna točka sejemskega programa je »Koroška — dežela mode«, kjer se obiskovalcu in obduovalcu modernega ter klasičnega oblačila predstavlja koroško modno gospodarstvo. Ta predstavitev naj bi služila tudi kot kažipot pri oblačenju v letošnji zimi.

V isti hali, kjer prikazujejo modne dosežke, razstavlja tudi mlada skupina podjetnikov iz Furlanije pod geslom »Moda made in Italy«. Medtem ko se domači razstavljalci bojijo te konkurence, veliko Avstrijcev hodi na nakupovanja na Trbiž in v Videm, vodstvo sejma pa meni, da bo soočanje s tujimi izdelovalci samo koristilo. Iz drugih resorjev pa si obiskovalec lahko ogleda stande obrtnikov, gradbenikov, kurilne tehnike, sanitarne izdelke, kmetijske orodja in mehanizacijo, stroje za tekstilno industrijo, modni nakit itd. Seveda je poskrbljeno tudi za lačne, saj so na razpolago dobrote domačih in tujih kulinarčnih mojstrov. V okviru razstave »na dobrem glasu« pa prikazujejo nastanek in produkcijo glasbil ter njihov pomen za kulturo narodov.

Vestni detektivi portoroških hotelov lovijo tudi dokaj čudne tuje tatiče

PORTOROŽ — V portoroških hotelih so pred dnevi začeli opažati, da neki izurjen tatič pridno, vztrajno in uspešno operira po njihovih sobah. Velikokrat so bili zaradi njegove uspešnosti krivi tudi sami gostje, ki so puščali odprta vrata ali večje količine denarja oz. vrednosti v sobah.

V enem od hotelov sredi Portoroža so pridno in organizirano postavili zasedo, nakar se zgodi: sumljiva oseba se pojavi na vratih ene od sob s plastično vrečko v roki, pogleda gor in dol po hodniku in ko vidi, da je zrak čist, jo s hitrimi koraki pobriše do lifta in menca pred dvigalom, dokler se vrata ne odprejo. Vsa stvar se ponovi v pritličju in potem potuhnjeno zdrsi mimo recepcije.

Toda, brez strahu, pravica mu je za petami in to kar v dveh osebah. Sumljivi mož se pomeša med turiste, ki jih je ob tistih popoldanskih urah sicer malo na cesti, ker jih je večina na plaži, pride že kar daleč od hotela, se spet nekajkrat ozre, vtakne plastično vrečko v koš za odpadke in se obrne nazaj proti hotelu ter skuša veliko bolj sproščen in miren mimo recepcije do dvigala. Hop, Cefizelj, reče takrat

hotelski detektiv in mu položi roko na ramo. Drugi pa medtem iz koša za odpadke že vleče corpus delicti. Stisnejo ga v prostor pri recepciji in ga temeljito izprašajo — podatke, kdo ste, od kod ste, kaj iščete v hotelu, kaj ste počeli v tej in tej sobi, kaj ste odnesli iz te sobe... Takrat se pojavi drugi hotelski detektiv in zmagovito pokaže vrečko, ki jo takoj odprejo, v njej pa zagledajo... ne, saj to ni mogoče... nekaj starega kruha, olupke salame in nekaj vložnih kurmaric...

Šlo je za posebne vrste delikta — kaznivo dejanje tretje vrste. Mož, sicer tujec, ki je stanoval v hotelu in plača zanj polpenzion (torej prenočišče, zajtrk in večerjo) si je privoščil kosilo v sobi. Priznal je, da bi mu bilo nerodno te smeti, ki bi razkrinkale njegovo požrešnost, pustiti v sobi, saj bi to sobarice opazile in je zato ostanke svojega kosila skušal skrivaj odnesti čim dlje od tega najuglednejšega portoroškega hotela. Seveda pri tem ni računal, da mu lahko nameraspodleti zaradi budnega očesa postav.

Boris Šuligoj

Človek si je od vedno želel osvajati nebo

Človek si je od nekaj želel, da bi osvojil nebo. Nekateri to željo tudi uresničijo, drugi o njej samo sanjajo, tretji pa jo potešijo s tem, da letenje, jadranje ali skakanje s padalom nadomestijo z izdelavo letalskih modelov in maket, balonarstvom ali čim podobnim. Najbolj vneti ljubitelji letenja in letalstva se najdejo v aeroklubih, kakršna sta v slovenskem Primorju Obalni letalski center s sedežem v Sečovljah in Kraški aeroklub »Ivan Vidmar« iz Sežane.

Bolj uveljavljen je seveda Obalni letalski center, ki ima svoje prostore na potniškem in turističnem letališču v Sečovljah, na katerem amaterski letalci uporabljajo tudi betonsko stezo, hangar in druge letalske naprave. Po besedah člana predsedstva centra in vodje letališča Vojka Staroviča klub v letalski, modelarski, balonarski in padalski sekciji združuje približno 60 članov. Poleg tega deluje še najbolj množična maketarska sekcija, v katero je vključenih približno 800 ljubiteljev letalskih modelov iz vse Jugoslavije in ki izdaja tudi edini letalski maketarski bilten pri nas.

Center ima balon, 3 jadralna in 3 motorna letala. Zagnani klubski delavci pripravljajo številne letal-

ske in modelarske prireditve ter srečanja, kakršno bo tudi bližnji padalski pokal Casino, na katerega se pravkar pripravljajo. Seveda skrbijo tudi za vzgojo podmladka, ki ga očitno ne manjka, saj so pred kratkim končali jadralni tečaj, ki se ga je udeležilo 12 začetnikov.

Svojo dejavnost finansirajo pretežno sami, z organiziranjem prireditev, nudenjem letalskih storitev v reklamne namene in protipožarno zračno opazovanje. Vojko Starović je še povedal, da v bližnji prihodnosti ne nameravajo širiti svojih dejavnosti, pridobili pa bi radi več članov, izboljšali delo in poskrbeli za še večjo popularnost letalskega športa v javnosti.

Kraški aeroklub Ivan Vidmar iz Sežane je verjetno najmlajši tovrstni klub v Sloveniji, če že ne v Jugoslaviji. Ustanovili so ga lansko pomlad in danes šteje 22 članov v porajajoči modelarski, jadralni in motorni sekciji. Kljub temu da zaenkrat še nimajo svojega letala, temveč le najeti Piper PA 28, pa so si lani z več kot 2500 prostovoljnimi delovnimi urami v Ležeškem Gabrku pod Vremščico uredili svoje letališče. V ta namen so ob kmetijskih melioracijskih

delih usposobili nekdanje vojaško letališče, na katerem imajo tudi svoje zasilne prostore.

Kljub številnim materialnim in kadrovskim težavam mlademu klubu načrtov ne manjka. Po besedah enega od ustanoviteljev kluba, Borisa Garzeja, hočepokupiti jadralno in motorno letalo ter urediti hangar. Ob usposabljanju članov naj bi začeli opravljati protipožarno opazovalno službo in panoramske plete, s katerimi bodo poskusili že to jesen; hkrati pa bi radi svoje letališče, ki leži v vidnem koridorju, vključili v našo mrežo turističnih in poslovnih letališč. Za to je namreč po njihovem mnenju zaradi bližine Škocjanskih jam, Portoroža, Lipice, terminala in ne nazadnje Trsta, več kot dovolj možnosti.

Sežanski letalci so svoj klub poimenovali po tržaškem rojaku Ivanu Vidmarju, ki je bil po rodu iz Sežane. Letalske kronike ga omenjajo kot prvega slovenskega letalca, ki je že leta 1911 letal nad Jadranskim morjem in sicer od Tržiča do Trsta. Vidmar je znan tudi kot prvi letalec, ki je pristal na gori Titano nad San Marinom, kjer je postal tudi častni meščan in kjer so mu vzdicali spominski ploščo. JANEŽ ODAR

vreščeca, drug čez drugega se spotikajoča, smejoča se in lase si puleča četverica, tako da je Faye morala kričati čez njihove glave, da jo je slišal.

»Bog ne daj!« Nasmehnil se ji je in odslej je šlo vse dobro. Januarja se je rodila Anna Ward Thayer, najmanjša izmed vseh otrok, ki jih je rodila Faye; videti je bila tako drobna in krhka, da se jo je človek skoraj bal vzeti v roke. Bila je resnično tako drobna in nežna, da si je Ward ni upal vzeti v naročje, čeprav mu je bila zelo všeč. Faye je kupil velikanski obesek s smaragdno, toda videti je bil manj razburjen kot prejšnje krat. Faye si je dopovedovala, da res nihče ne bi mogel pričakovati, da bo za rojstvo svojega petega otroka najel godbo na pihala. Kljub temu pa je bila razočarana, da ni bil bolj zadovoljen s hčerkico.

Toda že čez nekaj dni je izvedela, zakaj. Tokrat odvetniki niso niti poskušali, da bi se pogovorili z Wardom. Pogovorili so se z njo, ker so menili, da je že skrajni čas, da izve, kaj se dogaja ... Bilo je sedem let po vojni in Thayerjeva ladjedelnica ni videla dobička že dolga štiri leta. Že leta je obratovala z rdečimi številkami, kljub temu da so odvetniki rotili Warda, naj ji posveti malo pozornosti, zmanjša obseg poslovanja in se sooči z resnico. Hoteli so, naj gre delat v ladjedelniško pisarno, kot je to nekoč počel njegov oče, Ward pa je gladko odklonil. Namesto da bi se menil za njihovo rotenje, je dovolil, da je ne samo ladjedelnica uničila samo sebe, temveč je pognal tudi svojo posest. Trmoglavil je, da ne bo uničil svojega življenja z garanjem podnevi in ponoči, da hoče biti s svojo družino. Zdaj pa mu ni ostalo ničesar, že skoraj dve leti ni imel ničesar. Faye, ki je prepadeno poslušala odvetnike, se je nenadoma spomnila, kdaj se ji je prvič zazdel zaskrbljen, kdaj je začel več piti, čeprav ji ni ničesar priznal. Ne da bi ji rekel eno samo besedo, je zadnji dve leti živel »na prazno«. Denarja ni imel nobenega več, ostali so samo neznanski dolgovi, ki jih je bil nakopičil s svojim razpisnim načinom življenja.

Knjiga je izšla pri Založništvu tržaškega tiska in je na razpolago v Tržaški knjigarni

DANIELLE STEEL

44.

Njena družina

Prevedla Irena Trenc-Frelj

Bila je družinska zasanjanka. Ure in ure je preležala na travi, zamišljeno strmela v nebo in si včasih popevala pesmico, medtem ko se ji je Faye smehljala.

»Ko sem bila toliko stara kot ona, sem bila tudi sama takšna,« je tiho rekla Wardu, ko je s pogledom ošinil lepo svetlolaso deklico.

»In o čem si sanjalarila, ljubezen moja?« Poljubil jo je na vrat in jo prijel za roko; njegove oči so jo grele kot jutranje sonce. »Si sanjala, da boš postala filmska zvezda?«

»Včasih, toda takrat sem bila že dosti starejša.« Mala Vanessa še vedela ni, kaj so filmi.

Srečno se je nasmehnil svoji ženi. »In o čem sanjariš zdaj?« S Faye je bil neskončno srečen. Iz njegovega življenja je pregnala vso osamljenost. Bila je zabavna, to pa je bilo zanj sila pomembno. Njegova starša se nista nikoli zabavala. Kolikor je lahko presodil, je oče ves čas samo delal, mati v svojih neskončnih dobrodelnih ustanovah pa tudi. Hotel je uživati v življenju. Oba njegova starša sta umrla mlada, ne da bi ga sploh užila. S Faye in Wardom ni bilo tako. Uživala sta. Ward jo je spet pogledal, tako spojojno in lepo, da je bila videti skoraj kot slika. Še vedno je pretehtavala njegovo vprašanje.

»Zdaj sanjarim o tebi, ljubezen moja ... in otrocih. Imam vse, kar sem si želela na tem svetu ... in še več.«

»Dobro. Hočem, da bo vedno tako.« Vsako besedo je mislil resno: da bo vedno tako, medtem ko bodo otroci odrasčali in bo mineval čas.

Ward je včasih še vedno popil preveč šampanjca, vendar je bil vedno nenevaren in dobre volje; Faye ga je neskončno ljubila kljub občasnim otroškim muham, ko si je hotel privoščiti preveč zabave ali popiti preveč šampanjca. V tem ni bilo nič slabega.

Odvetniki so zahajali v hišo pogostejše kot nekoč; prihajali so zaradi premoženja njegovih staršev oziroma tistega, kar je še ostalo od njega, toda Faye si ni belila glave z denarjem. Navsezadnje je bil denar njegov in sama je imela čez glavo dela z Lionelom, Gregoryjem, Vanesso in Val. Približno v času, ko sta dvojčici dopolnili drugo leto, pa je opazila, da Ward več pije, in to ne šampanjec temveč viski, kar jo je začeljenalo skrbeti.

»Je kaj narobe, dragi?«

»Seveda ne.« Nasmehnil se je in hlinil neprizadetost, vendar je v teh dneh opazala v njegovih očeh nekakšno preplazenost in zanimalo jo je, kaj pomeni. Ward je še naprej vtrajal, da je vse v najlepšem redu, odvetniki pa so še naprej hodili v hišo in še pogostejše telefonirali. Spraševala se je, kaj mu govorijo. Potem pa so te zadeve nekako spet postale nepomembne. Neke pozne noči, v aprilu leta 1951, ko sta se vrnila s podelitve nagrad Ameriške akademije, sta pozabila na svojo odločitev in v objemu strasti zavrgla vso previdnost. Faye je vedela zagotovo proti koncu maja.

»Že spet?« Ward je bil videti presenečen, čeprav ni kazalo, da mu to ni všeč; bil pa je manj vznemirjen kot druge krat. Vse preveč misli se mu je motalo po glavi, čeprav tega ni povedal Faye.

»Si jezen name?« je zaskrbelo Faye, toda Ward si jo je s širokim nasmeškom potegnul v naročje.

»Samo v primeru, če otrok ni moj, trapica. Seveda nisem jezen. Le kako naj bi bil jezen nate?«

»Pet otrok je strašansko veliko, bi rekla ...« Tudi sama je tokrat nekoliko kolebala. Takšna, kot je bila, se ji je družina zdela tako popolna. »In če bom spet dobila dvojčke ...«

»Jih bo potem šest! Meni se zdi to krasno. Morda bova nekega dne celo dosegla najin prvotni cilj desetih otrok.« Toda ob teh besedah je v sobo pritekel od razburjenja

Predsinočnim so se srečali s predstavniki domačinov in županom Prvi koraki mladih raziskovalcev v spoznavanju devinske stvarnosti

Raziskovanje Devina je v polnem teku. Udeleženci 7. mladinskega raziskovalnega tabora so se včeraj razpršili po vasi in njeni neposredni okolici s specialkami, vprašalniki, fotografskimi aparati, registratorji in drugo opremo ter začeli z obiski po družinah in z ogledi krajevnih znamenitosti. V pičlih dveh tednih morajo nabrati čim več podatkov o prazgodovini in zgodovini kraja, o njegovih geografskih, naravoslovnih, etnoloških in socioloških značilnostih. Zbrano gradivo bodo v naslednjih tednih in mesecih obdelovali in urejali, med drugim z namenom, da bi ga potem posredovali javnosti v knjižni obliki. Tako vsaj upajo prireditelji, se pravi Društvo mladih raziskovalcev, Društvo slovenskih naravoslovcev in tehnikov "Tone Penko", Odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici in Slovenski raziskovalni inštitut, devinsko-nabrežinska uprava, ki je prevzela pokroviteljstvo nad to raziskovalno pobudo, pa je tudi obljubila svojo pomoč.

Prve stike s predstavniki domačinov so mladi raziskovalci navezali že predsinočnim na srečanju, ki je potekalo v prostorih devinske osnovne šole. Protagonist večera je bil župan Bojan Brežigar, ki so ga prireditelji tabora povabili, naj spregovori o devinsko-nabrežinski občini. Župan je bil res temeljit. Govoril je skoraj polurugo uro in razgrnil podobo občine z najrazličnejših vidikov. Navrgel je kopico statističnih podatkov o prebivalstvu, o njegovih socioloških in narodnostnih značilnostih in o življenjski ravni, ki je med drugim najvišja v pokrajini in menda med najvišjimi v državi. Povedal je, kakšne so najpo-

membnejše gospodarske dejavnosti v občini oziroma kje so občani zaposleni, govoril o šolstvu, o cerkveni upravi ureditvi in o prosvetnih in športnih dejavnostih. Nanizal je nadalje najpomembnejše zgodovinske dogodke, orisal politično stanje in zaključil z razmišljanjem o problemu sožitja med italijanskim in slovenskim prebivalstvom.

Krajša razprava po predavanju je nudila možnost za poglobitev nekaterih aktualnejših vprašanj, kot so npr. načrti za turistično ureditev Seslanskega zaliva. Sicer pa se je pozornost razpravljalcev postopoma osredotočila na Devin, ki je pač predmet raziskovalnega tabora. S tem pa so tudi prišli

do besede Devinci, ki so se udeležili večera. Med njimi so bili predvsem predstavniki obeh krajevnih pevskih zborov, se pravi Fantov izpod Grmade, Dekliškega zbora Devin in tudi Smučarskega kluba Devin. Ta drugi del večera ni potekal več enotno, marveč po gruclah. Posamezne delovne skupine, ki delujejo na taboru, so namreč skušale vsaka zase dobiti napotke in informacije za svoje raziskovalno delo, predvsem pa najti domačine, ki bi jim pri tem lahko bili v naslednjih dneh v pomoč. In tako so udeleženci po skupinah tudi zapuščali šolsko poslopje, nekateri z namenom, da bi nadaljevali pogovor v bližnji gostilni ali pa na domu kakega domačina.

Za spoznavanje značilnosti Doline Glinščice Tudi v Boljuncu priprave na prvi raziskovalni tabor

V teku so še zadnje priprave na prvi raziskovalni tabor za spoznavanje značilnosti Doline Glinščice, ki bo stekel v ponedeljek, 24. avgusta, in bo zaposlil mladež iz dolinske občine do 28. avgusta. Poletni raziskovalni tabor pripravlja boljunsko Kulturno društvo F. Prešeren. Pri izdelavi delovnega programa so organizatorjem in mentorjem priskočili na pomoč profesorica in raziskovalka Marinka Pertot, prof. Alenka Salvi in biologinja Damjana Ota. Mladi udeleženci bodo porazdeljeni v pet delovnih skupin. Vsako skupino bo sestavljalo od 4 do 6 mladih raziskovalcev, ki bodo pod vodstvom mentorjev odkrivali zanimivosti in naravna čuda domačega kraja. Prof. Stojan Sancin in Boris Žerjal bosta vodila skupino, ki se bo posvetila hidrogeološki raziskavi. Skupina prof. Živke Marc in univerzitetne študentke Zorke Danieli se bo ukvarjala z analizo kemične sestave vode, mladinci bodo merili vodno temperaturo in trdoto na različnih mestih rečnega toka. Mladi kemiki bodo zbrane podatke obdelali v laboratorijih za kemijo poklicnega zavoda Jožef Stefan. Pod vodstvom univerzitetne študentke Erike Junc bodo mladinci in mladinke spoznali značilnosti rastlinstva ob reki Glinščici, določevali bodo rastlinske vrste in zbirali primerke. Študentka biologije Viviana Bukavec pa bo raziskovalcem približala živalski svet. Preučevali bodo živali in žuželke, ki živijo v vodi in ob njej.

V jutranjih urah se bodo mladinci posvetili skupinskemu raziskovalnemu delu na terenu, popoldneve pa bodo preživeli v prostorih boljunškega občinskega vrtca, kjer bodo dobljeno gradivo in podatke obdelali in zapisali. Na voljo bodo imeli obilico razisko-

valnih pripomočkov in inštrumentov, ki jim jih je dala na razpolago srednja šola S. Gregorčič iz Doline.

Mladinci bodo ves čas zaposleni. Ob zanimivem skupinskem delu bodo imeli veliko priložnosti za razvedrilo in zabavo. Popoldanske ure bodo namenjene tudi športnim dejavnostim, ki jih bo vodil Miloš Tul. Ker bodo udeleženci vse štiri dni prespali v občinskem vrtcu, bodo v vedri družbi prijateljev in vrstnikov preživeli tudi prijetne poletne večere ob glasbi in petju.

Člani fotografskega krožka KD F. Prešeren bodo ujeli v objektiv utrinke iz življenja na poletnem taboru. Mladi fotografi bodo črno-bele slike in diapozitive pokazali na zaključni prireditvi, ko bo razstavljeno tudi gradivo, ki ga bodo mladi raziskovalci nabrali med štiridnevni taborom.

Finančni prispevki Dežele za razstave

Deželni odbor je na predlog odbornika Barnabe dodelil finančne prispevke v skupnem znesku 120 milijonov lir za pripravo treh pomembnih razstav v Trstu, Pordenonu in Gorici. Tržaška občina bo dobila 20 milijonov lir za razstavo italijanskega slikarstva 20. stoletja, ki bo v muzeju Revoltella v začetku prihodnjega leta, pordenonska občina bo dobila 60 milijonov za organizacijo razstave beneških umetnin v F-JK, ki bo na programu jeseni, Gorica pa bo dobila 40 milijonov za razstavo »Guardi — od risbe do slike«, ki je že v teku in bo odprta do 20. septembra na goriškem gradu.

Od 24. do 28. avgusta v kongresnem centru O psihologiji zaznave in akcije na mednarodni konferenci v Trstu

Od 24. do 28. avgusta bo v kongresnem centru Pomorske postaje v Trstu že četrta mednarodna konferenca, posvečena psihološkemu vidiku dogodka zaznave in akcije. Prvi dve konferenci s tega področja sta bili v ZDA, tretja pa v Uppsali na Švedskem. Organizacijsko skrb za tržaško konferenco je prevzel direktor inštituta za psihologijo pri tržaški univerzi Walter Gerbino, pri tem pa mu pomagata univerza iz Padove in International Society for Ecological Psychology.

Kot je znano, je v Trstu in Padovi študij psihologije zaznave najbolj razvit v Italiji. Ta veja psihologije se je v Italiji začela razvijati v začetku tega stoletja, ko je v Padovi začel z raziskavami Tržačan Vittorio Benussi, ki je bil skupaj s svojim učencem in kasnejšim sodelavcem Musattijem pobudnik italijanske eksperimentalne šole psihologije zaznave, kjer sta se kot vzgojitelja novih rodov uveljavila Fabio Matelli v Padovi in Gaetano Kanizsa v Trstu.

Na konferenci v Trstu bodo obravnavali psihološko raziskavo dogodkov v ekološki perspektivi. Za ekološko psihologijo so namreč naravni in družbeni dogodki primarni objekti pri poskusnem raziskovanju zaznave in akcije. Prav zaznava in akcija pa sta osnovni funkciji v odnosu med kompleksnimi organizmi (kot na primer odnos človeka do njegovega okolja), naloga psihologa »ekologa« pa je, da proučuje medsebojno odvisnost teh funkcij. Delo konference bo razdeljeno v 30 tematskih poglavij, kjer bodo obravnavali vse najvažnejše ugotovitve, do katerih so se dokopali pri raziskavah. V delu konference bo sodelovalo preko 200 raziskovalcev iz vsega sveta.

Pogovor z načrtovalcem arhitektom Robertom Dambrosijem

Pri načrtu za preureditev prostorov bivše umobolnice upoštevali arhitektonsko identiteto širšega območja

Objavili smo že, kaj meni ravnatelj psihiatrične službe dr. Rotelli o načrtu tržaške pokrajinske uprave za preureditev območja bivše umobolnice pri Svetem Ivanu. Danes objavljamo intervju z arhitektom Robertom Dambrosijem, ki je s kolegom G. P. Bartolijem in G. Varinijem izdelal načrt.

Arh. Dambrosij, bi nam lahko povedali, kako je načrt sploh nastal?

Pred časom je deželna uprava izglasovala zakon, ki dodeljuje krajevnim upravam precejšnja denarna sredstva

za finansiranje večjih urbanističnih, t. i. integriranih načrtov. Ta zakon je nastal zaradi tega, da ne bi krajevne uprave po nepotrebnem razsipavale denarja za manjše in med seboj nepovezane posege na teritoriji. Tako bi vsak urbanistični ali gradbeni poseg vključili v širši globalni načrt.

Tržaška pokrajinska uprava je Variniju, Bartoliju in meni naročila, naj pripravimo načrt za preureditev celotnega kompenzatorija bivše umobolnice.

Načrt bi moral ustrezati zahtevam omenjenega deželnega zakona. Seveda smo morali pri načrtovanju upoštevati tudi tipično arhitektonsko identiteto celotnega področja. Nadalje smo upoštevali zahteve uporabnikov oziroma lastnikov. Načrt, ki smo ga predložili, je dežela takoj sprejela in je že nakazala prvih 8 milijard lir za najnujnejša popravila infrastrukturnih objektov in za preureditev parka. Za večje posege (predvidoma bodo stali od 80 do 100 milijard lir) pa bo treba počakati, da bo Tržaška občina odobrila nov podrobni regulacijski načrt.

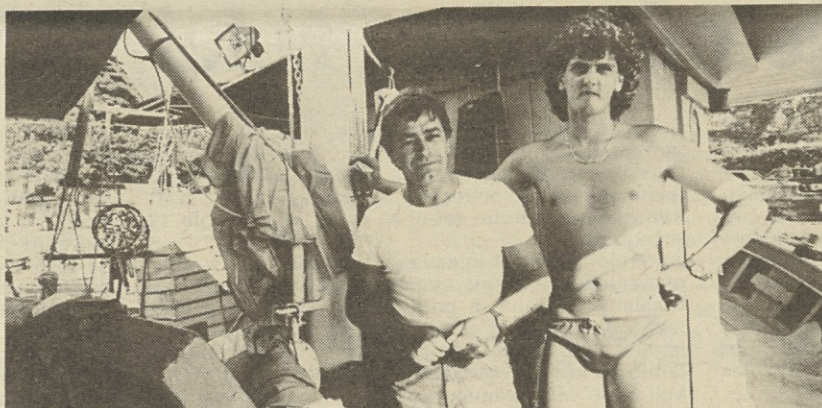
Vaš načrt predvideva gradnjo novih stavb, ki bi povečale prostorsko kapaciteto že obstoječih objektov za več kot 250 tisoč kubičnih metrov. Nekaj starih stavb pa bi tudi podrli. Se vam ne zdi, da bi s takim posegom bistveno spremenili današnji videz bivše umobolnice?

Najprej naj povem, da bi podrli samo nekaj stavb, ki jih danes nihče ne uporablja, na primer stari svinjak, hlev itd. Kar pa se tiče gradnje novih objektov, je prav, da se v stvar malce poglobimo. V bistvu sta danes znotraj tržaške arhitekture dve različni miselnosti. Na eni strani so arhitekti, ki hočejo urbanistično dediščino našega mesta praktično ohraniti nedotaknjeno, na drugi strani pa so strokovnjaki, ki mislijo — prištevam se k tej skupini — da bi morali mesto arhitektonsko še naprej razvijati in da bi morali nekako izločiti iz mestnega tkiva arhitekton-

sko ali umetniško manj dognane stavbe. Nove stavbe, ki smo jih načrtovali na področju bivše umobolnice, naj bi zadostile potrebam uporabnikov, ne da bi skazile celotnega videza kompenzatorija. Pri načrtovanju smo celotno območje razdelili nekako v tri predele. V spodnjem delu kompenzatorija smo namestili objekte psihiatrične zdravstvene službe. S tem ne nameravamo ustvariti novega geta, ampak želimo na karnajbolj smotrni način izkoristiti teritorij. Tu bi locirali predvsem pomožne strukture (garaže, skladišča, ravnateljstvo itd.) zdravstvene službe, ki so danes razpršene po vsem kompenzatoriju. V srednjem delu smo si zamislili kulturno-šolsko središče. Že danes sta na tem prostoru univerzitetna klinika in slovenska strokovna šola. Pred gledališčem pa bi zgradili "areno" za poletne predstave in še stavbo, kjer bi lahko prirejali razne razstave ali kaj podobnega. V zgornjem delu pa bi zgradili večji objekt, ki bi bil namenjen predvsem raznim gospodarskim dejavnostim. Tu bi se seveda lahko naselile zadrage, ki jih je svojčas ustanovila psihiatrična služba. Na robovih področja pa bi zgradili dve novi cesti, ki bi bistveno razbremenili avtomobilski promet znotraj kompenzatorija bivše umobolnice.

Sedaj čakam, kdaj bodo začeli z deli. Upam, da bo tega prišlo preden se bo še bolj skazil celotni videz kompenzatorija.

Walter Škerk

Rino Varisco (levo), ki je okusil ostre zobe morskega psa

Baje se nad Furlanijo te dni, oziroma noči, spreletavajo enelpeji (neznani leteči predmeti), ki so seveda brž postali glavna tema dneva. Furlane pač maliči novi val vročine in se zato pogostejše zatekajo v osmice, mi Tržičani pa se lahko ponašamo z morjem, ki je prav te dni središče pozornosti fribceev in kopalcev. V njem namreč kar mrgoli "morskopasjih" mrcin, nekaj dogodkov iz prejšnjih dni pa priča, da občasna psihoza le ni tako za lase povlečena.

Že v ponedeljek so si kopalci, ki običajno zahajajo na majhno plažo v bližini Ribiškega naselja, privoščili le osvežilno namakanje nog... do gležnjev, kajti z odprtega morja so grozile številne plavuti zloglasnih morskih psov. Predvčerajšnjim pa so si zverine privoščile veliko več, priplavale so namreč dobrih deset metrov od obale in razkazovale svoje poldrugi meter in strah vzbujajoče trupe. Da so v resnici povzročile paniko ve povedati inštruktor jadrarne šole La laguna, Mario Petronio. Kljub nevarnosti je namreč odločil, da pošlje na morje skupino gojencev v spremstvu bolj izkušenih veteranov, vendar samo z večjimi plovili tipa Flyng junior. Za drzni poskus se je odločil tudi zato, ker v teh dneh beležijo vztrajno pomanjkanje vetra, kar otežkoča še tako elementarne vaje iz jadriranja. Navdušenje pa se je kaj kmalu poleglo, natančno v trenutku, ko je večji morski pes zaplaval pod eno od plovil in ga nevarno zamajal. V drugo jadrnico, na kateri sta bila brata Giorgio in Alberto Viatori z inštruktorjem, pa se je morski pes enostavno zaletel. Točneje povedano, s trupom je zamahnil enkrat v krmilo, drugič pa v bok, nato pa urno odplaval proti odprtemu morju. Fantiča sta se seveda ustrašila, zato sta odločila, da z jadranjem v prihodnjih dneh ne bo nič, s čimer se je strinjal tudi inštruktor.

Konec dober, vse dobro, pravijo. Še največje veselje do nenavadnega obiska morskih psov imajo brez dvoma priložnostni ribiči, ki kar tekmujejo, kdo bo v mrežo zajel večjega ali (še raje) manjšega morskega kužo. Eden od teh je tudi Rino Varisco iz Sesljanca, ki kar ponosno razkazuje sledove pasjega ugriza na roki. Žival ga je namreč šavnila, ko jo je nameraval osvoboditi iz mreže in jo "pregovoriti", da bo bržčas bolje, če se pusti nagaciti kot pa da bi še naprej razsajala po tržaških valovih. Kakorkoli že, niti najbolj pogumni plavalci si te dni ne upajo na odprto, pa čeprav je morje mirno, toplo in karseda vabljivo. Veselje pa jim preprečujejo tudi številni kopalški mojstri, ki vneto pazijo, da se plavalci le ne bi preveč oddaljili od obale. Sicer pa v podobnih okoliščinah bi bilo vsako razkazovanje plavalnih sposobnosti in poguma popolnoma odveč.

Psihoza je včasih tudi upravičena

Pred popolno sprostitev najemnin za gospodarske dejavnosti

Najugodnejša rešitev je olajšani nakup lastnih poslovnih prostorov

Najemnine za trgovske obrate bodo v najkrajšem času popolnoma sproščene in lastniki stavb bodo lahko odpovedali pogodbe najemnikom. Ta perspektiva visi kot damoklejev meč nad glavo trgovcev in obrtnikov v mestu. V okoliških vaseh so gospodarstveniki v glavnem tudi lastniki nepremičnin, v katerih je njihov obrat.

Lastniki zahtevajo za podaljšanje pogodbe izredno visoke najemnine oziroma visoke odkupne cene za stavbe. Gospodarstveniki se znajdejo sedaj v precepu: pristati na visoko odkupno ceno, kar pomeni visoko dodatno finančno breme, ki lahko negativno vpliva na uspešnost podjetja; po drugi strani zelo težko zapustijo obrate, saj je skoraj nemogoče dobiti primerne prostore v neposredni bližini. Možnost preselitve trgovine je odvisna od občinskih trgovskih načrtov, ki strogo določajo gostoto raznih obratov in predpisujejo minimalno oddaljenost med njimi.

Na ministrstvu za industrijo, trgovino in obrt se dobro zavedajo teh težav in so zato v zadnjem času izdali razne odloke in zakone, ki bi morali omiliti posledice sprostitev najemnin in izgonov. Decembra preteklega leta je bil objavljen odlok predsednika republike št. 832, ki je bil spremljen v zakon št. 15 februarja letos. Končno je bil objavljen v uradnem listu še odlok, ki ga je ministrstvo izdalo 21. julija.

Zakoni in odloki predvidevajo določene odškodnine za trgovce, ki bi morali zapustiti obrate, a kar je še pomembnejše predvidevajo tudi določene državne nevračljive prispevke in posojila po znižani obrestni meri za tiste, ki bi želeli ali morali odkupiti obrate. Prispevki so namenjeni za odkup trgovskih obratov, obrtnih delavnic, poslovnih prostorov srednjega razreda za turistična podjetja in potovalnih agencij; pogoj je, da je imelo podjetje do 11. decembra 1986 obrat v najemu najmanj 10 let in da kupoprodajna pogodba ni bila sklenjena pred tem datumom.

Na podlagi odloka bodo upravičenci prejeli 20-odstotni nevračljivi prispevek za čisto pogodbeno odkupno ceno (ne moremo upoštevati davka IVA in stroška notarjev ali drugih dodatnih stroškov) in 50-odstotni olajšani kredit, za katerega bodo plačali polovico uradne obrestne mere — trenutno bi znašala olajšana obrestna mera okrog 7 odstotkov

letno. Ostalih 30 odstotkov bi morali gospodarstveniki finansirati z lastnimi sredstvi ali pa preko denarnih zavodov po obstoječi obrestni meri.

Kdor namerava odkupiti obrat ne sme pozabiti, da je veljavnost zakona dokaj omejena, saj morajo biti prošnje odposlane najkasneje do 31. decembra letos. Ministrstvo namerava torej pospešiti ureditev odnosov med lastniki stavb in najemniki, da mu ne bi bilo treba ponovno podaljševati terminov za sklenitev novih pogodb ali sprostitev izgonov.

Upravičenci morajo nasloviti prošnjo na ministrstvo za industrijo, trgovino in obrt za 20-odstotni prispevek in istočasno vložiti denarnemu zavodu, ki je pooblaščen za odobritev srednjeročnih kreditov, prošnjo za olajšani kredit. Zavod bo moral v roku treh mesecev odposlati vso dokumentacijo in sklep o dodelitvi posojila ministrstvu, ki bo tako lahko odobrilo omenjeni prispevek.

Orisali smo v zgoščenih obliki osnovne značilnosti zakona, toda podčrtati moramo, da bodo morali prizadeti vložiti še razno drugo dokumentacijo. Zaradi tega jim priporočamo, da se obrnejo na tajništvo Slovenskega deželnega gospodarskega združenja ali na slovenske denarne zavode za vsa pojasnila in navodila. Naj še enkrat poudarimo, da so olajšave dokaj ugodne in da je čas za vložitev prošnje izredno omejen. (zk)

Danes skupščina v tovarni Iret

Tovarniški svet podjetja Iret je za danes ob 14. uri sklical sindikalno skupščino delavcev v dopolnilni blagajni. Kot je bilo že najavljeno, bo podjetje danes tem delavcem izplačalo nadomestilo za praznika 1. maj in 2. junij ter julijski znesek po delovni pogodbi.

Na skupščini bodo delavce seznanili z možnimi roki in oblikami nadaljnjih vplačil INPS za izredno dopolnilno blagajno podjetja Iret. Ob tej priliki tovarniški svet tudi obvešča delavce, da lahko medtem zavrnejo podpis kakršnegakoli pooblastila za stvari, ki bi jim bile v tem trenutku predložene.

Priprave na Kraško ohcet v polnem teku

Repentabor se že odeva v praznična oblačila

Postavljanje slavalokov zahteva veliko spretnosti

Kraška ohcet se bliža s hitrimi koraki. Na trgu v Repnu se je v ponedeljek zbrala skupina mož, ki je odšla v gozd nad vasjo in posekala nekaj borov za poročne slavaloke. Naslednji večer se je za postavljanje ogródja slavalokov javilo preko dvajset mož. Podjetnim domačinom je priskočila na pomoč tudi skupina članov Lovskega društva Doberdob. V soboto se bodo možje odpravili po »brinj«, s katerim bodo naslednji teden dokončali slavaloke. Na poročni dan bo slavaloke krasiло papirnato cvetje, ki so ga že prejšnji teden izdelala vaska dekleta.

Letos, na srečo, potekajo priprave brez običajne mrzličnosti in naglice. Vola, ki vsako leto povzroča prirediteljem velike preglavice, so dobili v lvanjem gradu pri Komnu in tudi šivilja Adrijana Regent je izdelala nevestino poročno obleko več kot pravočasno, pretekla leta pa je morala hiteti s šivanjem in vezenjem vse do dneva pred ohcetjo. Letošnja nevesta Ana-

marija si je namreč že sama natančno zamislila svojo poročno nošo na osnovi številnih starih originalov. Pri zamudnem iskanju in preverjanju so ji pomagale: Franka Slavec, Marta Požar, Adalgisa Biekar in nekatere starejše Barkovljanke. Že januarja meseca je izročila vezilji Joži Bratoš blago za bluzo, šal in ruto, tako da je vezilja v tem času lahko izdelala zelo bogat vzorec. Tudi šivilja je zelo zadovoljna s svojim delom, saj sta nevesta in ženin prevzela vsa najbolj zamudna opravila kot iskanje originalov po tržaški okolici in blaga po Italiji in Avstriji. Šivilja je le pomagala nevesti pri izbiri barvnih kombinacij. Adrijani Regent, ki že 12 let šiva poročne noše za neveste Kraške ohceti, se kar oči posmehijo, ko govori o Anamarijini obleki in pravi, da je letošnja nevestina noša dokončana v vseh svojih podrobnostih in izredno lepa. Upa le, da bo lepo vreme poplačalo ves vloženi trud.

V Trstu sta dva že znana po svoji agresivnosti

Pod obtožbo fizičnega napada trije Tržačani v grškem zaporu

Grška policija je pred nekaj dnevi aretirala tri mlade Tržačane in jih pod obtožbo fizičnega napada pospremila v zapor. Gre za 25-letnega Giuda Agheho iz Ulice Resmann 1/a in za njegova prijatelja, 22-letnega Cristiana Marcuzzija iz Ulice Timeus ter 24-letnega Roberta Dapinguenta, ki stanuje v Ulici Crispi 60.

Fantje so se pred približno tednom dni odpravili na počitnice v Grčijo. Po ogledu raznih znamenitosti so želeli obiskati tudi otok Myconas v Egejskem morju. Tu pa so srečali skupino mladih italijanskih turistov, ki so se ostro pripravili in suvali. Kaže, da se je Agheho prostovoljno vmešal v pretep. Beseda je dala besedo in Agheho je iz žepa potegnil nož ter z njim ranil mladega turista iz Emilije Romagne.

Sele prihod policije je »pomiril« razborete mladeniče. Varnostniki so areti-

rali napadalnega Agheho in njegova prijatelja, ranjenec pa se je še isti dan vrnil domov.

Italijanski konzulat v Grčiji bo čez nekaj dni predal vse podatke o dogodku tržaški kvesturi. Kaže, da bodo trije mladi mladeniči v kratkem prispeli v Trst, saj je pričakovati, da bo italijanska država zahtevala njihovo izročitev. Verjetno jim bodo torej sodili v Trstu.

Guido Agheho in Cristiano Marcuzzi sta se pred mesecem dni že pojavila na straneh tržaške črne kronike, ko sta se iz povsem nerazumljivih razlogov znesla nad barom »Alla stazio-ne« in povzročila škodo za približno 10 milijonov lir. Sodišče je tedaj prvega obsodilo na 6 mesecev pogojne kazni, njegovemu prijatelju pa ni moglo dokazati krivde pri dejanju in ga je zato oprostilo.

Zadnje slovo od Vilka Batiča

Veliko ljudi iz Lonjerja, s Katinare, iz mesta, pa tudi drugih krajev, predstavnikov slovenskih organizacij in ustanov, bivših borcev in aktivistov, ter njegovih tovarišev Tržaškega partizanskega pevskega zbora, se je večeraj opoldne udeležilo pogreba Vilka Batiča, zavednega Slovenca, vse do zadnjega močno povezanega z vsem, kar je bilo našega, naprednega.

Pogrebne svečanosti so se začele že pred tržaško mrtvašnico in nadaljevale v katinarski cerkvi, od tod pa v sprevedu do katinarskega pokopališča, kjer so ga položili v domačo zemljo.

V Dragi dvodnevno pastoralno srečanje

Jutri in v soboto bo v Dragi pastoralno srečanje, na katerem bodo prvi dan obravnavali osnovne usmeritve pastoralnega dela in izmenjali izkušnje na tem področju v zadnjih letih. Govorili bodo tudi o predlogu italijanske škofovske konference o vlogi cerkve in delavcev pri spremembah v družbi. Pri tem bo sodeloval tudi tržaški škof Lorenzo Bellomi.

V soboto bodo udeleženci srečanja po skupinah raziskovali različne možnosti pastoralnega dela v škofiji in župnijah.

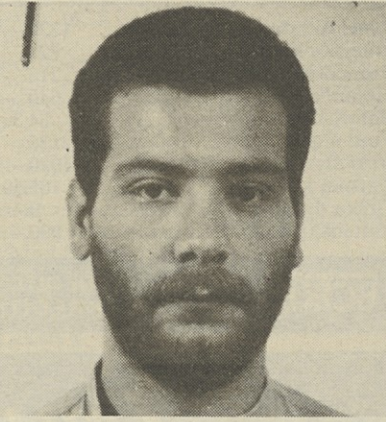
Težavno reševanje iz Doline Glinščice

Sedem gasilcev s tržaške in miljske postaje je včeraj popoldne z veliko težavo pomagalo bolničarjem Rdečega križa, da so iz Doline Glinščice lahko spravili v bolnišnico 23-letnega uradnika Alessandra Weberja. Mladenič živi v Švici, točneje v Ženevi, in je te dni na dopustu v našem mestu. Včeraj popoldne se je v družbi prijateljev odpravil na sprehod v Dolino Glinščice. Dan je bil vroč in prijetno hladna voda jezera pod slapom Glinščice je Weberja zvabila, da se je odločil za kopanje. Toda nekulturnost prejšnjih obiskovalcev jezera mu je nastavila past: ko je bos stopal okrog proda, ni opazil razbite steklenice in jo pohodil. Steklo mu je globoko razparalo stopalo, tako da je iz široke rane kri kar lila. Ker ni mogel z ranjeno nogo po strmem bregu, so prijatelji poklicali RK, le-ta pa gasilce.

Reševalna akcija je zahtevala veliko napora, kajti od struge Glinščice do poti, ki povezuje Botač in Boljunc, je več kot 50 metrov izredno strmega in poraščenega brega. Gasilci so prispeli do Botača s svojimi vozili, nato pa so se do ranjenca podali peš. Potem so ga privezali na posebna, toga nosila in ga ob varovanju zvlekli do poti. Od tam so ga nesli še do Botača, kjer ga je čakal rešilec.

V bolnici so mu zdravniki razkužili in zašili rano. Sicer pa je z njim že bilo dobro, saj je iz bolnišnice šel z lastnimi nogami.

Izginil je med podvodnim ribolovom V morju blizu Krfa našli truplo utopljenega Tržačana

Nedaleč od kraja nesreče so v ponedeljek potapljači pomorskega poveljstva otoka Paxi našli truplo 23-letnega Tržačana Darvina Duseja, ki je pred dvema tednoma izginil v Jonskem morju med otokoma Paxi in Antipaxi blizu Krfa. Darvino Duse se je v začetku avgusta odpravil na počitnice v Grčijo v družbi dveh prijateljev in zarocenke, 27-letne Alessandre Costantin iz Ulice Piccardi 54.

Počitniški dnevi so se jim počasi iztekali, saj bi se morala četverica kma-

lu vrniti na delo v Trst. V petek, 14. avgusta, pa se je pripetila nesreča. Duse in Costantinova sta z gumijastim čolnom odpelala proti otokoma Paxi in Antipaxi. Ko sta prispela na cilj, si je Duse nadel podvodno masko in plavati ter se spustil v vodo.

Dekle ga je nekaj ur čakalo v čolnu, a mladi podvodni ribič ni več priplaval na površje. O dogodku je Costantinova obvestila pomorsko policijo na Paxiju. Šele po desetih dneh so potapljači opazili na morski gladini truplo mladega človeka. Italijanski konzulat v Grčiji je nemudoma obvestil Dusejeve starše, ki so v svojem stanovanju na Erti S. Anna 174 s strahom pričakovali novice o sinu. Verjetno se nista čutila dovolj močna, da bi odpotovala v Grčijo, kjer bi morala prepoznati truplo. To žalostno nalogo je opravila Alessandra Costantin. Včeraj jutraj se je s prvim letalom podala v Atene in že popoldne prišla na Krf.

Dekle je takoj prepoznalo Dusejevo truplo, kljub temu, da je bilo že močno razkrojeno in da so morske ribe in voda že popolnoma zabrisale poteze njegovega obraza. Mladega podvodnega ribiča bodo verjetno zaradi raznih birokratskih zapletljajev prepeljali v Trst z ladjo Šele čez deset dni.

Poseg za uresničitev načrta preureditve muzejev in gledališč

Predsednik Trgovinske zbornice Tombesi je posegel pri ministru za proračun Emiliju Colombu za čimprejšnjo uresničitev zahteve po finansiranju Sklada za investicije in zaposlitve. Zahtevo je pred časom oblikovala tržaška Občina, ki namerava po tej poti priti do finančnih sredstev za kritje projekta o restavraciji velikih tržaških »kontejnerjev«, se pravi stavb zgodovinske in kulturne vrednosti. Namen projekta je primerna okrepitev tržaških kulturnih infrastruktur s preprečitvijo propadanja muzejskih stavb in z ohranitvijo ter prilagoditvijo gledaliških struktur, ki so pomembne tudi s stališča zaposlitve in turističnega razvoja.

O tem vprašanju je bilo v sporazumu s poslanecem Colonijem že doseženo soglasje na krajevni ravni, projekt pa je dosegel tudi prvo pozitivno oceno pristojnega odbora sklada FIO.

Pokrajinski odbornik za šolstvo Bruno Cavicchioli bo jutri popoldan na priložnostni slovesnosti nagradil nekatere letošnje maturante, ki so maturo opravili z odličnim uspehom. Med drugimi bodo priznanje pokrajinske uprave podelili tudi najboljšemu maturantu Znanstvenega liceja F. Prešeren in trem maturantom Trgovskega tehničnega zavoda Žiga Zois. Priznanja bo dobilo skupno približno 50 tržaških dijakov višjih srednjih šol.

† Za vedno nas je zapustil naš dragi oče, tast in nono

Pietro Kebar

Pogreb bo v soboto, 22. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Katinaro.

Žalujoči sin Stelio z ženo Palmiro ter vnukinja Irena

Trst, 20. avgusta 1987

Sporočamo, da bo pogreb naše drage

Pavle Guštin

danes, 20. t. m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče na Repentaboru.

SVOJCI

Repen, 20. avgusta 1987

■ Rajonski svet Stara mitnica - Novo mesto se bo sestal danes ob 20.30 na svojem sedežu v Ul. Battisti 14. Isti dan ob 19.30 se bo sestala tudi delovna skupina za urbanistične probleme.

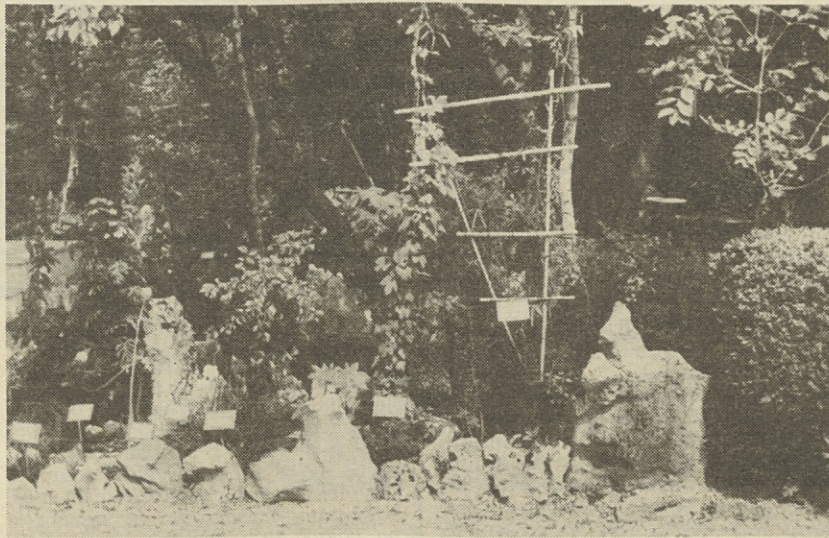
Kratek sprehod med tržaškimi zanimivostmi.

Botanični vrt Carsiana pri Zgoniku bi lahko bil pomembna turistična točka

Carsiana. Koliko Tržačanov je že slišalo za ta izraz in koliko jih ve kaj pomeni? Najbrž jih ni veliko, če izvzamemo strokovnjake s področja botanike in študente naravoslovnih ved. Carsiana je namreč botanični vrt, v katerem so zbrane vse značilne rastline našega področja.

Zamisel o ureditvi takega botaničnega vrta se je porodila že l. 1964, ko so na naravoslovni fakulteti tržaške univerze organizirali tečaj o zdravilnih zeliščih. Prav v tistem obdobju se je pokazalo, da nekatere rastlinske vrste, kot npr. tržaški encijan, počasi, a vztrajno propadajo in da so obsojene na izginitev, če se ne bo nihče pobrigal in jih skušal ohraniti. Med predavatelji na tečaju je bil tudi prof. Livio Poldini, med slušatelji pa dr. Stanko Budin in dr. Gianfranco Gioitti in tem trem se moramo zahvaliti za obstoj Carsiane. Namen pobude je bil rešiti ogrožene rastlinske vrste, od katerih so mnoge endemične, t. j. ne uspevajo nikjer drugje na svetu, istočasno pa zbrati na enem mestu vse rastlinske vrste, ki so značilne za naš Kras.

Od vsega začetka je šlo v bistvu za zasebno pobudo treh navdušencev, ki so tudi sami nosili nemajhno finančno breme nakupa zemljišča in začetne ureditve. V zgonski občini so našli zemljišče, ki je bilo kot ustvarjeno za botanični vrt, kakršnega so si zamislili. Na 6000 kv. metrih terena so namreč zastopane vse morfološke značilnosti kraške pokrajine, od kraške gmajne in gozda, do griže, kraške doline in štiridesetmetrske brezna, to pomeni, da obstajajo na tem zemljišču pogoji za uspevanje skoraj vseh kraških rastlinskih vrst. Ko je l. 1972 tržaška pokrajinska uprava prevzela finančne stroške projekta, so bili ustvarjeni vsi pogoji, da se urejanje botaničnega vrta pospeši in 20. maja 1978 so

botanični vrt Carsiana tudi uradno odprli.

Morda bi se bilo umestno za trenutek pomuditi tudi pri imenu, ki so ga izbrali za kraški botanični vrt. Ime Carsiana je bilo izbrano po zgledu nekake drugega botaničnega vrta, ki ga je še pred vojno v Dolini Trente uredil naš sosomešan Alberto Bois de Chesne. V botaničnem vrtu, ki ga je krstil za Juliano, so zbrani primerki rastlinja Julijskih Alp. Ime Carsiana predstavlja torej idealno vez med dvema pobudama, saj gre v obeh primerih za selektivno predstavljanje rastlinskih vrst, ki so značilne le za področje na katerem je urejen botanični vrt.

Gioitti, Budin in Poldini, ki sta se jim medtem pridružila še Maurizio Martini in Eliseo Osualdini, so se odločili, da se bodo pri izbiri rastlin ravnali po že klasični klasifikaciji kraške flore, ki jo je utemeljil Tržačan Carlo Marchesetti. V Carsiani so tako zastopane rasline, ki rastejo na ozemlju, ki je na severu omejeno s Timavo, na vzhodu s Trnovskim gozdom, Vipavsko dolino, Vremščico in Slavnikom, na jugu pa z mejo slovenske Istre, od izliva Dragonje.

Da bi lahko na področju Carsiane naselili čimveč rastlinskih vrst, ki sicer rastejo na zelo različnih terenih, v različnih klimatskih pogojih, je bilo seveda potrebno delno spremeniti značilnosti zemljišča, saj npr. na naši planoti ni pogojev za rast flore Trnovskega gozda. Treba je bilo na nekaterih delih spremeniti mikroklimo, povečati vlažnost in zmanjšati temperaturo. Zato so v kraški dolini, v bližini jame, kjer so bili naravni pogoji najbližji tistim, ki vladajo na tako imeno-

vanem visokem Krasu, izkopali posebne jarke v katere so napeljali vodo, čeznje pa so nasuli drenažno plast kamena in gruča in na koncu zemljo, v katero so posadili rastline. Tako so zaradi izhlapevanja vode, ki teče po podzemnih jarkih ustvarili pogoje za rast flore, ki sicer ne bi mogla uspevati pri nas. Potrebno je bilo tudi ustvariti pogoje za uspevanje nekaterih, sicer redkih kraških vodnih rastlin. V ta namen so zgradili posebne bazenčke, ki so jih napolnili z vodo in v njih zdaj rastejo rastline, ki so sicer značilne za Doberdobsko in Lizertsko jezero.

Botanični vrt Carsiana je tako postal Kras v malem, področje na katerem je zbranih približno osemsto rastlinskih vrst, kraj ki lahko zadovolji tako strokovnjaka, kot priložnostnega izletnika, ki se lahko pouči o izredno zanimivem kraškem rastlinstvu. V načrtu je tudi ureditev majhne strokovne knjižnice in študijskega prostora, ki bo na voljo strokovnjakom in študentom botanike. Veliko zanimanje za obisk Carsiane so v zadnjem času pokazale tudi šole, saj je sprehod po tem botaničnem vrtu lahko zanimiv ne samo s stališča strokovnega izobraževanja, marveč tudi s stališča vzgoje in spoznavanja naravnega okolja, s katerim imamo sicer vse premalo stika. Prav tako pa bi Carsiana, ob primernih reklamih seveda, lahko postala tudi pomembna turistična točka. S tem v zvezi velja povedati, da bo botanični vrt vključen tudi v pešpot, katero ima v načrtu zgonska občina in ki bo povezovala naravne in zgodovinsko-arhitektonske zanimivosti in značilnosti zgonskega področja.

Prošnje za suplence pri zgonski občini

Danes, 20. t. m., poteče rok za predstavitev prošenj na občino Zgonik za morebitne suplence v šolskem letu 1987/88 učnega osebja občinskih otroških vrtec in pomožnega osebja (sluginje, kuharice, čistilke in otroške negovalke). Zainteresirani morajo biti stari vsaj 18 let in ne smejo presegati 35. leta razen izjem, ki jih predvideva zakon. Podrobnejša pojasnila nudi občinsko tajništvo.

Izlet KZ na sejem v Gornji Radgoni

Kmečka zveza bo v sodelovanju s Pokrajinskim združenjem rejcev tudi letos organizirala tradicionalni dvodnevni izlet na kmetijski sejem v Gornji Radgoni. Za izletnike bosta na razpolago dva avtobusa, izlet pa bo 26. in 27. avgusta.

Že v zgodnjih jutranjih urah bosta dva avtobusa, tako kot je bilo običajno tudi v prejšnjih letih, pobirala prijavljene izletnike po vaseh, nekateri pa se jim bodo pridružili na Fernetičih, od koder je predviden odhod ob 6. uri, v Gornjo Radgono pa naj bi prispeli okrog poldneva.

Po kosilu je najprej predviden ogled radgonskega sejmišča, kjer si bodo izletniki ogledali razstavo živine in kmetijskih strojev, nato pa bo na samem sejmišču kulturno-zabavni program, ki ga bodo izvajale folklorne in zabavnoglasbene skupine iz raznih združenj organizacij Slovenije. Sledilo bo tovariško srečanje združenikov, nato pa bodo izletnike namestili v hotelu Diana v Murski Soboti in hotelu Radin v Radencih.

Naslednjega dne je že jutraj predviden ogled kmetije Lončarstvo v Silovcih, ki se bavi tako z živinorejo kot s poljedelstvom. Pot jih bo nato vodila v Bogojino pri Murski Soboti, kjer si bodo ogledali Plečnikovo cerkev, na kosilu pa se bodo ustavili v Moravcih. Popoldne se bodo vračali preko Jeruzalema in Ptuja, kjer si bodo ogledali tudi ptujski grad. Predviden je tudi obisk ene izmed vinskih kleti, kjer bodo lahko izletniki poskusili tipična vina s tega področja Slovenije.

Vpisovanje za izlet se je že začelo in člani Kmečke zveze se lahko prijavijo med delovnim časom v uradih KZ, člani Pokrajinskega združenja rejcev pa se morajo za izlet prijaviti v uradu svojega združenja.

Na Kmečki zvezi pa tečejo že tudi priprave za tradicionalni izlet na mednarodni sejem vina in vinarstva v Ljubljani. Izlet bo 3. septembra, namenjen pa je predvsem vinogradnikom. O podrobnostih tega izleta bomo še poročali.

kino

LETNI KINO - ARISTON - 21.15 Vivere e morire a Los Angeles, ZDA 1985, r. William Friedkin; i. William L. Peersen, Willem Dafoe, □
LETNI KINO - LJUDSKI VRT - 21.00 Scuola di polizia IV., kom., ZDA 1987, 92'; r. Jim Drake; i. Steve Guttenberg, Bubba Smith.
EXCELSIOR II - zaprto za počitnice.
GRATTACIELO - 17.00, 22.15 Mississipi Adventures, dram., ZDA 1986, 99'; r. Walter Hill; i. Ralph Macchio, Joe Seneca.
NAZIONALE I - 16.15, 22.00 La piccola gola di Annie, porn., □□
EDEN - 16.00, 22.00 Provocazione carnale animalesca, porn., □□
FENICE - zaprto za počitnice.

NAZIONALE II - 16.00, 21.30 Amadeus, dram., ZDA 1984, 157'; r. Milos Forman, i. Tom Hulce, F. Murray Abraham.
NAZIONALE III - 16.30, 22.00 Pregled shriljivke - Le notti di Satana, □
MIGNON - 16.00, 22.15 Il bacio della donna ragno, dram., ZDA/Braz. 1985, 119'; r. Hector Babenco; i. William Hurt, Roul Julia.
EXCELSIOR I - zaprto za počitnice.
CAPITOL - Danes zaprto. Jutri, ob 16.30 Highlander.
LUMIERE - zaprto za počitnice.
VITTORIO VENETO - zaprto za počitnice.
RADIO - 15.30, 21.30 Invito al piacere, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razna obvestila

Patronat INCA-CGIL v Nabrežini obvešča, da bo urad zaprt do 22. avgusta zaradi letnega dopusta.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 20. avgusta
BERNARD

Sonce vzide ob 6.11 in zatone ob 20.06 - Dolžina dneva 13.55 - Luna vzide ob 1.32 in zatone ob 18.29.

Jutri, PETEK, 21. avgusta
ZDENKO

PLIMOVANJE DANES: ob 2.46 najnižje -44 cm, ob 10.04 najvišja 25 cm, ob 15.03 najnižje 2 cm, ob 20.06 najvišje 27 cm.

VREMJE VČERAJ: Temperatura zraka 25.8 stopinje, značni tlak 1015.6 mb rahlo narašča, brezvetrje, vlaga 66-odstotna, nebo skoraj jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 24 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Mauro Dandri, Massimiliano Ferracane, Alex Maier, Alejandro Metzger, Paola Pinesich, Francesco Mazzolini.

UMRLI SO: 34-letni Guido Umek, 63-letni Massimiliano Bareto, 69-letni Alessandro Cucagna, 54-letna Silvana Vettore por. Valerio, 86-letna Valeria Marcovich vd. Marussi, 70-letni Pietro Kebar, 76-letna Fanny Savorgnan, 72-letni Sergio Devetti, 77-letni Giacomo Vuch, 74-letna Vida Rener por. Di Lucia, 85-letna Anna Saitz vd. Vitez, 91-letni Giacomo Rugliano, 73-letna Pierina Socolich, 75-letna Natalia Goidani por. Spinella.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARNA

Od ponedeljka, 17., do sobote, 22. avgusta

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramarski dvorovi 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Ul. Flavija 89 (Zavljje).

BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 299751) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramarski dvorovi 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35, Ul. Flavija 89 (Zavljje).

BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 299751) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Istrska ulica 35, Trg Ospedale 8, Ul. Flavija 89 (Zavljje).

BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 299751).

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

čestitke

Erika in Tjaša želita MAMI in TAT-KOTU ob 10-letnici poroke še mnogo srečnih in zdravih skupnih let.

V Praprotu danes SONJA se veseli in sedmo svečko ugasni. Z njo se veselijo mamica, očka ter sestrice Erika, ki pošilja sedem majhnih poljubčkov.

Draga SONJA! Da bi bila pridna in vesela kot si sedaj so želje vseh, ki te imajo radi, posebno pa sestrčne Elizete.

izleti

Društvo slovenskih upokoencev v Trstu obvešča, da bo odhod avtobusa za izlet v Rašico (Trubarjev dom), Kočevje (muzej NOB) in Vinico (Župančičev dom) danes, 20. t. m., ob 7. uri zjutraj izpred deželne palače na Oberdanovem trgu.

SPDT obvešča, da je zbirališče udeležencev enotedenskega avtobusnega izleta v Dachstein in Watzmann v soboto, 22. t. m., ob 6.30 pred sodno palačo (Foro Ulpiano).

razstave

V prostorih bivše konjušnice pri Miramaru je do 30. septembra odprta monografska razstava, posvečena Gustavu Pulitzerju Finaliju.

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je odprta grafična razstava domačih umetnikov.

Razstava Človek in trta v Kraškem muzeju v Repnu bo odprta do 16. oktobra. Urnik: od ponedeljka do petka - 17.00-20.00, v soboto in nedeljo - 11.00-13.00 in 17.00-20.00.

razne prireditve

V nedeljo, 23. t. m., bodo Barkovljani počastili svojega patrona sv. Jerneja. Ob 8. uri bo slovesna maša, po maši pa procesija. Vabljeni!

ŠD Primorje priredi na Proseku 21., 22. in 23. t. m. ŠPORTNI PRAZNIK v prostorih kulturnega doma Na Balancu s sledenim programom: jutri ob 17. uri odprtje kioskov; v soboto ob 16. uri odprtje kioskov; ob 16.30 turnir v briškoli in ob 21. uri ples z ansamblom Pomlad; v nedeljo ob 10. uri odprtje kioskov, ob 16. uri tradicionalna nogometna tekma stari - mladi in ob 20.30 ples z ansamblom Pomlad. Vabljeni!

mali oglasi

NUJNO iščem hišo ali stanovanje že opremljeno: tri spalne sobe s šestimi posteljami, kuhinja, dnevna soba in kopalnica na Opčinah. Resne ponudbe v večernih urah po tel. 225946.

NUJNO iščem v najem prostor za tiskarno, 250 kv. m, najraje v bližini Opčin ali v okolici. Tel. v večernih urah na št. 225946.

PRODAM avtomobil fiat panda 45 S s 5.000 prevoženih km po ugodni ceni. Tel. 0481/82779 v večernih urah.

CVETLIČARNA ANGELA je Boljunca obvešča cenjene stranke, da je začela obratovati.

PRODAM dobro ohranjene hišne potrebščine, okraske, pribore in starinske predmete. Jožica Rupp, Ul. Rossini 13, Gorica, tel. 0481/86349.

V OSMICO vabi vse dobre pivce Josip Gruđen iz Samatorce 6/a. Toči belo vino in teran.

PRODAM kakaj v odličnem stanju. Tel. 232114.

OSMICO je odprl Karlo Mulič, Repen 50. Toči belo in črno vino.

OSMICO pod Lipo je odprl Boris Škerk, Repen. Toči belo vino in teran.

PRODAJAM stara akacijeva drva, primerna tudi za ognjišče. Tel. 0481/391637.

PO UGODNI CENI prodam stanovanjsko prikolico lander graziella 401 (letnik 1978) v dobrem stanju. Tel. na št. 226131 v opoldanskih ali večernih urah.

MOTOR cagiva electra 125 (avgust 1986) prodam po izredno ugodni ceni, prevoženih 1.300 km. Tel. v večernih urah na št. 0481/87711.

Berite

»Novi Matajur«

Ladje in trajekti v tržaškem pristanišču

Urnik odhodov in prihodov

TRAJEKTA EUROPA I in II: Trst-Patras in Patras-Trst vsak ponedeljek, četrtek in soboto ob 20. uri. Potovanje traja od 36 do 40 ur, trajekta odpotujeta istočasno iz obeh pristanišč. (V Trstu ima trajekt privez v Starem pristanišču.)

TRAJEKTI TIEPOLO TINTORETTO in TIZIANO iz Trsta za Benetke, Split in Dubrovnik - vsak mesec 9., 19. in 29. odhod trajekta iz Trsta ob 11. uri: za Benetke - prihod ob 12.30 za Split - prihod ob 10. uri naslednjega dne iz Dubrovnika in Splita s postankom v Benetkah za Trst - vsak mesec 4., 14. in 24. iz Dubrovnika - odhod ob 10. uri iz Splita - odhod ob 19. uri iz Benetk - odhod ob 15. uri naslednjega dne Prihod v Trst ob 16.30 (naslednjega dne).

TRAJEKTI FRECCIA DELL'OVEST in HERM SCHEPERS za Egipt in Izrael:

— Odhod iz Trsta vsakih 10 dni.

TRAJEKTI Jugolinije za Južno Ameriko:

— Odhod iz Trsta enkrat na mesec.

Program ekskurzij ladje Dionea:

ODHOD IZ TRSTA

— v ponedeljek odhod iz Trsta ob 8. uri, prihod v Pulo ob 12.30;
— v torek odhod iz Trsta ob 8. uri, prihod v Gračevo ob 9.30 in v Poreč ob 12.15;
— v četrtek odhod iz Trsta ob 8. uri, prihod v Koper ob 8.40, v Izolo ob 9.20, v Piran ob 9.55, v Umag ob 10.45, v Novigrad ob 11.35 in v Poreč ob 12.10;
— v petek odhod iz Trsta ob 8. uri, prihod v Gračevo ob 9.30, v Poreč ob 12.10 in v Rovinj ob 13.25;
— v soboto odhod iz Trsta ob 8. uri, prihod v Gračevo ob 9.30, v Poreč ob 12.10, v Rovinj ob 13.25;
— v nedeljo odhod iz Trsta ob 8. uri, prihod v Gračevo ob 9.30, v Umag ob 11.10, v Rovinj ob 13.30.

ODHODI IZ ISTRE IN GRADEŽA

— v ponedeljek odhod iz Pulja ob 16.30, prihod v Trst ob 21. uri;
— v torek odhod iz Poreča ob 15.30, prihod v Piran ob 17.20 (odhod iz Pirana ob 17.35), prihod v Gračevo ob 18.50 (odhod iz Gračevo ob 19.05), prihod v Trst 20.35;
— v četrtek odhod iz Poreča ob 15.15, prihod v Novigrad 15.40 (odhod iz Novigrada 15.45), prihod v Umag 16.30 (odhod iz Umaga 16.35), prihod v Piran 17.20 (odhod iz Pirana 17.30), prihod v Izolo 18. uri (odhod iz Izole ob 18.05), prihod v Koper 18.25 (odhod iz Kopa 18.55), prihod v Trst 19.35;
— v petek odhod iz Rovinja ob 15.45, prihod v Poreč ob 16.40 (odhod iz Poreča ob 16.55), prihod v Gračevo ob 19.20 (odhod iz Gračevo ob 19.35), prihod v Trst ob 21.05;
— v soboto odhod iz Rovinja ob 15.45, prihod v Poreč ob 16.40 (odhod iz Poreča ob 16.55), prihod v Gračevo ob 19.20 (odhod iz Gračevo ob 19.35), prihod v Trst ob 21.05;
— v nedeljo odhod iz Rovinja ob 15.40, prihod v Umag ob 17.40 (odhod iz Umaga ob 17.55), prihod v Gračevo ob 19.20 (odhod iz Gračevo ob 19.35), prihod v Trst ob 21.05.

menjalnica

19. 8. 1987

Ameriški dolar	1320.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	721.—	Švicarski frank	870.—
Francoski frank	215.—	Avstrijski šiling	102,50
Holandski florint	640.—	Norveška krona	195.—
Belgijski frank	34,30	Švedska krona	204,50
Funt šterling	2135.—	Portugalski eskudo	8,50
Irski šterling	1920.—	Španska peseta	10.—
Danska krona	185,50	Avstralski dolar	900.—
Grška dramma	9.—	Debeli dinar	1,60
Kanadski dolar	990.—	Drobni dinar	1,60

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE Tel.: Sedež 67001 - 68881
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Agencija Domjo 831-131

Emporio
FIORENTINO

TRST - Ul. S. Maurizio 16 (Trg Ospedale) - Tel. 794669

POPUSTI POPUSTI POPUSTI

NA VSEH ARTIKLIH:

obleke, krila, bluže, halje, nočne srajce

Opb. občini 13.7.87

utrinki iz preteklosti

boris kuret

Sporna hrvaščina

Čujte o najdrznejši falzifikaciji! Neka trdka v Vidmu se je obrnila v neki stvari do županstva v Malem Lošnju v Istri. Dopis je bil sestavljen v hrvatskem jeziku. Sedaj pa čujte, kako je odgovorilo to županstvo:

Lussinpiccolo 7. luglio 1900.
Le si restituisce l'incartamento ricevuto dallo Scrivente, col cenno che essendo quegli scritti redatti in una lingua straniera, non compresa qui, é impossibile prendere a notizia cio che cogli stessi si intende dire.

Lussinpiccolo é in Istria, ed al pari di questa, provincia é città italiana con lingua, usi e costumi italiani e non altri.

Spise je torej vrnilo, ker so pisani v ptujem jeziku, nepoznanem tam. Isti občinski oblasti pa še ni zadoščala drzna laž,

Molčijo in bodo molčali v takih slučajih, ker so nasilniki, ker so hegemoni, ker so oznanjevalci brutalnega nauka. Brutalno je že dovolj, da pomagajo zatiralcem tam, kjer menijo, da je Slovan v manjšini, ali oni nimajo ni toliko poštenja v sebi, da bi izrekli besedo graje proti temu, da se celo tam, kjer so Slovani v ogromni večini — kakor v Istri — zanikuje celo ekzistenca istih!! »Socialnokrščanska« morala tržaška je pač najhujša nemorala, je pojav narodnega besnila.

So že v Italiji! Včeraj smo čitali naznani- lo, da je danes volitev župana v Ločniku. Nekdaj je bil župan v tej vasi mož naše krvi, danes je — irenderat, kar posnema- mo iz obvestila, poslanega v tuk. irenden- tarske liste, kateri javljajo, da se bo volitev vršila ob 17. uri!!! V Avstriji ne poznamo še 17. ure, zato smo prepričani, da je Ločnik pod Italijo, ali pa, da je v ireden- tarskih rokah?

Edinost, z dne 13. 7. 1900

Posledice italijanskih novotarij in pošta. Neki porednež je posnemal slavni deželni zbor istrski, ki dosledno rabi v svojih dopisih za našo Gabrovico skovanko »Carpinetto«, za Boršt »Moccò«, itd., pa je poslal svojemu prijatelju v Dolini pri Boljuncu dopisnico z novim »danteskim« naslovom: I.I. in Vall di S. Odarico via Bagnoli. Kar je dovoljeno deželnemu odboru, zakaj bi ne bilo tudi komu drugemu? Ali čudna so pota dopisnic z »originalnimi« geografičnimi imeni! Dopisnica je iz Klanca romala v Pulj, Split, od tod v Boršt in Kozino in bi še dalje, da ni tam slučajno naletela na dovolj naprednega poštnega uradnika, ki je uganil, da bi Vall di S. Odarico vsled naredbе guverna na tržaškem, lesnem trgu imelo značiti Dolino in Bagnoli — Boljunec. Dotično dopisnico hranimo kakor kurjuziteto v našem uredništvu.

Srečna »julska pokrajina!« Blagor Vam, veliki učenjaki, ki ste poskrbeli za tako sladka imena našim slovenskim krajem! Koliko bliže ste nas s tem porinili vrhuncu dvetisočletne kulture! Glejte, kako se dviga naš promet! Trgovina vzcvete kmalu do neznane krasote! Pristna zlata doba — »aurea aetas« — napoči sedaj našim do- slej tako zanemarjenim pokrajinam. Bog Vam plati Vaše dobrote, Vi prijatelji naro- da, v sedmih Dantejevih nebesih!

Edinost, z dne 25. 4. 1900

Skocjanske jame!

Primorski oddelek nem. avstr. planin- skega društva bo od poldne do 2 ure popoldne razsvetil v nedeljo dne 1. junija slavnoznane Škocjanske jame blizo Divače.

Za to priliko odide ob 8. uri 10 min. zjutraj s kolodvora pri Sv. Andreju v Di- vačo poseben vlak s znižanimi cenami.

Vstopnina za osebo 1. krona

da je občina Lošinj izključno laška in da tam ne umejo hrvatskega jezika, ampak je vrhu vsega še poskušalo nečuvano falzifi- kacijo, nezasišano laž ozirom na narodne razmere v Istri, ko je zatrdilo, da je vsa Istra italijanska z italijanskimi običaji in ne drugimi. Kje ste vi, krščanskosocialni re- formatorji, ki se toliko ogrevate za »pravo« namišljene večine v Trstu in ki se kar zgrazate nad nami, ker nočemo abdicirati pred majesteto te večine, kje ste, oglasite se in povejte, kako mislite o drznem po- četju Lahov v Istri, ki ne le da ogromni večini v deželi nočajo pripoznati nikakega prava, ampak potajujejo celo nje obsta- nek?! Kje ste, oglasite se.

sklad mitja čuk

jelka cvelbar

Sesljsansko vzgojno-zaposlitveno središče

V sesljsanskem središču težijo za tem, da bi imeli le mlade prizadete ljudi. Kljub temu obiskuje center tudi 30-letno dekle. Kako se lahko taka oseba vključi v okolje.

»Pozna se ji, da zaradi tega, ker ni mogla obiskovati take strukture, ker je takrat ni bilo ali ker ni bila predvi- dena za okoliške občine, ni mogla do- življati vseh tistih zunanjih spodbud, ki bi lahko v času, ki bi bil za to pri- meren, dvignile nivo njenega razvoja. Tako nas sedaj to dekle le obiskuje, vendar ne moremo dosegati večjega sodelovanja.«

Porodi se mi misel, kako to, da se morajo prizadeti šele kot mladostniki učiti najosnovnejših navad: kako se oblačiti, kako si zavezati čevlji, kako stopati po ulici in podobno. Ali bi ne bilo morda ustrežnejše, tudi za središ- če samo, ki bi se moglo na tak način ukvarjati z višjo stopnjo prilagajanja okolju in morebitnega usposabljanja

za delo, ko bi ta osnovna opravila vsaj v grobem otrok prinesel s seboj iz ob- vezne šole?

»Opažamo, da so nekateri v šoli samo čepeli v kloph. Če so imeli po- sebno srečo, so se teh navad naučili od svojega spremljevalca,« pravi soci- alna delavka. »Če je bil ta ustrezno izbran in je dovolj dolgo bil dodeljen istemu otroku,« se mi utrne misel. Po- misleke imam tudi zaradi posebnih programov, ki naj bi bili namenjeni osnovnošolskim prizadetim otrokom.

»Če so taki programi, se njihov uč- nek ne pozna,« so mnenja operaterji. »Navadno pade vsa teža, kaj delati z otrokom, na spremljevalca. Za sloven- ske otroke je nekoliko boljše, odkar deluje Slovenska sociopsihopedagoška služba. Ta vsaj sledi nekoliko spre- mljevalcem in ohranja stik z njimi.«

Veliko dela temelji tudi na osebnih stikih.

Le poletna zaposlitev ali že izkoriščanje?

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 11.55 Vremenska napoved 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Variete: Portomatto (1. del) 13.30 Dnevnik 13.55 Dnevnik - tri minute 14.00 Film: Il grande cielo (pust., ZDA 1952, r. Howard Hawks, i. Kirk Douglas, Dewey Martin) 16.05 Risanke: Rosaura 16.30 Dokumentarec: Le isole incantate (pripravila Alan in Joan Rot) 17.30 Nadaljevanka: Appuntamento con il mistero - ESP (3. del) 18.30 Variete: Portomatto (2. del) 19.40 Almanah in vreme 20.00 Dnevnik 20.30 Film: Due stelle nella polvere (vestern, ZDA 1967, r. Arnold Laven, i. George Peppard, Dean Martin, Jean Simmons) 22.15 Dnevnik 22.25 Glasbena oddaja: Vaje prologa Rensko zlato k Nibelunški tetralogiji Richarda Wagnerja z dirigentom Zoltanom Peskom (r. Gianfranco de Bosio) 23.30 Dnevnik - zadnje vesti	RAI 2 12.00 Dok.: Emma e il nonno 12.10 Nad.: Una storia viennese 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.25 Dnevnik - šport 13.30 Nanizanka: Saranno famosi 14.20 Zabavna oddaja: Arcobaleno, vmes dokumentarec, risanka in nanizanka 16.45 Film: Obiettivo ragazze (kom., It. 1963, r. Mario Mattoli, i. Walter Chiari, Carlo Campanini) 18.25 Športne vesti 18.40 Nanizanka: Perry Mason 19.30 Vreme, dnevnik in športne vesti 20.30 TV film: Trappola per uno sbirro (r. Dominique Othenin Girard, i. Wadek Stanczak, Jean Ecoffey) 21.50 Glasbena oddaja: Musica per una notte d'estate (1. del) 22.30 Dnevnik 22.45 Musica per una notte d'estate (2. del) 23.25 Dnevnik 23.40 Film: Monthy Python (kom., VB 1975, r. Terry Gillian in Terry Jones, i. Graham Chapman, John Cleese)	RAI 3 14.25 Šport: Evropsko prvenstvo v skokih v vodo (prenos iz Strasbourga) 16.00 Šport: Evropsko prvenstvo v sinhroniziranim plavanju (prenos iz Strasbourga) 17.25 Šport: Evropsko prvenstvo v plavanju (prenos iz Strasbourga) 19.00 Dnevnik 19.20 Deželne vesti 20.00 Izobraževalna oddaja: Jadranje, tehnika in prireditve - Na morju (pripravila Ettore Del Giacco in Aldo Falchetti, 4. del) 20.30 Nanizanka: I professionals - La doppia vendetta 21.30 Dnevnik - kratke vesti 21.45 Film: Edoardo? Mio figlio! (dram., ZDA 1949, r. George Cukor, i. Spencer Tracy, Deborah Kerr) 23.10 Dokumentarna oddaja: Planetarij - Radoveden pogled med poletne zvezde (pripravila Giangi Poli in Biancamaria Pontillo) 23.50 Dnevnik - zadnje vesti 23.55 Deželne vesti	RTV Ljubljana 16.50 Poročila 16.55 Otroška oddaja: Pomlad v dolini ribnikov (Skupina otrok se je odpravila v dolino ribnikov in tam odkrivala skrivnosti pomladi: divje račke, gnezdo z račjimi jajci, žabe in žabji mrest, iz vrbovih vej pa so si otroci naredili piščalke.) 17.10 Pravljica: Brundo na gugalnici (Najbrž bi niti otroci ne imeli težav, ki si jih nakopje medvedek, ko si želi guganja na navadni gugalnici! Dogodivščine medvedka Brunda je opisala pisateljica Helene Bechler.) 17.25 Šport: EP v plavanju (prenos iz Strasbourga) 19.10 Risanke 19.26 Vreme in dnevnik 20.00 Tednik 21.05 Nanizanka: Maupassantove novele (6. in zadnji del) 22.10 Dnevnik 22.25 Zabavna oddaja: Poletna noč, nato nadaljevanka Sever in Jug (12. del)	TV Koper 17.00 Otroški program: risanke 17.25 Šport: Evropsko prvenstvo v plavanju (prenos iz Strasbourga) 19.00 Odprta meja Današnja Odprta meja bo v celoti posvečena planšarji na Tolminskem. Reportažo o napornem življenju in delu planšarjev na planini Božica nad Kobaridom je pripravil Dario Kavalič, režiser koprski televizije. 19.30 Informativna oddaja: TVD Stiče 19.45 Nadaljevanka: Veronica 20.30 Film: Avanti c'è posto (r. Mario Bonnard, i. Aldo Fabrizi, Andrea Checchi, Adriana Benuzzi) 22.00 Informativna oddaja: TVD Vsedanes 22.25 Nadaljevanka: Piccolo mondo moderno (po istoimenskem romanu Antonia Fogazzara, r. Daniele D'Anza, i. Aldo Reggiani, Lorenza Guerrieri, Valentina Fortunato, 1. del) 23.30 Rubrika z Barbaro Bouchet
CANALE 5 8.30 Jutranja telovadba 8.40 Nanizanki: La grande vallata, 9.30 Alice 10.00 Film: Inondazione (dram., ZDA 1976, r. Earl Bellamy, i. Robert Culp, Martin Milner) 11.30 Nanizanki: Lou Grant, 12.30 Bonanza 13.30 Nadaljevanka: Colorado 14.30 Film: Urla di terrore (krim., ZDA 1974, r. James Goldstone, i. John Forsythe, Earl Holliman) 16.00 Nanizanke: Kate e Alie, 16.30 L'uomo di Atlantide, 17.30 L'albero delle mele, 18.00 Una famiglia americana, 19.00 I Jefferson, 19.30 Love Boat 20.30 Glasbena oddaja: Festivalbar 87 23.00 Nanizanki: Mc Gruder & Loud, 0.10 Sceriffo a New York RETEQUATTRO 8.30 Nanizanke: Gunsmoke, 9.15 Lancer, 10.00 Lobo, 11.00 La squadriglia delle pecore nere, 12.00 Due onesti fuorilegge	13.00 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke Banana Split, Chappy, La corsa senza limiti, Masters 14.30 Nanizanke: Detective per amore, 15.30 Mary Benjamin, 16.15 I giorni di Brian 17.00 Dokumentarna serija: Quaderni della natura 17.30 Nanizanke: Il Santo, 18.30 Switch, 19.30 New York New York 20.30 TV film: Lucky Luciano (7. del) 21.30 Nanizanke: Nero Wolfe, 22.30 Peyton Place, 23.30 Mod Squad, 0.30 Mystery Movies - Banacek ITALIA 1 8.30 Nanizanka: La strana coppia 9.00 Film: Lisa dagli occhi blu (glasb., It. 1969, r. Bruno Corbucci, i. Mario Tessuto) 10.30 Nanizanke: Gli eroi di Hogan, 11.00 Ralph Supermaxieroe, 12.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 13.00 Hardcastle and McCormick 14.00 Glasbena oddaja: Dee-jay Beach 15.00 Nanizanki: I forti di Forte Coraggio, 15.30 Furia	16.00 Otroška oddaja: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Lo specchio magico, Lotti, Flò la piccola Robinson, Nanà supergirl 18.00 Nanizanke: Rin Tin Tin, 18.30 Flipper, 19.00 Chips 20.00 Risanke: Alice nel paese delle meraviglie 20.30 Film: Tutti a casa (dram., It. 1960, r. Luigi Comencini, i. Alberto Sordi, Eduardo De Filippo, Carla Gravina) 22.30 Dokumentarec: Jonathan 23.30 Nanizanke: Ai confini della realtà, 24.00 Samurai, 1.30 Hardcastle and McCormick TELEFRIULI 12.30 Nanizanki: George, 13.00 Bigfoot e il ragazzo selvaggio 13.30 Nadaljevanka: Marta 14.30 Nanizanka: La piccola Margie 15.00 Dražba: Roberta Pelle 15.30 Glasbena oddaja: Music Box 17.45 Nanizanka: Scacco matto 19.00 Dnevnik 20.00 Dnevnik v nemščini 20.30 Nadaljevanka: La corona del diavolo 21.30 Dokumentarec: Africa '80 22.30 Dnevnik 23.30 Nadaljevanka: Le ali della colomba 0.30 Informativna oddaja: News dal mondo TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, glasba; 8.10 Osebnost; 8.35 Mozaik; 9.00 Otroški kotiček: Markove sanje; 10.00 Pregled deželne tiska; 10.10 Koncert v tržaškem Kulturnem domu: Tržaški oktet, vodita Janko Ban in Mirko Slosar; 11.20 Glasbeni mozaik; 12.00 Na obisku; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Naš popoldan z glasbo in besedo; 15.00 Diskorama; 16.00 Poezija slovenskega zapada; 17.10 Klasični album; 18.00 Četrtkova srečanja: Primorski emigranti od Soče do Mlade Soče, pričevanja o ljudeh in društvi; 18.30 Glasbene skice. LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 4.30 Jutranji spored; 8.05 Dober dan z...; 8.30 Koncert za mlade; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za; 11.05 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in gode-mo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Melodije; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Mladi koncertant; 14.45 Mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 Ansambel Pero Ugrin; 18.30 Zborovska glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Big Band RTV Ljubljana; 20.00 Četrtkov večer; 21.05 Literarni večer; 21.45 Melodije; 22.30 Podoknica; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Popevke.	RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30, Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.20 Minuta za zdravje; 7.30 Poročila in dnevni pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Na valu Radia Koper; 14.40 Intervjuji, reportaže, zanimivosti in popevka tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Glasbena oddaja; 17.35 Aktualna tema; 18.00 Počitniški vrtljak; 19.00 Zaključek sporedov. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.40 Summers ago; 7.00 Za dober dan; 8.00 Pristrčno vaši; 8.40 Po vaši izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka; 10.35 Vstop prost; 11.00 Sprehod po starih uličicah; 11.15 Hit Nova Gorica; 11.30 Aktualno: Na prvi strani; 11.35 Ansambel Casadei; 12.00 Glasba po željah; 12.06 Zdravniški nasveti; 14.35 Glasbeni mozaik; 14.45 Edig Galletti; 15.45 Počitnice po Jugoslaviji; 18.00 Pulj kliče Koper; 20.00 Nočni spored. RADIO OPČINE 10.30 Za vsakogar nekaj; 20.15 Kulturni program; podnevi in ponoči oddaje povezuje glasba.

Pogovor s predsednikom konzorcija Ginom Cociannijem

Še pred koncem meseca bo uvedena proga med Ronkami in Münchnom

V nedeljo, 30. avgusta, zvečer bo nemško potniško letalo na propeler-ski pogon priletelo iz Münchna v Ronke. S tem bo uvedena redna, vsakodnevna (razen nedelje) linijska proga med našim deželnim letališčem in središčem Bavarske, ki jo bo vzdrževala nemška letalska družba Lufthansa. Za sedaj bo na tej progi vozilo majhno letalo s komaj osemnajstimi sedeži. Jasno je, da gre za poskusno vožnjo. Nemški letalski podjetnik meni, da je dovolj razlogov za vzdrževanje take proge. Tega letala naj bi se posluževali ne le turisti marveč tudi poslovni ljudje in tudi tisti, ki imajo kaj opravka s tržaškim pristaniščem. Poleg tega pa je v zadnjem času veliko govora o gospodarskih povezavah med Bavarsko in tržaškim pristaniščem, še zlasti odkar so uvedli razne redne pomorske proge med Trstom in nekaterimi deželnimi bližnjega vzhoda.

Letalo bo vzletelo vsak večer iz Münchna v večernih urah. Po enoinpolurni vožnji bo pristalo v Ronkah ob 22.10. V smeri bavarske prestolnice pa bo letalo iz Ronk vzletelo ob 6.40, tja prispelo ob 8.05. V zimskem času, od 25. oktobra, pa bo letalo vzletelo iz Ronk ob 7.10 in pristalo v Münchnu ob 8.35.

Letališče v Münchnu je, prav tako kot tisti v Rimu in Milanu, medkonti-

nentalnega značaja. Kdor bo iz Ronk poletel v bavarsko prestolnico bo še isto jutro imel precej možnosti neposredne povezave z drugimi evropskimi mesti kot tudi s takimi na drugih celinah. Hitre povezave so seveda z večjimi mesti v Zvezni republiki Nemčiji, t.j. Hamburgom (prijod ob 11.55), Berlinom (2.15), Kölnom (10.35), Dortmundom (10.10), Düsseldorfom (10.20), Frankfurtom (10.00), Hannoverjem (11.45), kot tudi z Dunajem, Zürichom, Brusljem, Budimpešto, Londonom, Parizom, Sofijo in Stockholmom. Poleg tega pa so tudi hitre zveze z Ankarom, Atenami, Karachijem in New Yorkom. Preko drugih nemških letališč pa še z drugimi kraji sveta.

Kaj pa cene? Enosmerna vožnja bo stala 227.000 lir, povratna karta še enkrat toliko. Že sedaj preučujejo možnost uvedbe posebne turistične tarife za obojestransko vožnjo s tridesetodstotnim popustom, kar pomeni, da bi v ta namen plačali nekaj nad 300.000 lir.

Za povezavo med Ronkami in Münchnom bodo uporabili letalski koridor nad Kanalsko dolino tja do Beljaka.

Predsednik upravnega sveta letališkega konzorcija Gino Cocianni je seveda zelo zadovoljen. »To je prva redna linijska povezava našega leta-

lišča s tujino. Važno je, da se je za to pozanimal tuji poslovnež, da je ta linija vsakodnevna, da nam odpira pot v srednjeevropski prostor, to je v prostor skupnosti dežel Alpe Adria. Na zimo bomo našo ponudbo še povečali, saj bo italijansko letalsko prevozno podjetje tretjega nivoja uvedlo progo Firenze — Ronke — Dunaj. To bo naša druga pot v svet. Seveda pri tem ne pozabljamo na štiri redne, sicer čarterske proge, vsak teden med Ronkami in Londonom. Te so pretežno turističnega značaja, služijo pa tudi drugim. Upamo seveda, tudi z razširitvijo prostora za parkiranje letal, da bomo v prihodnjih letih dobili možnost uvedbe prog tudi s kako vzhodnoevropsko državo, kot tudi da bomo povečali število vsakodnevnih povezav z Rimom in Milanom. Sedanje tri vsakodnevne povezave z Rimom in dve z Milanom sta že premalo za naše potrebe.«

Ko smo se na terasi letališke zgradbe pogovarjali s Cociannijem smo videli, kako so delavci agilno usposabljali novo veliko parkirišče. Na starem je bilo parkirano osebno vozilo saudskega šejka Yamanija, nekdanjega petrolejskega ministra Saudske Arabije. To letalo je tam že nekaj dni, bajše se ta petrolejski veljak nahaja v Trstu. Tačas je tudi pristalo linijsko letalo iz Rima.

Še mesec in pol dni v Gradišču razstava del slovenskih umetnikov

V galeriji sodobne umetnosti Luis Spazzapan v Gradišču ob Soči je tja do 27. septembra odprta razstava približno sto umetniških del slovenskih slikarjev in kiparjev iz dvajsetih let, ki so pripadali ekspresionistični šoli ter gibanju Nova stvarnost. Gre za umetnike, ki so takrat uspevali na Slovenskem, tudi zato ker so s seboj iz raznih krajev, z Dunaja, iz Münchna, iz Prage, pa tudi iz Primorske, prinesli nove in različne poglede na umetnost. Seveda so vsi ti umetniki uspevali tudi kasneje, ne le v domovinu marveč tudi v svetu. Pomembno je, da so člani takozvanega Goriškega krožka, kot so bili Spazzapan, Čargo, pa še kdo drug, prinesli v kontinentalno Slovenijo mediteransko svežino.

Razstavo je priredilo vodstvo takajšnje galerije s pomočjo Pokrajinskega muzeja v Gorici. Ta pa ima veliko prijateljskih stikov s sorodnimi ustanovami v tujini (dokaz za to je sedanja razstava evropske grafike v Gradežu), tudi z Moderno galerijo v Ljubljani. Ta je pripravila razstavo, ki je sedaj na ogled v Gradišču ob Soči, bila pa je že v raznih krajih v tujini ter povsod topla sprejeta.

V Gradišče pridemo tako iz Trsta kot iz Gorice v zelo kratkem času. Lahko združimo obisk galerije, kjer so shranjena tudi dela Luísa Spazzapana, slovenskega umetnika rojenega v tem kraju, z ogledom zanimivega mesteca, ki je tudi drugače turistično privlačno in ki ima tudi zelo dobro gostinsko postrežbo. Galerija je odprta vsak dan, razen ponedeljka, od 10.30 do 12.30 ter od 16.30 do 20.30.

Kritike sindikata FISOS-CISL ob novih zdravstvenih izkaznicah

Ukrep je nepotreben in prihaja z veliko zamudo

Mnogi občani, zavarovanci javne zdravstvene službe, bodo v prihodnjih dneh prešli nove zdravstvene izkaznice, ki so na prvi pogled povsem enake tistim, s katerimi že razpolagajo.

Dejansko pa so nove izkaznice zares nove. Na njih je namreč natisnjeno besedilo (ki je enako za vso deželo) in ki se nanaša na osebe, ki so oproščeni plačevanja samoprispevka (ticketa) za storitve. Novo izkaznico bodo seveda prejeli občani, ki so zadevo plačevanja/oprostitve ticketa že uredili v pristojnem uradu SAUB. Zadeva ne bi zbujala posebnega zanimanja, ugotavlja v posebnem poročilu za tisk sindikalna zveza FISOS CISL, če ne bi odločitev Dežele prišla z osemmesечно zamudo in če ne bi bila združena s precejšnjimi, v glavnem nepotrebnimi stroški za tiskanje in razpošiljanje novih izkaznic.

Za kaj takega bi se na deželnem odborništvu morali odločiti že na začetku leta ali pa zadevo prenesti na januar 1988.

V poročilu za tisk sindikat FISOS-CISL nadalje opozarja, da je bila pobuda izpeljana polovično. Medtem ko je Dežela poskrbela da bo besedilo na izkaznicah enotno, za vso deželo, pa ni

poskrbela za uskladitev z besedilom, natisnjenim na blokih zdravniških receptov. Kakor znano morajo zdravniki na receptih posebej navesti, da je zavarovanec oproščen plačila ticketa.

Kaj bo Dežela ukrenila če se bodo določila finančnega zakona, ki urejajo tudi plačevanje/neplačevanje ticketa spremenila? — sprašujejo sindikati.

Odgovor, da gre za nepotrebne stroške in nepotrebno delo v uradih javne zdravstvene službe, je menda odveč.

V Timavi ujeli brancina težkega 8 kilogramov

Izredna ribiška sreča se je nasmešnila Brunu Buffi iz Tržiča, ki je v ustju Timave uplenil 8-kilogramskega brancina. Ribo je ujel na trnek, vendar takega plena ni pričakoval. Buffi je imel namreč samo približno 2 metra dolgo ribiško palico, primerno za lov manjših rib. Prav zato je boj z brancinom trajal skoraj trideset ur.

Ni znano, če bo riba končala v ponvi ali pa jo bo ribič dal, kot lepo trofej, nagačiti.

Tri dni od danes do sobote

Med goriškimi grajskimi zidovi glasba in petje prejšnjih dob

Med zidovjem goriškega grada bo tri dni, od danes do sobote, slišati glasbo, ki je v prejšnjih stoletjih osrečevala goriške graščake ter njihove goste. Za koncertne večere je poskrbelo odborništvu za šolstvo Goriške pokrajinske uprave. Gre za ciklus treh koncertov z naslovom »Petsto let glasbe in zgodovine na goriškem gradu od 13. do 17. stoletja«. Koncerti bodo na malem dvorišču znotraj gradu.

Povabljeni domače glasbene skupine bodo, seveda z glasbilo, ki so jih uporabljali v prejšnjih stoletjih, skušale obnoviti čar nekdanjega življenja v gradovih in plemiških palačah. Vmes bodo z besedo prikazali tudi nekaj stare zgodovine našega gradu in mesta. Vse to tudi s pomočjo svetlobnih efektov.

Danes zvečer bo na vrsti skupina Dramsam iz Gradišča ob Soči. Na sporedu imajo glasbo, pesmi in tudi ples iz časov srednjega veka. Peli in igrali bodo latinske, francoske, nemške in italijanske pesmi. Jutri nastopata skupini Dramsam in I Laudesi iz Tržiča. Tokrat bodo na vrsti renesančne pesmi in plesi raznih narodov. V soboto pa bomo lahko poslušali glas-

bo 17. stoletja v izvedbi kvinteta Antiquae musicae Italicae studiosi.

Vse tri večere bo vstop prost. Število mest pa je omejeno. Pričetek bo ob 20.45.

V nesreči ranjen 75-letni upokojenec

Za mesec dni so v goriški bolnišnici pridržali na zdravljenju 75-letnega Valentina Minottija iz Zdravščin, Ul. 4. novembra 46/B, zaradi poškodb, ki jih je zadobil v prometni nesreči v bližini doma. Nesreča se je zgodila okrog 19. ure, ko je Minotti, ki se je z avtom pripeljal iz goriške smeri, skušal zaviti v levo, proti svojemu domu. V nasprotni smeri je tedaj pripeljal 20-letni Riccardo Righi iz Foljana. Prišlo je do močnega trčenja, pri čemer je bil ranjen 75-letni upokojenec.

■ Fabio Zanetti, gradeški župan, ki je bil izvoljen 3. avgusta letos, je včeraj zaprisegel pred goriškim podprefektom dr. Guidom Cocom. Zaključuje se tako skoraj petmesečno obdobje upravne krize in kasnejše komisarske uprave v Gradežu.

Poleti se marsikateri gospodar rad reši zvestega prijatelja

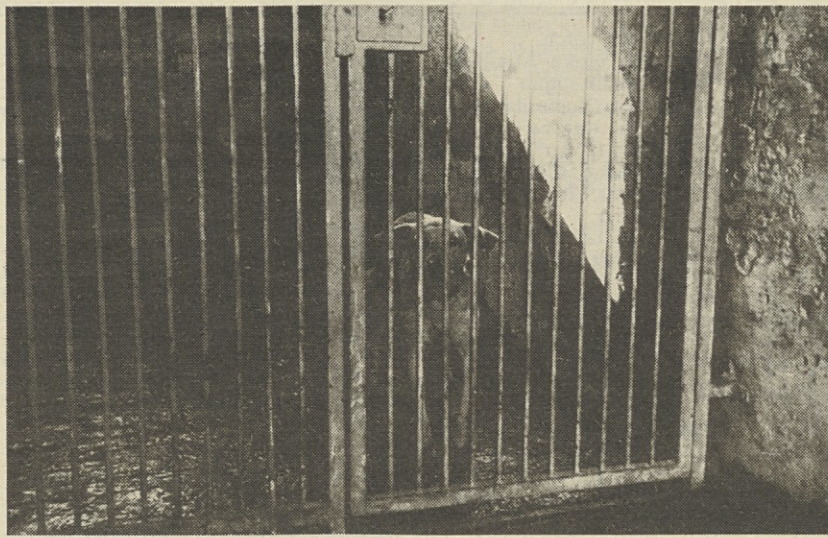
Pri »šintarju« dom za pse le za kak dan

Poletje je čas počitnic, ko velika večina ljudi si privoščijo vzburljivo dvoali tritedensko bivanje v kakšnem obmorskem turističnem središču, ali v objemu hladnih gor. Celo zimo sanjamo o juniju, juliju in avgustu, ko bomo »ušli« iz vsakdanjosti.

Verjetno istega mnenja niso naši najboljši prijatelji, in sicer psi. V teh mesecih se namreč primeri potepuštva psov znatno povečajo. Ko družina hoče na počitnice in ima v hiši psa, se velikokrat odloči ga prepustiti kar samemu sebi, večkrat kar na sredi avtoceste med potovanjem v »obljubljeno« deželo. Vzroki takega ravnanja so številni. Prvi in najvažnejši je gotovo gospodarjeva neodgovornost, ko se odloči, da si bo nabavil psa — izbira glagola nabaviti ni naključna, saj v veliki večini primerov pomeni ljudem pes igrača, ki jo lahko odvržeš, ko se je naveličaš.

Med drugimi vzroki je gotovo tudi pomanjkanje ustreznih domov, kjer bi lahko človek pustil v varstvo svojega psa. Če že imaš srečo, da dobiš prostor v kakšnem takem pasjem hotelu, boš poleg tega moral seči kar globoko v žep. Dnevnicna stane začeniš od osmih tisočakov navzgor, to se pravi, da na primer v treh tednih se ti bo nabrala že prav čedna vsota denarja.

»Potrebno bi bilo ljudi vzgajati, da bi res vzljubili živali,« nam je v pogovoru povedal odgovorni živinozdravniški službe pri goriški KZE, dr. Almerigogna. »Številno pasjih usmrtnikov, ki smo jih primorani napraviti v poletnih mesecih se kar podvoji. Če se

to število v zimskih mesecih suče okoli trideset, v teh mesecih narase na približno šestdeset primerov. Res je, da je naše delovno okrožje precej veliko, saj smo edina taka enota za celo goriško pokrajino. Kljub temu bi lahko ta številka bila znatno manjša, če bi ljudje razumeli, da imeti žival doma pomeni tudi precej stroškov in marsikatero odpoved. Veliko je na žalost primerov, ko sami gospodarji pripelajo k »šintarju« svojega psa, češ da so se ga naveličali, da jih preveč stane, ker hoče jesti samo prvovrstno meso itd. Na vse to pa bi morali taki

po mojem mnenju neodgovorni gospodarji pomisliti še preden so sklenili vzeti na dom psa.«

Kaj pa se zgodi s psimi, ki jih polovite, ko se klatijo po mestnih ulicah?

»Vsak pes, ki ga naši uslužbenci pripeljejo v zavetišče, bo tu po vsej verjetnosti preživel le nekaj dni, saj ga moramo nato usmrtiti zaradi pomanjkanja prostora in prevelikih stroškov za njegovo rejo. Pri tem se poslužujemo injekcije tanaxa, ki psa v trenutku usmrti, ne da bi pri tem sploh trpel. Imamo sicer na razpolago

poleg tega tudi plinsko celico, te pa se poslužujemo le v redkih primerih.

Seveda pred usmrtnitvijo vsakega psa skrbno preverimo vsako možnost, da bi ugotovili gospodarja psa. To še posebej v primerih, ko zgleda pes lepo raščen ali čiste pasme. Večkrat se zgodi, da tudi takšnih dragocenih psov gospodar noče nazaj, tedaj skušamo dobiti psu novega gospodarja.«

V primeru, ko gospodar pride po psa, koliko mora odšteti, da ga lahko ponovno vzame na dom?

»Plačati mora pet tisoč lir pristojbin ter tisoč lir za vsak dan, ki ga je pes prebil v našem zavetišču. Mislim, da je ta strošek res minimalen v primerjavi s privatnimi pasjimi hoteli, kjer je dnevnicna mnogo višja.«

Koliko uslužbencev pa imate na razpolago in ali niso objekti zavetišča že nekoliko zastareli in bi bili morda potrebni kakšne predelave?

»Trenutno so zaposleni v živinozdravniški sekciji goriške KZE štiri osebe, kar popolnoma ustreza našim potrebam. Moram sicer pri tem dodati, da so vse te štiri osebe posebno šolane, saj poleg navadnega »lova« potepuhov opravljajo tudi službo odpravljanja podgan. Istočasno so opolnomočeni pri prijavi sodišču vseh tistih oseb, ki nečloveško ravnaajo z živalmi.

Kar pa se tiče obstoječih objektov moram priznati, da so ti že nekoliko dotrajani. Potrebno bi bilo okoli sto milijonov, da bi te, če že ne na novo zgradili, vsaj posodobili.«

MARKO ČUBEJ

prispevki

Namesto cvetja na grob Maria Devette darujeta nečaka Branko in Dominik Jurén 50 tisoč lir za gradnjo spomenika padlim na Poljanah.

izleti

SPD Gorica priredi 23. avgusta vzpon na Veliko Ponco. Vodi Ivo Berdon, ki nudi tudi podrobnejša pojasnila o izletu. Odhod ob 7. uri s Travnika. Prevoz z lastnimi sredstvi.

Društvo nadalje obvešča, da bo v nedeljo, 6. septembra, delovna akcija v dolini Lepene oziroma pri Domu pri Krnskkih jezerih. Podrobnejša navodila bodo sporočili v prihodnjih dneh.

Društvo slovenskih upokojencev obvešča, da bo avtobus, namenjen v Karnijo in v Rezijo, odpeljal izletnike v nedeljo, 23. avgusta, ob 7. uri iz Podgore. Na vrsti bodo postajališča v Pevmi, pri gostilni Primožič v Gorici, na Travniku, v Štandrežu in v Sovodnjah.

kino

Gorica

CORSO 18.30-21.30 »Il camorrista«. Prepovedan mladini pod 14. letom.
VITTORIA 17.00-22.00 »Amica erotica«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30-20.30 »Legenda o zelenem vitezu«.

DESKLE Zaprt. Jutri 19.30 »Superdek-le«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Pontoni e Bassi, Raštel 52, tel. 83349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

San Nicolò, Prvomajska 94, tel. 790338.

POGREBI

Danes ob 11.00 uri Matilda Zavadlav por. Marvin iz bolnišnice Janeza ob Boga v cerkev in na pokopališče v Štandrežu.

Vznemirljivo pisanje Franeta Barbierija

Planetarni pogled na svet

SLAVKO GABERC

Frane Barbieri: Lijeva i desna skretanja. - Zagreb: Stvarnost, 1987.

Pred nedavnim preminuli jugoslovanski novinar svetovnega formata Frane Barbieri (1923-1987) je bil letos poleti proglašen za »poročevalca leta« v Italiji. Prejel je pomembno italijansko novinarsko nagrado Max David. V obrazložitvi žirije je zapisano, da je Frane Barbieri avtor, ki je s svojimi analizami aktualnih mednarodnih dogajanj doprinesel k boljšemu razumevanju kapitalnih dogodkov v sodobnem svetu. Poleg tega je bil prav on v italijanski žurnalistiki edini novinar, ki je v svojih člankih zedinil globoko poznavanje zahodnega kapitalizma, prav tako pa tudi vzhodnega birokratičnega socializma (tako krščanske kot tudi bizantinske Evrope).

Veliko je pisal o problemih socializma in delavskega gibanja v Vzhodni Evropi, predvsem v zelo umirjenem tonu, brez decidiranih obtožb in ideološko obarvanih predsodkov — vedno s težnjo realističnega in objektivnega tumačenja določene problematike.

Prisotnost Franeta Barbierija v zahodnoevropskem in svetovnem novinarstvu moramo percepirati skozi daljšo, predvsem pa skozi širšo kontinuiteto, kot je to primer pri sodobnem vsakdanjem informativno-političnem komuniciranju, ki ga spremljamo v drugi polovici 20. stoletja. Barbieri je bil dolga leta aktivno prisoten na »miselni sceni« sedanje Zahodne Evrope, podobno kot so v daljnji preteklosti uveljavili veliki misleci Marulič, Bošković, Vlačić in mnogi drugi naši humanisti, avanturisti in heretiki, ki jih je življenjska pot usmerila iz domovine na Zahod.

Barbierijevo ime se pogosto omenja tudi v delih politoloških izvedencev, kot so npr. A. Fontaine, N. Bobbio in Alquier-Fonevieille. Posebej velja omeniti njegovo avtorstvo termina »evrokomunizem« (1975), ki je kaj kmalu postal v Italiji in drugod po svetu splošno uveljavljen. Knjiga Leva in desna vijuganja (izvirnik v hrvaščini: Lijeva i desna skretanja, Zagreb 1987) in knjiga Dragi Gorbacov, dragi Natta (izvirnik v italijanščini: Caro Gorbaciov, caro Natta, Torino 1987) sta zadnji deli v zajetnem publicističnem opusu Franeta Barbierija. Obe knjigi, ki sta izšli skorajda istočasno, sta izrednega pomena za sodobno žurnalistiko.

Knjiga Leva in desna vijuganja predstavlja miniaturni izbor petnajstletnega publicističnega Barbierijevega dela, ki je svojo novinarsko pot pričel v Zagrebu (Naprijed, Vjesnik, VUS, Globus) in Beogradu (Politika, Nin), nadaljeval pa od leta 1972 v Italiji (Il Punto, L'Espresso, Il Giorno, La Stampa), kjer se je uveljavil kot vrhunski novinar komentator in mislec. Občasno je sodeloval tudi s The Times - London, Le Monde - Pariz in Die Welt - Bonn. Omenjena knjiga pomeni največji publicistični dosežek F. Barbierija, lahko bi rekli, da lahko služi kot klasični priročnik — kako objektivno in celovito pisati o problemih sodobnega sveta.

Njegovi objavljeni pogovori s protagonisti političnega in družbenega življenja so dosti več kot klasični intervju. Pogovori z Berlinguerjem, Carrillom, Brandtom, Palmejem, Craxijem, Ehmkejem, Gonzalesom, Natto, Suarezom, Mauroisem, Ceausescuom, Rakowskim, Echeverio, Harrimanom, Soaresom in mnogimi drugimi so že sedaj dragocena pričevanja našega nemirnega stoletja, še večjo vrednost pa bodo dobili v prihodnosti, saj šele

zgodovinska distanca v popolnosti ustvari sliko nekega obdobja in pomen določene osebnosti. Vsebinsko je ta knjiga zbirka analiz najvažnejših fenomenov evropske in svetovne politične scene zadnjega desetletja. V knjigi zasledimo tudi precej tekstov, v katerih se avtor ubada s problematiko socializma, h kateri pristopa s stališč levičarja ali postkomunista, kot sam večkrat omenja. Vsi teksti so prevedeni iz italijanskega izvirnika z navedenim letom objave, brez naknadnih korektur, kar dokazuje daljnovidnost in pravilnost avtorjevih argumentov in zaključkov.

Knjiga je razdeljena na tri poglavja (Pogledi, Kroženja, Osebnosti), ki so tematsko povezana, prinašajo pa celovite informacije o družbeno-politični stvarnosti zadnjega desetletja. Zanimiva so tudi Barbierijeva razmišljanja o poklicnem novinarstvu. Na vprašanje, v čem je razlika med žurnalizmom na Vzhodu ali Zahodu, v socializmu ali kapitalizmu, v Jugoslaviji ali Italiji, je zapisal, da so razlike sicer objektivne in očitne, vendar v mnogih aspektih manjše, kot bi lahko pričakovali. Razlike so bile, so in bodo še dolgo prisotne. Če za določeno področje družbenih aktivnosti lahko trdimo, da v splošni ekspanziji ne gredo izven sistema, temveč iznad sistema in pred sistemom, tedaj so to informacije v fazi nezaustavljive univerzalizacije.

Obstoječe ovire so predvsem jezikovnega značaja, vendar tudi le-te vse bolj izginjajo, ostajajo predvsem ideološke bariere (ovire), ki jih je naj-

teže prevladati. Vsaka ideološka afirmacija ali konfrontacija je dolžna upoštevati splošno informacijo, da bi ojačila svoj koncept. Informacija je danes v profesionalnem novinarstvu vse manj sredstvo manipulacije. Uveljavilo se je načelo, da se na dano informacijo lahko odgovori le s še bolj popolno informacijo. V epohi osvobajanja človeka, osvobajanja dela, osvobajanja viška vrednosti se v procesu informiranja zahteva tudi osvobajanje viška resnice. Kdor zadržuje (pridržuje) del odtujene resnice privatizira svojo dominacijo tudi v sferi drugih ljudskih oziroma družbenih svoboščin. Univerzalnost sveta in napredka se odraža tudi v univerzalnosti informacije. Upoštevajoč tradicije, ambiente, kulture in sisteme Barbieri po nekakšnem profesionalnem kriteriju deli novinarje na take, ki s svojim publiciranjem upodabljajo verno sliko svoje dežele in pa na take, ki jim to nikakor ne uspeva. Država, o kateri se lahko piše objektivno na temelju njenih časnikov in časopisov, ima po njegovem mnenju zadovoljiv tisk. Še vedno pa je v mnogih časopisih prisoten paradoks, da so najpomembnejše informacije med vrsticami, kar je bila sicer značilnost povojnega režimskega tiska.

Na osnovi svojih dvojnih izkušenj Barbieri ugotavlja (celo še bolj odkar je deloval v Italiji), da se jugoslovanski tisk uvršča med kvalitetnejše v Evropi, da zagotavlja elemente za izgradnjo objektivne in popolne slike o Jugoslaviji, brez ozira v kolikšni meri je lahko neko s to sliko zadovoljen ali nezadovoljen.

V Spilimbergu razgovori o današnjem trenutku fotografije

Fotograf je veren pričevalec zgodovine

SERGIO FERRARI

V Hanju, prestolnici Severnega Vietnama, ki se sedaj imenuje preprosteje Vietnam, je maja 1954 francoski general Cagny razrešil kakih 20 svojih padalcev vojnih operacij in jih povabil, oblečene v mimetične kombinezone in pokrite z rdečimi čepicami, na francosko pokopališče v mestu. Častni vod, ki je bil z drugimi francoskimi

Koncert v Lipici

V atriju Klub hotela v Lipici bosta v petek, 21. avgusta, ob 21. uri na lipiških glasbenih srečanjih nastopila violinist Volodja Balžalorsky in pianist Hinko Haas. Izvajala bosta dela A. Srebotnjaka (Sonatina št. 1 za violino in klavir, allegro deciso, canzone, danza, vivace rustico), L. M. Škerjanca (Šest improvizacij za klavir solo), E. Blocha (Nigun), F. Chopina (Scherzo v b-molu št. 2 za klavir solo) in N. Paganinija (Cantabile in Variacije na G-struni).

Volodja Balžalorsky je po študiju violine v Ljubljani obiskoval Visoko šolo za glasbo v Kölnu v razredu prof. I. Ozima, pri katerem je leta 1980 diplomiral z odličnim uspehom.

Že od leta 1978 uspešno nastopa s samostojnimi recitali po vsej Jugoslaviji, Avstriji, Italiji in Nemčiji. Kot solist je nastopal z orkestrom SF, Dubrovničkim komornim orkestrom in Celjskim orkestrom. Snemal je za radio Ljubljana, Trst, Koper, Zagreb, Beograd in Skopje. Deluje kot samostojni umetnik in je član Slovenskega klavirskega kvarteta, na mednarodnih mojstrskih seminarjih za violino, v Grožnjanu pa je stalni asistent profesorja Grigorija Zislina.

Hinko Haas je 1979. leta diplomiral na Akademiji za glasbo v Ljubljani v razredu prof. Dubravke Tomšič Srebotnjak. Istega leta je prejel Prešernovo nagrado Akademije za glasbo, naslednje leto pa Prešernovo nagrado Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani za izvedbo sonat Sergeja Prokofjeva.

Solistično in komorno nastopa po Sloveniji, Jugoslaviji, Italiji in Avstriji. Kot solist je nastopal z orkestrom SF in s Celjskim godalnim orkestrom. Prav tako kot Balžalorsky je Haas snemal za razne radijske postaje. Poleg koncertantske dejavnosti deluje kot pedagog na glasbeni šoli Vrhnika in na Akademiji za glasbo v Ljubljani.

Olga Knez Stojković

HUMORISTIČNO-SATIRIČNI NAGRADNI NATEČAJ
V BESEDI IN RISBI
JADRANSKEGA KOLEDARJA
in PRIMORSKEGA DNEVNIKA

DLAKA NA JEZIKU

Tema je prosta. Udeleženci natečaja lahko v humoreski, satiri, farsu, karikaturi (najmanj dve tipkani strani) ali v ciklusih najmanj desetih smešnic, glos, poezij, epigramov ali zbadljivk prosto obdelajo različne življenjske in družbene situacije, človeške slabosti, družbene in politične razmere, razne pojave v svetu ali pred našim nosom.

Likovni natečaj je tudi tematsko poljuben, v poštev pa pridejo daljši ali krajši stripi in serije (najmanj petih) karikatur, vinjet itd., opremljenih z besedili ali brez njih.

Prispevke pošljite v dveh izvodih s priporočeno pošiljko na naslov JADRANSKI KOLEDAR, Ul. Montecchi 6, 34137 TRST, najkasneje do 30. septembra 1987. Opremljeni naj bodo z geslom ali šifro, podatki o avtorju pa naj bodo v posebni ovojnici, opremljeni z istim geslom ali šifro.

Prispevke za oba natečaja bodo ocenjevali strokovna žirija in predstavniki obeh uredništev.

Že objavljeni prispevki ne pridejo v poštev.

Najboljša humoristično-satirična besedila in risbe bodo nagrajena in objavljena. Ostale kvalitetne prispevke bo žirija priporočila za objavo v JADRANSKEM KOLEDARJU in PRIMORSKEM DNEVNIKU ali v drugi periodiki ZALOŽNIŠTVA TRŽAŠKEGA TISKA.

NAGRADE ZA BESEDILA:	1. nagrada	500.000 lir
	2. nagrada	300.000 lir
	3. nagrada	200.000 lir

NAGRADE ZA RISBE:	1. nagrada	500.000 lir
	2. nagrada	300.000 lir
	3. nagrada	200.000 lir

Nagrade bodo podeljene na javni predstavitvi JADRANSKEGA KOLEDARJA.

Vsi prispevki ostanejo v lasti JADRANSKEGA KOLEDARJA in PRIMORSKEGA DNEVNIKA.

ter, kot protagonist te civilizacije podob, v katero smo pogreznjeni, kot predlog občinstvu, da se zamisli, a tudi kot stična točka za znanstvenike in raziskovalce. Gre torej za velik napor ustvarjanja centra fotografske do-

kumentacije, ki naj bi služil kot pričevanje preteklosti, istočasno pa bi bil spodbuda delu novih fotografov.

Prvi kongres, ki se je zaključil v Spilimbergu pod naslovom »Fotonovinarstvo kot sredstvo obveščanja«, je prinesel nekaj grenkih zaključkov glede na sedanost in bodoči razvoj fotografske informacije. Televizija je namreč skoraj povsem zapolnila potrebo človeka po podobah. Tudi neznatne dogodke osvetljujejo žarometi čedalje številčnejših in čedalje bolj dolgočasnih krajevnih TV postaj. Fotoreporter je zato kategorija, ki neizbežno zgublja tla pod nogami in tone v pozabo. Če na eni strani rastejo kot gobe revije, ki ponujajo sanjska potovanja, je tudi res, da fotoreporterstvo na dnevnih izgublja svojo udarno moč. Uporaba fotografij je sedaj v rokah grafičnih delavcev, ki hočejo razgibati stran in zato mnogo manipulirajo, ali pa v rokah novinarjev, ki imajo predolg ali prekratek članek in s fotografijami zamašujejo luknje. Vendar zdi se nam potrebno opozoriti, da je časopis s svojimi fotografijami produkt mass media, ki se ne prikaže na ekranu za desetinko sekunde in potem za zmeraj izgine. Gre za trdno in trajno strukturo, ki jo lahko večkrat pregledamo danes, jutri in po dvajsetih letih. Skratka, v časopisnih arhivih in med negativni fotografov ostaja neizbrisna resničnost, ki jo lahko imenujemo tudi: naša zgodovina.

(Za objavljene fotografije se zahvaljujemo ICP, New York/ ART Videm)

Jovanović režiral v Dubrovniku

V Dubrovniku so uprizorili drugo od treh letošnjih dramskih premier »Življenje je sen« španskega srednjeveškega pisatelja Calderona de la Barce. Delo je režiral Dušan Jovanović, ki si je za oder izbral dno in vrh trdnjave Minčeta.

Dušan Jovanović je pred premiero povedal, da je prizorišče, ki je strogo postavljeno pod trdnjavo Minčeto, omogočilo postavitev izredno strme tribune za občinstvo. S tem je dosežen efekt dveh ravni med zemljo in nebom. Predstava je narejena kot življenje samo. Nekdo je visoko in ko pade šele dojamemo, kaj višina pomeni.

Na 18. evropskem prvenstvu v plavanju, skokih v vodo in vaterpolu Svetovna rekorda Darnyija in štafete ZRN

STRASBOURG — Drugi plavalni dan je bil še bolj razburljiv kot prvi, saj sta padla kar dva svetovna rekorda. Za prvega je poskrbel Madžar Tamas Darnyi, ki je 400 m mešano preplaval v 4'15"42 (prejšnja znamka Američana Whartona 4'16"12), drugega pa je postavila zahodnonemška moška štafeta na 4x200 m prosto s časom 7'13"10 (prejšnji rekord je pripadal ZDA s 7'15"69). Tekma na 400 m je bila vsekakor najboljša doslej, saj so kar štirje atleti plaval pod 4'19". Svetovni rekord zahodnonemške štafete pa je bil delna uteha za Michaela Grossa, ki je doživel nov poraz, tokrat na 100 m delfin. Očitno je dače od forme, ki jo je pokazal na zadnjem evropskem prvenstvu v Sofiji, kjer je osvojil šest zlatih odličij. Poleg obeh svetovnih rekordov pa treba omeniti tudi odličen dosežek Silkejeve (NDR) na 200 m prsno (2'27"49, kar je le 9 stotink slabše od svetovne znamke).

Italijani včeraj niso zadovolili kot dan prej, čeprav ne gre zanemariti 4.

mesta Vanninijeve na 200 m prosto in Battistellija na 400 m mešano.

Veliko slabše se je godilo v jugoslovanskem taboru, kjer se nihče ni uvrstil niti v finale B. Rezmanj in Koželj sta na 100 m delfin zasedla 21. oz. 26. mesto, Kučejeva je na 200 m prosto bila 22., Novak pa je bil 20. na 400 m mešano.

Na turnirju v vaterpolu (skupina A) je bilo v ospredju srečanje med Italijo in Jugoslavijo, ki se je končalo z delitvijo točk, tako da so "azzurri" še vedno v borbi za kolajno. Tekma je bila v glavnem izenačena, vendar brez pravih akcij in efektnih potez. V A skupi-

ni bo danes počitek, v jutrišnjem 5. kolu pa bodo tako igrali: Jugoslavija - ZRN, Madžarska - Romunija, SZ - Bolgarija in Španija - Italija. Rezultati:

PLAVANJE

100 m delfin moški: 1. Jameson (VB) 53"62; 2. Gross (ZRN) 53"76; 3. Nielsen (Dan.) 54"08.

200 m prosto ženske: 1. Friedrich (NDR) 1'58"24; 2. Stellmach (NDR) 1'58"95; 3. Dobrescu (Rom.) 2'00"87; 4. Vannini (It.) 2'01"19.

4x200 m prosto moški: 1. ZRN 7'13"10 (svetovni rekord); 2. NDR 7'14"27; 3. Švedska 7'21"31; 6. Italija 7'27"33.

današnji spored - današnji spored

PLAVANJE - 9.30 kvalifikacije, 17.30 finali: 400 m prosto ženske (Melchiorrijeva in Vanninijeva za It.); 100 m prosto moški (Lamberti in Rampazzo za It.); 100 m hrbtno ženske (Carosijeva in Vigaranijeva za It., Godinova za Jug.); 200 m hrbtno moški (Battistelli za It., Vukadin za Jug.); štafeta 4x100 m prosto ženske.

VATERPOLO - skupina A: počitek; **skupina B:** VB - Nizozemska, Švedska - Grčija; **ženske:** Belgija - ZRN, Francija - VB, Norveška - Madžarska.

SKOKI V VODO - deska ženske.

SINHRONIZIRANO PLAVANJE - dvojice.

400 m mešano moški: 1. Darnyi (Madž.) 4'15"42 (svetovni rekord); 2. Szabo (Madž.) 4'18"30; 3. Kuhl (NDR) 4'18"62; 5. Battistelli (It.) 4'21"87.

200 m prsno ženske: 1. Hoerner (NDR) 2'27"49; 2. Lempereur (Bel.) 2'29"79; 3. Kuzmina (SZ) 2'29"88; 6. Pescatori (It.) 2'34"47.

VATERPOLO

Skupina A: Italija - Jugoslavija 7:7 (1:2, 2:2, 3:2, 1:1), Romunija - SZ 7:13, Španija - Bolgarija 14:6; ZRN - Madžarska 10:8; **lestvica:** SZ 8, Jugoslavija 7, ZRN 6, Italija 5, Španija, Madžarska in Romunija 2, Bolgarija 0.

SINHRONIZIRANO PLAVANJE

1. Hermine (Fr.) 188,700; 2. Worich (Avs.) 182,467; 3. Singer (Švi.) 179,067.

KOLAJNE

NDR 4 zlate, 3 srebrne, 3 bronaste; ZRN 2, 1, 2; VB 2, -, -; Romunija 1, 1, 2; Madžarska 1, 1, -; Švedska 1, -, 1; Nizozemska in Francija 1, -, -; SZ -, 3, 2; Avstrija -, 2, -; Italija -, 1, 1; Belgija -, 1, -; Danska in Švica -, -, 1.

Nogomet: jugoslovanski pokal Danes Sarajevo - Hajduk

BEOGRAD — Včeraj so odigrali prve tekme osmine finala jugoslovanskega nogometnega pokala (povratna srečanja bodo 9. septembra).

Izidi so naslednji: Spartak - Borac (Banjaluka) 1:1, Iskra - Priština 1:1, Crvena zvezda - Budućnost 2:0, Željezničar - Vardar 3:0, Vojvodina - Mladost (Petrinja) 2:0, Velež - Borac (Čačak) 7:1, Čelik - Radnički (Niš) 2:1.

Tekma med Sarajevom in Hajdukom, ki bo verjetno še najzanimivejša, pa bo na sporedu danes.

Kanu za SP: Italijani uspešno začeli

DUISBURG — Na svetovnem prvenstvu v kanuju je prvi dan uspešno minil za italijanske zastopnike. V polfinale so se uvrstile posadke v K1 na 1000 m (Pieri), v K2 na 2000 m (Carrano, Bonomi), v K4 na 1000 m (Scarpa, Uberti, Mandragona in Pieri) ter v K4 na 500 m ženske (Introini, Milani, Casagrande, Del Santo). V polfinalu K1 bo nastopil tudi Jugoslovan Janič.

W. Bryant pri Yogi

BOLOGNA — Bolonjsko Yogo bo v naslednji sezoni okrepil ameriški košarkar Wallace Bryant (27 let, 2,13 m, center). Bryant je že igral v Italiji v sezoni 1982-83 pri Fordu iz Cantuina.

Atletika: mednarodni züriški miting upravičil pričakovanja

Veter zaustavil Johnsona

ZÜRICH (ŠVICA) — Na sinočnjem mednarodnem atletskem mitingu v Zürichu je bilo več dogodkov, ki so povsem upravičili naziv »weltklasse« (svetovna elita).

V središču pozornosti je bil kanadski sprinter Ben Johnson, ki je najavil, da bo skušal popraviti svetovni rekord v teku na 100 metrov, ki je že od leta 1983 v posesti Američana Calvina Smitha, ki ga je postavil v Colorado Springs, na dokajšnji nadmorski višini. Johnsonov tek je bil resda izreden, toda najavljeni podvig mu je preprečil precejšen nasprotni veter, čeprav je bil čas še vedno odličen (9"97). Izvedenci menijo, da bi včerajšnji Johnsonov tek, če ne bi bilo vetra, znašal 9"85, kar bi bilo občutno bolje od Smithovega rekorda.

Na pragu podviga se je znašel tudi sovjetski skakalec s palico Sergej Bubka, ki je naskakoval nov svetovni rekord na višini 6,05 metra, žal pa je tudi njemu spodletelo, tako da se je

moral »zadovoljiti« s sicer solidno znamko 5,90.

Na mitingu so v mnogih disciplinah dosegli vrsto zelo dobrih rezultatov, tako da je za bližnje SP v Rimu pričakovati več senzacij.

Jugoslovanska tekačica Slobodanka Čolović je v teku na 800 m osvojila drugo mesto.

ZMAGOVALCI

MOŠKI - 100 m: Johnson (Kan.) 9"97; 2. Smith (ZDA) 10"07; **400 m ovire:** Schmidt (ZRN) 47"88; **400 m:** Egbunike (Nig.) 44"17; **800 m:** Konchellah (Ken.) 1'43"39; **milja:** Bile (Som.) 3'50"75; **krogla:** Guenthoer (Švi.) 22,25 m; **kladivo:** Sejdić (SZ) 80,02 m; **troskok:** Conley (ZDA) 17,05; **palica:** Bubka (SZ) 5,90 m; **110 m ovire:** Foster (ZDA) 13"34; **višina:** Sjöberg (Šve.) 2,34 m; **200 m:** Smith (ZDA) 20"10; **disk:** Danneberg (ZRN) 66,18 m; **1500 m:** Cram (VB) 3'31"43.

ŽENSKE - 100 m: Taylor-Issayenko (Kan.) 11"03; **3000 m:** Puica (Rom.) 8'42"15; **1500 m:** Gasser (Švi.) 4'03"08; **400 m ovire:** Farmer (Jam.) 55"05; **višina:** Ritter (ZDA) 2,01 m; 2. Kostadinova (Bol.) 1,98 m; **800 m:** Quirot (Kuba) 1'58"82; 2. Čolović 1'58"84; **100 m ovire:** Joyner-Kersey (ZDA) 12"94; **daljin:** Ionescu (Rom.) 6,76 m; **200 m:** Marshall (ZDA) 22"06.

Poraz Napolija

Prvoligaški in drugoligaški nogometni klubi so tudi včeraj odigrali vrsto prijateljskih tekem. Najbolj preseneča vsekakor poraz Napolija (1:0) proti argentinskemu moštvu Rosario Central.

Nekaj ostalih izidov: Pisa - Valencia 3:1; Cremonese - Mantova 2:1; Reggiana - Verona 2:1; Spal - Padova 0:0; Como - Modena 1:0; Bari - Lecce 3:3; Novara - Brescia 1:1; Genoa - Lucchese 1:0; Chieti - Sambenedettese 1:0.

Turnir Alpe Jadran: drevi v Repnu

Jadran - Mineral Slovan

Po dvotedenskem delu je tudi za Jadranove košarkarje napočil čas za prvi »pravi« preizkus. V okviru turnirja Alpe Jadran bo Brunnova vrsta drevi ob 19. uri debitirala v Repnu proti slovenskemu republiškemu ligasu Mineralu Slovanu iz Ljubljane, ki uvršča nekaj zelo kakovostnih igralcev, med katerimi izstopata Brodnik in Janžek. Po kvaliteti sodijo ljubljanci med prvoligaše in vsi napovedujejo, da se bodo letos »sprehajali« po slovenski republiški ligi in se takoj vrnili v zvezno konkurenco.

V prvoligaški skupini turnirja Alpe Jadran se bosta nocoj v Caorlah pomerila goriški Segafredo in Benetton iz Trevisa. Videmski Fantoni pa bo gostoval v Celju in preveril jakost domače Libele. Glede predsinocnih izidov povejmo, da je beneški Hitachi z 99:97 premagal Kvarnerja, in ne obratno, kot smo pomotoma zapisali.

Včeraj so odigrali še dve srečanju prvoligašev »zelene« skupine. V Pulju

je Hitachi klonil pred Gradine z 91:89, Cuki iz Mester pa je v Gradcu odpravil Merkur s 102:85.

Pri ŠD Sovodnje

Porazdelili funkcije

Zadnje dni julija je bil v sovodenjskem Kulturnem domu redni občni zbor tamkajšnjega športnega društva. Ob sklenitvi skupščine so izvolili novi odbor, ki bo društvo vodil v naslednji sezoni. Na prvi seji odbora so si porazdelili odgovornosti.

Za predsednika so potrdili Lucijana Fajta, ki bo deloval ob pomoči dveh podpredsednikov (Zlatko Vižintin in Marino Lovisutti) in tajnikov (Marjan Tomšič in Aleš Fajt). Blagajnik ŠD Sovodnje bo Adrijana Peteana, gospodar pa Mirica Peteana. Gianni Marson bo skrbel za nogometno dejavnost, Marjanu Tomšiču pa je bila zaupana skrb za odbojarski sektor.

šport na primorskem

Koper zmagovalec v Dekanih

Uvod v letošnjo nogometno sezono na Primorskem je zelo pester. Nadaljuje se tekmovalna za pokal nogometne zveze Slovenije, v Dekanih pa je bil nogometni turnir za memorial Ivana Gregoriča. V 2. kolu pokalnega tekmovanja so takole igrali: Postojna - Primorje 3:1, Vozila - Tabor Jadran 6:0, Koper - Izola 2:1, Solinar Piran - Jadran Lama 2:0. Na turnirju B v Dekanih pa je zmagal Koper, ki je v finalu premagal Izolo s 5:0.

Primorski atleti so na republiškem članskem prvenstvu v Ljubljani osvojili 14 medalj, od tega 4 zlate: Rafko Marinič (Gorica) v tekih na 400 in 800 metrov, Borut Bilac (Postojna) v skoku v daljavo in Leonida Smerdu (Koper) v teku na 100 m.

Z uspehi nadaljujejo tudi novogoriški kajakaši in kanuisti. Marušič je na republiškem prvenstvu za mlajše mladince zmagal tako v spustu kot v slalomu, vrsto visokih uvrstitev pa so člani KK Soške elektrarne dosegli tudi na tekmovanjih v Valstagni in na reki Sacile.

Košarkarji Nove Gorice začenjajo v nedeljo tekmovalje za pokal Alpe Jadran. Pomerili se bodo z ekipo iz Celovca. V skupini A-2 tega tekmovanja nastopajo še Mineral Slovan, Virtus Padova in tržaški Jadran.

Zelo živahno je te dni na Tolminskem. Na Mostu na Soči in v Tolminu se pripravljajo številni igralci namiznega tenisa iz Slovenije in tudi od drugod iz Jugoslavije ter iz tujine. (dk)

Danes pričetek priprav v Škofji Loki

Borovi odbojkarji na delu

Mladi Borovi odbojkarji so se danes zjutraj že šesto leto zapored odpravili na desetdnevne priprave v Škofjo Loko. Letos so v ta za vadbo idealen kraj v Sloveniji odšla samo dekleta vseh mladinskih kategorij od under 18 do minivolleya. Najmlajših, od minivolleya do super minivolleya, je polovica, kar je nadvse razveseljuje, saj se je število najmlajših udeleženk letos v primerjavi z lansko sezono več kot potrojilo, to pa je nedvomno rezultat dobrega dela, ki so ga pri odbojarskem društvu Bor z najmlajšimi opravili v minuli sezoni in je že prineslo tudi odlične tekmovalne uspehe. Sicer pa je nizka povprečna starost značilnost letošnje odprave, saj bodo tudi v ostalih kategorijah v letošnji prvenstveni sezoni ekipe zelo mlade.

Letos so si odborniki OD Bor, s pomočjo škofovskih odbojarskih delavcev, s katerimi že vrsto let plodno sodelujejo, zagotovili še boljše vadbene razmere, saj jim bosta na voljo, poleg naprav v dvorani Poden in okoli nje, še dve telovadnici v novem škofovskem šolskem centru na Trati.

Pomembno in hvalevredno novost predstavlja tudi dejstvo, da bo skupaj

z borovkami odpotovala v Škofjo Loko skupina mladih igralok under 16 nabrežinskega Sokola, kar je lep primer meddruštvenega sodelovanja.

Vodja odprave je predsednik OD Bor Pino Rojc, trenerski kader pa sestavljajo: Igor Može, Aleksander Koren, Igor Tull, Marko Kalc, prof. Silva Meulja, za Sokol pa Igor Gombač in Tamara Ušaj.

V Trstu so medtem z vadbo začeli tudi Borovi fantje. V ponedeljek so se na informativnem sestanku zbrali člani in mladinci, ki bodo v pripravljalnem obdobju vadili skupaj. Novi trener članske ekipe Massimo Iesu ima na svojem seznamu 19 imen, do 1. oktobra pa bo ob lanskih igralcih zbral še ostale mladince, ki bodo sestavljali dvanajsterico članskega moštva za prvenstvo C-2 lige.

V letošnji sezoni bodo prvič po dolgem času vse Borove ekipe vodili izključno trenerji društvenega izvora, kar prča, da je bila kadrovska politika na tem področju v društvu uspešna, obeti za prihodnost pa so še bolj rožnati, saj si pri Boru utira pot mlad, a strokovno zelo usposobljen rod odbojarskih vadiateljev.

svetovno atletsko prvenstvo v rimu 29. 8. - 6. 9.

Dolgi teki: iskanje vodilne osebnosti

Alberta Cove ne bo na SP

Morda v atletskem svetu od Italije pričakujejo novo bero kolajn, ki bi potrdila vrednost lanskih tekaških podvigov iz Stuttgarta. Temeljitejša analiza trenutnega stanja v Italiji pa nam pove, da letos na SP v Rimu ne bo tako.

Izredna ekipa tekačev je danes močno okrnjena zaradi poškodb in marsikje celo na robu propada. Sam Cova je pred kratkim odkrito povedal, da se odpoveduje nastopu na SP. Mei, junak iz Stuttgarta, je že lani tekmoval na robu poškodbe in je sedaj izredno krhek. Od maratoncev je Poli v težavah že od svoje zmage v New Yorku, serijski tečaj pa je preživel tudi evropski prvak Bordin. Pri dekletih je Laura Fogli začela plačevati davek že temeljito obrabljanim tektivam. Res ostaja sedaj vulkanski Panetta, v glavnem pa rimsko tekmovalje pričakujejo s strahom in v pripravljanju alibijev za verjetne neuspehe.

Nedvomno je celotni tabor dolgoprogashev zajelo malodušje, potem ko je Maročan Said Aouita napovedal nastopa na 5 tisoč in 10 tisoč metrov.

Moč Maročana na krajši progi je izredna, jasno pa se v zmago lahko spremeni tudi na dvojni razdalji, kljub temu da je Aouita na njej dejansko novinec. Sicer niti Aouita ni iz jekla. Že nekaj let ga mučijo bolečine, ki so revmatične narave, izredno številni nastopi pa so načeli tudi njegova tkiva. Maročana čaka v Rimu izreden napor dveh tekov na 10 tisoč metrov v prvih treh dneh prvenstva in treh tekov na 5 tisoč metrov v zadnjih štirih dneh. Kvalifikacije na obeh tekih in še povsem nepotrebnimi polfinali na 5 tisoč metrov bodo svetovalci izredno varčevanje z močmi. Priča bomo počasnim in tehnično nezanimivim tekom z razburljivimi končnicami. Žal svetovni trg ni več "založen" s tekačem, ki bi znal z značajnim tekom o vrstnem redu odločati že pred začetkom zadnjega kroga.

Medtem je predvideni nastop Aouite na 10 tisoč metrov sprostil domišljijo tistih, ki so kolebali med 5.000 in 1.500 m. Ker je iz konkurence izpadel tudi Anglež Coe, se je na 1.500 m krog favoritov nekoliko razširil. Resnega kandidata Crama bodo verjetno ogrozili Španci z Gonzalesom in Abascalom. Oba se gotovo veselita Aouitovih izbir. Vse te spletke bodo tekme postavile na nižjo tehnično raven, na ka-

teri za svetovne rekorde ne bo možnosti. Kot zanimivost povejmo, da so na rimskem tekašiču zabeležili že tri prav na srednjih progah. Pred tridesetimi leti je legendarni Vladimir Kuc 5.000 m pretekel v 13'35", na olimpijskih igrah pa je Herbert Elliot v finalu teka na 1.500 m dosegel čas 3'35"06. Končno je konec julija letos sam Aouita kot prvi 5.000 m pretekel v manj kot 13 minutah. Njegov čas 12'58"39 pomeni poprečje 15'05 - 15'06 za vsakih 100 m.

Teki na dolge proge rimskega SP bodo šli v arhiv tudi zaradi odsotnosti sovjetskega predstavnika, ki je zaradi dolge krize v tem delu programa povsem upravičena, kriza sama pa nerazumljiva. Niti maratonski tek za moške, ki bo sestavni del crescenda zadnjega dne, nima jasnih obrisov. Ob bolnih že uveljavljenih asihi bo morda le napočil čas uveljavitve kakega tekača iz Afrike, ki se bo brez taktiziranja podal na pot. Legenda o Abebi Bikilu je v Rimu še zelo živa. V ožji krog kandidatov spadajo med drugimi Satesh (Džibuti), El Nethadi (Maroko) in Mekonnen (Etiopija). Resno pa je treba jemati tudi Japonce. Dokaj valovita progna in predvidena vročina bi ne smeli botrovati prehitrim tempom. BRUNO KRIŽMAN

obvestila - obvestila

KOŠARKARSKA KOMISIJA ZŠSDI obvešča, da bo odhod avtobusa za tečajnike v Puntizelo (Pulj) v soboto, 22. t. m., ob 8. uri izpred Trga Ulpliano.

KOŠARKARSKI KLUB BOR obvešča, da bodo danes, 20. t. m., informativni sestanki o dejavnosti KK Bor v sezoni 1987/88 in podrobneje o košarkarskem kampu v Pulju, ki bo od 23. do 30. t. m.

Informativni sestanki bodo potekali po naslednjem vrstnem redu: 18.30: mladinci (letnika 1969/70); 19.30: kadeti (letnika 1971/72); naraščalniki (letnik 1973) in propaganda (letnika 1975/76).

ŠD PRIMORJE organizira na Proseku v dneh 21., 22. in 23. t. m. Športni praznik v prostorih Kulturnega doma »Na Balancu« z naslednjim sporedom: jutri ob 17. uri odprtje kioskov; v soboto ob 16. uri odpr-

tje kioskov, ob 16.30 turnir v briškoli, ob 21. uri ples z ansamblom »Pomlad«; v nedeljo ob 10. uri odprtje kioskov, ob 16. uri tradicionalna nogometna tekma »Stari - Mladi«, ob 20.30 ples z ansamblom Pomlad. Vabljeni!

PRIREDITELJI TENIŠKEGA TURNIRJA

na vrhu in v Štandrežu obveščajo, da so rok za vpis podaljšali do srede, 26. avgusta. Zainteresirani se lahko prijavijo pri Borisu Cotiču (Vrh, tel. 882380), Bojanu Makucu (Štandrež, tel. 20734) in na uradu ZŠSDI v Gorici (tel. 33029).

SK DEVIN organizira drugi tečaj za kajake v Sesljskem zalivu zadnji teden avgusta. Točen datum in uro bomo sporočili v soboto, 21. t. m. Za informacije tel. 200236 v večernih urah.

V nedeljo pravi športni praznik v Bazovici

Mednarodna turnirja ŠD Zarja

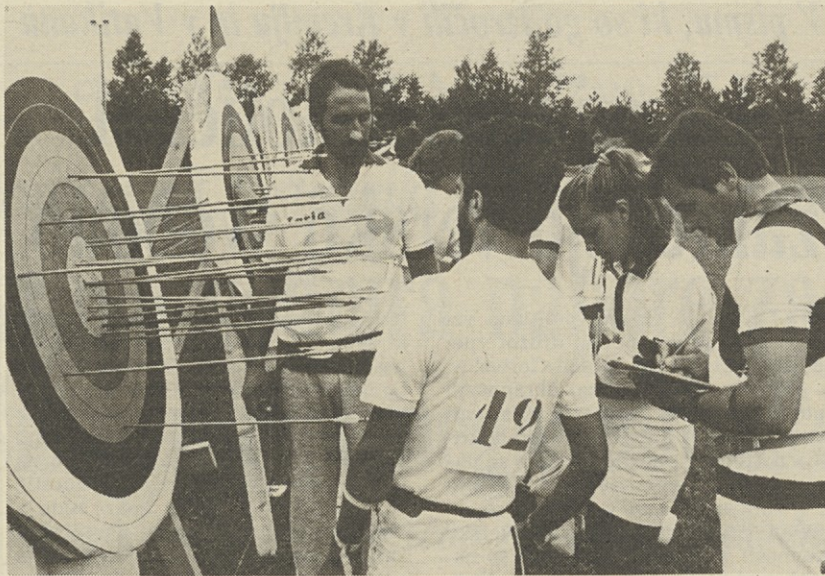
V nedeljo je bil v Bazovici pravi športni praznik. Dinamični domači športni delavci so namreč priredili dva mednarodna turnirja: balinarskega ob odprtju novih balinarskih stez v neposredni bližini nogometnega igrišča ter lokostrelskega, katerih se je skupno udeležilo prav mnogo športnih navdušencev.

Lokostrelskega tekmovanja za 2. trofejo Zarje »900 round«, ki šteje za deželno prvenstvo, se je skupno udeležilo 58 lekostrelcev, ki so predstavljali osem ekip. Prisotni so bili člani društev iz Tolmina, Ceggie pri Mestrah, ASCAT iz Trsta, Vidma, Krmina, društev Isonzo iz Gorice, Falcone iz Tržiča ter ekipa Zarje.

V kategoriji deklec je z 806 točkami zmagala odlična tekmovalka Zarje Tamara Ražem, ki tako nadaljuje svojo nadvse uspešno športno kariero. Pri dečkih je Bogdan Stopar (Zarja) s 555 točkami osvojil peto mesto, med mladinci pa se je izkazal domačin Marko Čuk, ki je s 742 osvojil drugo mesto.

Med instinktivci je Valter Micalli (Zarja) zasedel odlično drugo mesto takoj za bivšim državnim prvakom Tržačanom Mariom Deolom. Dosegel je 740 točk. Tu je nastopil tudi Damjan Križmančič (Zarja). Med člani so se zadržali še kar izkazali. Stojan Ražem je bil sedmi, Aleksander Ražem 12. ter Franko Križmančič 16. KONČNA EKIPNA LESTVICA: 1. ASCAT Trst (pokal Zarje); 2. Ceggie; 3. Isonzo; 4. Zarja.

Tudi balinarski turnir je bil mednarodni in na še precejšnji kakovostni

Prizor z lokostrelskega turnirja za 2. pokal Zarje

ravni. Skupno je bil prisotnih 18 ekip iz zamejstva, naše dežele ter Slovenije in Hrvaškega Primorja. Po ogorčenih bojih je prvo mesto zasedla četverka Istre iz Poreča, drugi pa je bil Brin iz Povirja. Tretje mesto je zasedla ekipa »8. september« iz Štanjela, četrto pa Modri val iz Kopra. Peta je bila Zarja iz Ljubljane, šesta pa ekipa iz Pliskovice.

Ostale ekipe (Zarja A in B, ARCI Sv. Alojzij, Medvode, Portuale, Danica

Vrh, Draga Orlek, Sokol, Gaja, Jadran Kozina, Zeleno jezero Dobravlje in Kraški dom), med katerimi so bile vse zamejske, se niso uvrstile v finale.

Turnir je potekal v prisrčnem in prijateljskem vzdušju, kateremu je seveda botrovala zavest, da ima sedaj Zarja in seveda vsa bazovska skupnost nove balinarske steze, kar bo prav gotovo pripomoglo k razvoju balinanja v Bazovici.

IGRA IN BISERI

Bogdan Biščak

KARAKORUM

Najuspešnejša jugoslovanska odprava v Karakorum doslej! Na dveh osemstisočakah v sedmih dneh! Prva Jugoslovanka na osemstisočaku! Dvanajst članov na vrhu Broad Peaka, štirje pa še na Gasherbrumu III! Solo prvenstveni vzpon v drugi najvišji gori sveta - K2!

Vse to in še marsikaj drugega je bilo rečenega in napisanega ob naši vrnitvi z odprave v Karakorum. Stavki, v katerih je bila vsa resnica za tiste, ki so jih prebirali ali poslušali, prav tako pa tudi stavki, v katerih je njen velik del ostal skrit. Tako, kot ob vsakem izrekanju resnice, je tudi tej manjkalo tisto, kar ob njej ni bilo izrečenega. To pa je bilo dejstvo, da smo v Karakorumu imeli opraviti z dvema od najlažjih osemstisočakov, da kljub sorazmerno slabemu vremenu, nismo zaradi njega nikoli prišli v resne težave, da v toku cele odprave ni bilo trenutkov, ki bi se po svoji dramatičnosti vsaj približno lahko merili s tistimi v Fitz Royu ali Cerro Torreju. Predvsem pa so za temi vzhičenimi stavki ostali skriti tisti drobni trenutki, ki se ti, kdo ve zakaj, zarinejo tja med sive celice možganov in ti še leta kasneje edini znajo zbuditi spomin na vse tisto, kar je nekoč pomenilo doživetje odprave. Prav majhni so bili ti trenutki in tako zelo nepomembni ob vsem tistem, kar se je na odpravi »pravega« zgodilo in vendar so prav oni tista obvezna podlaga, na kateri se, ob koščku sreče in veliko pridnosti, zgodi tisto, čemur pravimo uspešna odprava.

Bil je med njimi tudi tisti, ko se je šofer pred menoj počasi ozrl proti svojemu spremljevalcu, vzel cigareto in pogledal spet naprej ravno še pravi trenutek, da je ujel avtobus v ovinek, ki se je, visoko nad bobnečimi vodami Inda, izognil praznini pred nami. Vozili smo se iz Islamabada proti Skarduju in s stisnjenimi zobmi ter izbuljenimi očmi, gledali grozljivo, ki se nam je, povsem nepripravljenim, odvijala pred očmi. Ozka, ravno za avtobus široka in v skalo vsekana cesta, na njej pa drveči avtobus, ki ga vodi muslimanski, v usodo zaupajoči šofer, ki mrtvo hladen nori skozi ostre ovinke 100 in več metrov visoko nad brzcami Inda — to je bil prizor, ki smo mu bili izpostavljeni. Carpenterjeve grozljivke so prava sprostitev v primeru z napetostjo, ki smo ji bili tedaj podvrženi in marsikdo med nami tega ni bil sposoben vzdržati;

legel je na stol in izključil zunanji svet. Šofer pa je mirno nadaljeval s svojimi umetninami in si še zmeraj dal več opraviti s cigaretami, kot pa cesto in avtobusom. V vseh 28 urah vožnje je spal le eno, na koncu pa vendarle srečno dostavil v Skardu, kjer smo zvedeli, da povprečno po trije avtobusi letno končajo svojo pot v Indu in se je to zadnjič zgodilo ravno pred tednom dni. Sklep je bil lahko samo eden — vračali se bomo z avio- nom pa če bo to še tako drago!

In tudi tisti, ko sem nekaj pod Taborom III dohitel Radota in sva skupaj, skozi sneženje gledala navzgor, proti nejasnim obrisom vrha Broad Peaka in mi je Rado čez čas rekel: »Veš Bogdan, zdi se mi, da v nas ni več tiste odločnosti, kot v Patagoniji!« Obrnila sva se in krenila navzdol za Matevžem, ki je že izginjal v metežu pod nami, v meni pa je ostal grenak dvom, da ima Rado morda prav. Snežilo je že dan prej, ko smo počasi gazili proti Trojki in smo tam prespali le zato, ker se je popoldan, ko smo že bili odpravljeni, da sestopimo, za nekaj ur zvedrilo in je naše zamirajoče upanje po izboljšanju vremena spet zraslo. Potem pa je snežilo še celo noč, snežilo je tudi zjutraj. Bali smo se že, da se nevarnost plazov toliko poveča, da bo umik prenevaren in vendar je bilo v tisti odločitvi, da sestopimo v bazo, nekaj narobe. Jezen sem bil sam nase zaradi tega neumnega občutka. Vsi, kar nas je bilo takrat na gori, smo z nje bežali, bilo je jasno, da je to edino razumno, pa so mi Radove besede še zmeraj odzvanjale v ušesih. Prekleta Patagonija! Ali bomo res morali za zmeraj živeti v njeni senci, nas je res tako hudo zaznamovala, da se tega ne bomo več znali rešiti? Bomo še kdaj lahko pomirjeni sami s seboj, ne da bi se tako brezkompromisno približali koncu, kot smo bili to prisiljeni narediti tam, ali pa bomo povsod iskali prav tisto, čemur bi se tako radi izognili?

Ali pa tisti, ko sem v Congu, po cellem dopoldnevu hoje pod vročim balističnim soncem, ležal v pomirjujoči senci topolov in mi je eden od vaških mulcev skušal iz rok iztrgati maratonski, ki sem ga stresal v svojo čutaro z vodo. Že celo uro sem pazil, da mi česa ne zmaknejo in bil sem tako besen, da sem jih začel odganjati s smučarsko palico. Še zmeraj me niso pustili na miru — le v varno razdaljo so stopili, saj so videli, da sem prelen, da bi stekel za njimi.

Karakorumska prostranstva: hoja po ledeniku Baltoro

Vrsta novosti pri združeni ekipi Meblo

E. Dolinšek: Z delom bomo še napredovali

Vsaka športna sezona se uradno začne s prvim treningom. Športni poznavalci se ob tej priliki seznajajo z morebitnimi spremembami in novostmi v ekipi, tako da take edinstvene priložnosti ne zamujajo.

To pot so vsi prišli na svoj račun, saj je pomenil ponedeljkov trening novemu trenerju Dolinšku ter igralkam krstni nastop, izvedencem in radovednejšem, ki jih tokrat ni manjkalo, pa pravo poslastico: novosti ni manjkalo.

Trening je trajal dobri uri, v katerih so igralke prehajale od začetnega teka in ogrevanja do vaj v dvojicah brez žoge in z njo. Zadnjo uro pa sta trenerja Dolinšek (vodil je jugoslovanskega prvaka, mariborsko Palomo Branik) in Furlanič posvetila posameznim odbojgarskim elementom in igri. Ko so si ob koncu lahko igralke privoščile zasluženi oddih, smo trenerja povprašali za mnenje o zanj novi ekipi, o načinu treniranja in o letošnji igri, ki naj bi jo moštvo predvajalo.

Najprej bi rada kaj izvedela o vaših prvih vtisih.

»No, ekipo po igralnih kvalitetah že kar dobro poznam. Dekleta so izredno prizadevna in resna, presenečen sem bil predvsem nad pristopom k vadbi. Gre torej za solidno sredino, ki bo lahko z resnim delom še napredovala. Zastavili smo tak program, da bomo lahko pričakali prvenstvo dokaj pripravljeni, saj je razmeroma še daleč. Seveda nam bo to uspelo, če bodo dekleta polnoštevilno obiskovala treninge.«

Vsekakor pa mislim, da je bila prva udeležba zadovoljiva...

»Ja, bila je zadovoljiva in nadaljevali bo treba tako, kot se je začelo.«

Kakšen je vaš način treniranja in, glede na pomanjkljivosti ekipe, na

Najmlajša Meblova igralka Marina Knez

kaj ste med treningom najbolj pozorni?

»Med tedensko vadbo bomo morali popraviti igro v obrambi in vse oblike sprejema. S tem se bo izboljšal tudi napad, kar je tudi logična posledica. Nekatere igralke bomo morali tudi bolj izkoristiti v napadu in... nasploh bomo poskušali uvajati in utrjevati nove variante.«

Kakšno igro pa bo Meblo predvajalo v letošnji sezoni?

»Dekleta igrajo sedaj dokaj enostavno, seveda pa se bo dalo še kaj izboljšati.«

Prvenstvo je še daleč, začetek bo oktobra. Pa vendar: bi lahko že kaj povedali o letošnjih ciljih?

»O ciljih takoj na začetku ne bi rad govoril, ker je treba šele skozi pripravljane tekme in turnirje. Poleg tega še premalo poznam tudi kvaliteto

nasprotnikov. O ciljih bomo govorili nekoliko pozneje.«

Za konec pa še primerjalno vprašanje. Kakšne so razlike ali odlike lanske in letošnje ekipe, ki bi pogojale spremembo v delu?

»Vsekakor mislim, da ne bomo letos nič drugače trenirali, kot smo lani s Palomo Branik. Mogoče je bila Paloma bolj izenačeno sestavljena, vendar mislim, da so Meblova dekleta res izredno prizadevna in voljna delati, tako da bistvene razlike v načinu dela ne bo.«

Giani Furlanič je pri Meblu zadolžen za telesno pripravo deklet. Povprašali smo ga za program tega dela priprav, saj bodo le-te intenzivnejše od lanskih.

»Obremenitev bo postopna in ne bo pretirana,« nam je povedal, »tako da se bomo izognili morebitnim poškodbam. V prvem tednu treningi ne bodo telesno zelo zahtevni. Opravili pa bomo serijo testov, da preverimo psihofizično stanje igralk. Med pripravo pa bomo kar pošteno garali, da si dekleta pridobijo potrebno kondicijo.«

Letos bo za Meblo prvič nastopila Marina Knez, ki je obenem najmlajša članica ekipe. »Z igralkami se zelo dobro razumem, tako da bi svojo izkušnjo opisala kot krasno. Poleg tega,« je dodala Marina, »mislim, da bom od letošnje sezone v vseh pogledih res veliko pridobila. Na prvih treningih vlada zelo sproščeno vzdušje in trener je z nami zadovoljen.«

Za zaključek še dodajmo, da se bo jutri in pojutrišnjem Meblo udeležilo prvega letošnjega turnirja v Kopru, že v nedeljo pa bo odšlo na priprave v Maribor. O vsem tem pa bomo še poročali.

IVANA VENIER

Tudi za odbojkarice Agoresta so se pričele priprave na bližnje prvenstvo

Zagotoviti si obstanek v C-2 ligi

Konec tedna se bodo z enotedenskih priprav na Bledu vrnila dekleta članske združene ekipe Agorest, ki so si na zadnjem prvenstvu zagotovila prestop v C-2 ligo. Skupino petnajstih odbojkaric trenira Boris Jelavič ob pomoči Igorja Gomiščka. Tudi za goriške odbojkarice so se torej začele priprave na novo prvenstveno pot, ki bo vsekakor zahtevnejša od lanske.

»Zaradi kakovosti prvenstva je prava nanj izrednega pomena,« nam je v pogovoru dejal predsednik Agoresta Dino Roner. »Letošnji cilj ekipe bo predvsem ta, da si zagotovijo obstanek med tretjeligašicami, kar bi bilo za nas že velik uspeh. Če pa bomo med prvenstvom zmogli kaj več, bo to toliko bolj dobrodošlo. Po blejskih pripravah bomo nadaljevali s treningi na odprtem oziroma v telovadnici, tako da bomo postopoma dosegli kondicijo in izpilili tehniko. V program dela so vključene tudi nekatere prijateljske tekme in sodelovanje na tur-

nirjih. Prve dni septembra bomo sodelovali na turnirju v Bazovici, ki se obeta na visokem tehničnem nivoju, kar bo našim dekletom dobrodošlo, še posebno letos, ko smo v člansko ekipo vključili nekaj mlajših odbojkaric, ki so lani igrale v 1. diviziji. Gre za Barbaro Lovisutti, Suzano Černe, Rebecca Rinelli in Vero Tomšič.«

Predsednik Agoresta je še povedal, da so se letos dogovorili z vodstvom odbojgarskega kluba iz Nove Gorice, da bi speljali skupne treninge pred pričetkom prvenstva.

Ekipa, ki bo letos sodelovala v prvenstvu C-2 lige, pa je le špica ledene gore pri Agoresti. V samih programih vodstva je namreč podčrtana skrb, da bi v okviru združene ekipe osredotočili žensko odbojgarsko dejavnost na Goriškem. In v to smer je vodstvo Agoresta že ubralo pravilno pot in povabilo k sodelovanju več društev z briskega, ožje goriškega in kraškega področja.

Ob članski ekipi bo letos prvič pod nazivom Agorest nastopila tudi ekipa v prvenstvu under 16 (ista dekleta pa bodo kasneje sodelovala v prvenstvu 1. divizije). Gre za skupino kakih 15 odbojkaric, ki so do lanske sezone igrale v prvenstvu under 14 za ekipi Sovodnje Agorest in Dom Agorest. Mlade športnice se te dni pripravljajo v Tolminu, kjer jih vodi Jožko Prinčič. Med našim obiskom so dekleta vadila tehniko sprejema in napada. In prav tema dvema elementoma posveča trener največjo pozornost. »Rad bi, da bi dekleta odšla iz Tolmina z dobro izpolnjeno tehniko, za kondicijo pa bi poskrbeli ob vrnitvi, ko bomo začeli z rednimi treningi. Skupne enotedenske priprave pa so izredno dobrodošle tudi z vidika medsebojnega spoznavanja. Vedeti je namreč treba, da to skupino sestavljajo odbojkarice, ki so v lanske sezoni igrale v dveh različnih ekipah. V letošnjem prvenstvu pa bodo igrale skupaj in zato je potreb-

Skupina mladih odbojkaric Agoresta na pripravah v Tolminu

no, da skrbimo tudi za čimboljše medsebojno razumevanje na igrišču in izven njega.«

V letošnji sezoni bodo kot trenerji za združeno ekipo sodelovali Boris Je-

lavič, Marta Vižintin, Jožko Prinčič, Miran Strgar, Danilo Berdon ter nekatere igralke članske ekipe, ki bodo skrbile za najmlajše.

RUDI PAVŠIČ

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 200.- din, naročnina za zasebne mesečno 2.000.- din, trimesečno 5.000.- din, letno 20.000.- din, upokojenci mesečno 1.500.- din, trimesečno 3.750.- din, letno 15.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000.- din, letno 30.000.- din, nedeljski letno 4.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/I. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

20. avgusta 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Počitniško razpoloženi princ

V pristnem počitniškem duhu se je neustrašni princ Charles šel Indiano Jonesa...

(Telefoto AP)

V pismu, ki so ga izročili v Kremlju in v Vatikanu

Ukrajinski katoličani zahtevajo versko svobodo

VATIKAN — Odprto politično vzdušje, ki jo je v sovjetski družbi vpejal partijski voditelj Mihail Gorbačov, je privedlo večjo skupino ukrajinskih katoličanov, med temi sta bila tudi dva škofa in 23 duhovnikov, do odkritega nastopa. V začetku meseca so ukrajinski katoličani izročili v Kremlju in v Vatikanu pismo, v katerem so zahtevali priznanje obstoja te verske skupnosti v Ukrajini. Leta 1946 so namreč, pod Stalinovim pritiskom, ukrajinsko katoliško cerkev poenotili z moskovskim pravoslavnim patriarhatom, katoliška cerkev v Ukrajini je bila tako izvenzakonska, tistega, ki se je kljub temu proglašal za katoličana, pa so zakonsko preganjali.

Škofa Pavlo Vasilik in Ivan Semedi, podpisnika pisma, sta v dokumentu jasno priklicala pozornost na peres-

trojko, ki bi številni ukrajinski katoliški skupnosti lahko omogočila odkrito nastopanje ob tisoči obletnici pokristjanjevanja Ukrajine. V Kremlju je pismo izročil Josil Terelj, vodja ukrajinskih katoliških disidentov, ki je dolgo let preživel v sibirskih zaporih in ga je Gorbačov pred kratkim pomilostil.

Zaenkrat še ni jasno, kako bodo v Vatikanu podprli zahtevo ukrajinskih katoličanov, jasno pa je, da bo Wojtyła odločno zaigral »ukrajinsko karto« prav ob obletnici pokristjanjevanja Sovjetske zveze. V Sveti stolici bodo septembra priredili mogočno praznovanje obletnice in to v alternativni na uradne manifestacije moskovskega patriarhata. Vsekakor pa je značilno, da je Janez Pavel II. imenoval ukrajinskega kardinala za načelnika prihodnjega svetovnega škofovskega zbora.

Italija ne skrbi za razvoj umetne intelligence

RIM — Italija bo do konca tega leta porabila za »inteligentne« kompjuerje 30 milijard lir, medtem ko je lani porabila le 7 milijard, leta 1990 pa predvidevajo izdatkov za 120 milijard lir. Število raziskovalnih centrov je od 32 leta 1982 naraslo na 118 leta 1986. Italijanski prispevek je torej »spodbuden«, a še nezadosten. Premostiti je treba »samohotnost«, da se umetna inteligenca vključi »v industrijsko logiko«. To so ugotovitve centra za politične, družbene in gospodarske raziskave ISPES.

Študija ugotavlja med drugim razkorak v javnem financiranju med Italijo in drugimi državami. Zdr-

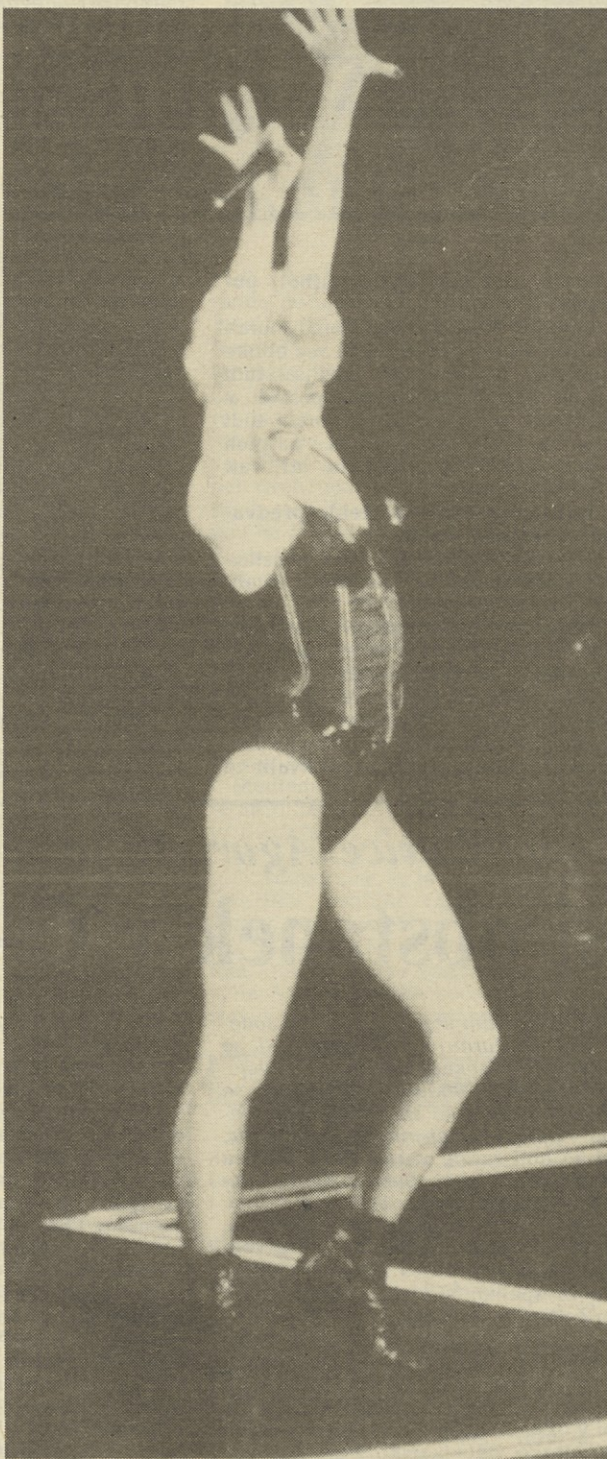
žene države Amerike so za obdobje petih let nakazale 600 milijonov dolarjev, Japonska je nakazala eno milijardo dolarjev za deset let, Velika Britanija 350 tisoč funtov na leto, Francija pa letno 42 milijonov frankov.

Vse to manjka v Italiji, kjer ni še prodrlo spoznanje, da se take javne investicije dobro obrestujejo. Delni premik v tej negospodarski logiki je nakazilo letnih 50 milijard lir Vsedržavnega sveta za raziskave Inštitutu za znanstvene in tehnološke raziskave v Trentu. Kljub takim pomanjkljivostim pa ima Italija precejšen znanstveni potencial, ki se odraža pred-

vsem v manjših podjetjih. Zgovoren je primer Delphija iz Viareggia, ki je prodal nekemu japonskemu telekomunikacijskemu kolosu svoje znanje, neki družbi iz Roviga pa je to uspelo na ameriškem tržišču.

V glavnem gre tu za programe, tako imenovani software, saj Italija v bistvu nima hardwara, kompjuerjev, ki bi izkoriščali programe umetne inteligence. To pa je le na videz negativno, saj imajo proizvajalci hardwara navadno težave s programi, kjer bi lahko italijanska podjetja odigrala še pomembnejšo vlogo.

Madonna prihaja

Rock zvezda Madonna se trenutno mudi v Londonu, kmalu pa bo prišla tudi v Italijo, kjer jo pričakujejo trume oboževalcev (AP)

Zaskrbljujoč padec rojstev v zahodnih razvitih državah

WASHINGTON — Padec rojstev je postal pereč problem v skoraj vseh zahodnih industrijskih in tehnološko razvitih državah.

Ameriški demograf Ben Wattenberg trdi, da je padec rojstev povezan z določeno stopnjo moralne in ekonomske svobode pri ženskah. Mnogo jih je, ki se danes z vedno večjo vnemo posveča intelektualno zahtevnim poklicem. Primer je štiridesetletna Judy Bird. To je moderna ženska, ki že petnajst let dela za kontrolorja zračnega prometa in bo kmalu diplomirala na univerzi v Washingtonu. Judy nima otrok in jih ne namerava imeti. Meni, da je to zanjo važna odločitev. Morda ji bo čez nekaj let celo žal, da ni hotela imeti otrok. Z druge strani pa trdi, da bi ne mogla slediti svojemu delu, predvsem pa bi se morala odpovedati službenim potovanjem iz Amerike v Evropo in obratno.

Tak pogled na materinstvo Wattenberga zelo zaskrbljuje. Že 25 let sledi demografskim problemom in bo kmalu izdal knjigo »Padec rojstev«. Skupaj z nekaterimi kolegi demografi trdi, da bo pripeljalo vztrajno padanje rojstev v demokratičnih in industrializiranih državah do resnih težav. Če se odnos do rojstev ne bo spremenil, bo Zahod ostal praktično brez ljudi. V ZDA na primer se niti oseba na sto ne zaveda, da so rojstva daleč pod normo, ki zagotavlja generacijam številčno zamenjavo. Število rojstev v ZDA in v drugih zahodnih državah je že petnajst let manjše od umrljivosti. To pomeni, da se število prebivalstva krči in novorojeni nikakor ne utegnejo nadoknaditi števila umrlih.

Nekateri demografi pa se z Wattenbergovimi trditvami ne strinjajo, slednji pa trdovratno zatrjuje, da je število prebivalstva Kanade, Japonske, Avstralije, Islandije, Nove Zelandije, Izraela in Zahodne Evrope v resni nevarnosti.

Najnižjo stopnjo rojstev so zabeležili na Danskem in v ZRN. Tudi Švedska in Belgija se približujeta taki stopnji nazadovanja prebivalstva. V ZDA je bilo leta 1957 3,77 promila, leta 1972 je krivulja rojstev že padla na 2,1 promila. Po Wattenbergovih trditvah je danes ta številka še nižja in se približuje 1,8.

Ameriški demografi pa se upirajo takim trditvam. Menijo, da alarmizem ni na mestu. Po njihovem mnenju ni nujno, da mora prebivalstvo naraščati. Amerika bo vseeno ostala vojaška, kulturna in politična velesila. »Manjše število prebivalstva ne pomeni padeč moči,« trdi Jeanne Moorman. »Moč in vpliv ZDA nista odvisna od števila ljudi, temveč od ekonomskega in tehnološkega napredka.«

Vsekakor je vedno bolj razvidno, v katerih državah je število rojstev večje. V manj razvitih državah je demografska eksplozija še vedno v teku. Tudi v sovjetskem bloku se je število rojstev minimalno zvišalo.

»Če se bo ta pojav nadaljeval,« trdi Wattenberg »bo leta 2025 na Zahodu samo 9 odstotkov prebivalstva našega planeta. Leta 1950 je bil odstotek okrog 22, danes pa je s petnajstimi odstotki že pod kritično mejo.«

Bodočnost se na noben način ne da prevideti, vsekakor so perspektive vse prej kot rožnate. Na podlagi statistik lahko torej trdimo, da so problemi v razvitih državah predvsem ekonomskega značaja in so prva ovira na poti do demografskega prirastka.

Demografi si razlagajo padec rojstev tako: vedno več je zaposlenih žensk, ki so v službi daleč od doma. Tudi porok je vse manj. Nasprotno pa je vedno večje število razporok, predvsem med prebivalci mest. Nove generacije presedijo v šolskih klopeh več časa kot nekoč in kontracepcijska sredstva ter splavi so vsakdanja realnost.

Francoska vlada se zaveda nevarnosti upadanja rojstev, zato je poskrbela za ustrezno propagandno akcijo. Natisnila je veliko število plakatov s sliko smehljajočega se novorojenčka, spodaj pa je dala napisati: Francija potrebuje novorojenčke.

Vse to pa je za Wattenberga odločno premalo. Treba je poskrbeti predvsem za izboljšanje ekonomskih pogojev družin, ki hočejo imeti otroke. Določeni denarni privilegiji bi bili v določeni meri spodbudnega značaja. Porodniški dopust bi moral biti zelo dobro plačan, poleg tega pa bi morala država kapilarno poskrbeti za jasli, vrtnice in šole. Tudi študij bi moral biti brezplačen. Poleg tega pa demograf predlaga še določeno razbremenitev davčnih obveznosti. Vse to je predpogoj za vsaj delno zvišanje rojstev. Wattenberg je namreč mnenja, da družine ne bodo dajale Franciji otrok samo zato, da bo država močnejša in uglednejša.

KRALJICA MAT

Riše in piše NIKOLA MITROVIĆ

III. epizoda — št. 7

ZAKAJ STE ME UGRABILI?

JAZ... JAZ... MOJA MATI TI BO RAZLOŽILA...

ČE BI RADI ODKUPNINO, POTEM...

NE! TI NISI NAŠA SUŽNJICA...

POGLAVAR TEGA NE SREČNEGA PLEMENA SEM... HKRATI PA SEM TUDI EDINA ŽENSKA V PLEMENU...

PRED DESETIMI LETI SE JE RODILA ZADNJA DEKLICA V NAŠEM PLEMENU... BOGOVI PLODNOSTI SO JEZNI NA NAS...

TU SI ZARADI MENE!

ZARADI TEBE?! TODA, ZAKAJ?

VSE TI BOM RAZLOŽILA... POSLUŠAJ...

STARODAVNI OBAČAJ ZRTOVANJA MLADIH DEKLET BOGA OGNJA JE IMEL ZA POSLEDICO TO, DA SO OSTALI V PLEMENU SAMO MOŠKI, RAZEN MENE...